دکل ۹۲۷

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه اول تیرماه ۱۳۹۸

تشریح تامین گاز پایدار مردم شمال شرق ایران در گفتگو
با مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

بهره‌برداری

از بزرگ‌ترین مرکز جمع آوری گاز ذخیره سازی ایران

مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت

آیین گشایش تحتین موزه نفت تهران

موزه پمپ بنزین دروازه دولت

یکم تیر ماه ۱۳۹۸

تهران خیابان انقلاب اسلامی، تقاطع سعدی شمالی

نبش کوچه فیات

ساعت: ۱۸ لغایت ۲۰

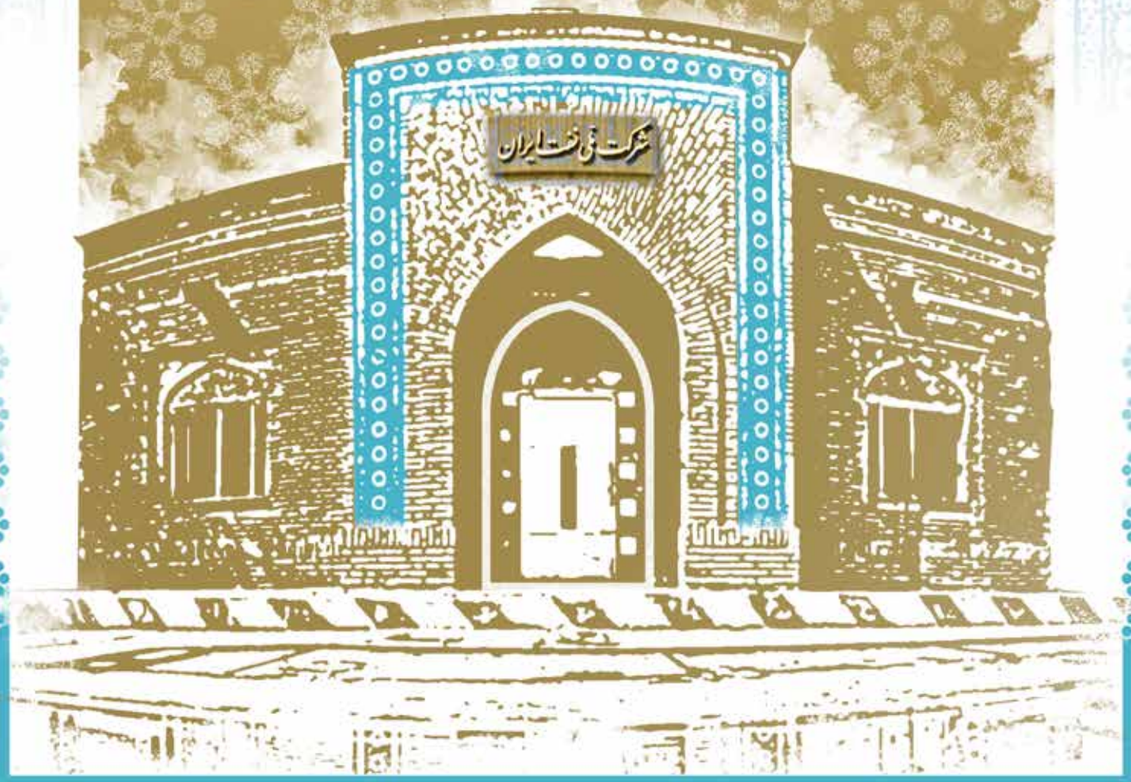

www.petromuseum.ir

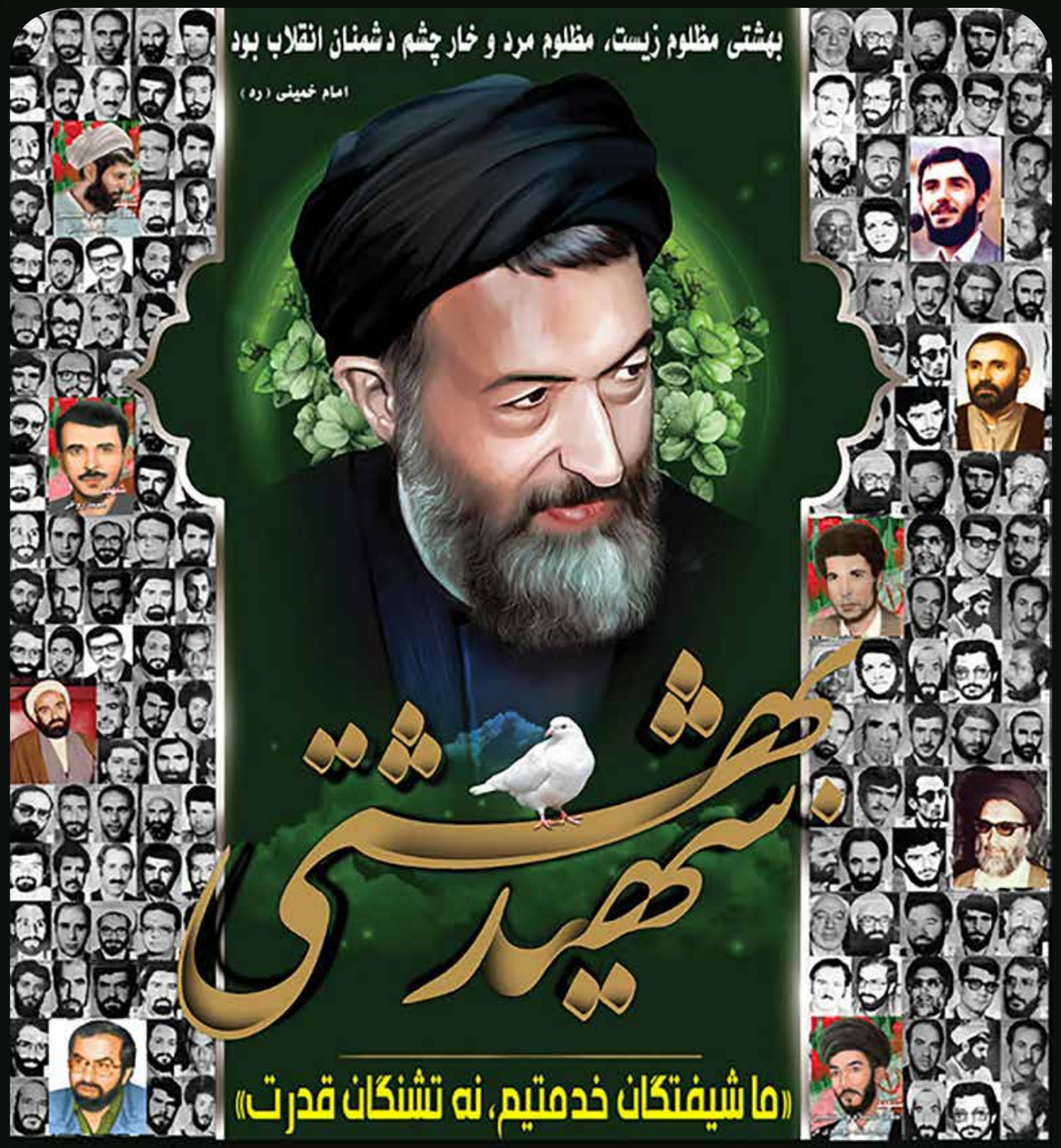

هفتم تیر ماه سالروز **شهادت مظلومانه**

شهید آیت الله بهشتی و **۷۲ تن** از یارانش گرامی باد

عید فطر

تبریک و تهنیت باد

اَللّٰهُمَّ
اَهْلَ الْکِبْرِیاءِ وَالْعَظَمَةِ وَاَهْلَ الْجُودِ
وَالْجَبَرُوتِ وَاَهْلَ
الْعَفْوِ

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول :
کسری نوری

سردبیر:
حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهرابی
دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیما، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، سعید محمدبگی ، شبنم اعماری

آتلیه و فنی
صفحه آرا: حسین گلپایگانی، بهاره افتخاری
عکس: عبدالرضا محسنی، سیدمصطفی حسینی، سیدحسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی، نرگس مختار
ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

۱۴

موزه نفت
پتروشیمی در مسیر تکمیل زنجیره ارزش

۲۸

گردشگری
از مهندسی نفت تا مهندسی اجتماعی

۳۴

فرهنگ و هنر
تلخ و شیرین های زندگی در سالن های تاریک

۳۰

گردشگری
چشمه های شفا بخش

۳۶

فرهنگ و زندگی
بی تنش به سوی آرامش

شنبه اول تیرماه ۱۳۹۸

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir
MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

عکس: سید حسن حسنی

تحریم پوچ

۲۰

معادله‌ای که آمریکا را به شکست می‌کشاند

روسیه کرد شمالی نفت

۱۶

ظرفیت‌سازی بر اساس استانداردهای روز دنیا

۱۸

درخشش جودوکاران نفت مسجدسلیمان در اردوی تیم ملی جوانان

۴۲

پوریا یلی جوان اول ایران

۴۰

اجرای صفر تا ۱۰۰ راهبری توسعه و پشتیبانی تولید

صنعت نفت ایران در ۱۱۱ سال گذشته از فراز ونشیب‌های فراوانی در ایران برخوردار بوده و در برهه‌های حساسی از تاریخ نه تنها بر زندگی مردم ایران بلکه بر زندگی مردم منطقه به دلیل ملی شدن صنعت نفت ایران اثر گذاشته است؛ در جریان انقلاب اسلامی و دوران جنگ هشت ساله عراق علیه ایران نیز این صنعت همچنان نقش محوری در اقتصاد ایران بازی می‌کرد. پس از پایان جنگ، این صنعت در برهه‌های مختلف با تحریم‌های آمریکا روبه‌رو شد با این حال به همت مردان و زنان این صنعت، تحریم‌ها هرگز مانع توقف فعالیت‌ها از جمله تولید و صادرات نفت ایران نشد. هم‌اکنون که صنعت نفت ایران از یکصدویازده سالگی خود عبور کرده است، می‌توانم بگویم که ۱۰۰ درصد راهبری فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در صنعت نفت از سوی نیروهای ایرانی انجام می‌شود، حتی اگر با شرکت‌های خارجی نیز همکاری داشته باشیم، راهبری اصلی پروژه‌ها، طرح و برنامه‌ها از سوی ایرانی‌ها انجام می‌شود. صنعت نفت

۱۲

معاون اول رئیس جمهوری:

پیشرفت‌های دولت در بخش نفت و گاز مناسب بوده است

۴

بهره‌برداری از بزرگ‌ترین مرکز جمع‌آوری گاز ذخیره‌سازی ایران

۸

دردسرهای سردرد

۳۲

معاون اول رئیس جمهوری:

پیشرفت‌های دولت در بخش نفت و گاز مناسب بوده است

معاون اول رئیس جمهوری گفت: گزارش عملکردها و اقدام‌های دولت در زمینه‌های مختلف نظیر نفت و گاز، رسیدگی به مناطق محروم و روستایی و اجرای طرح‌های اقتصاد مقاومتی که در اولویت دستگاه‌های اجرایی بوده، نشان می‌دهد که پیشرفت‌های انجام شده مناسب بوده است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهوری عصر دوشنبه (۲۷ خردادماه) در نشست ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، ضمن تبیین شرایط اقتصادی کشور در مقطع کنونی، بر اهمیت بهره‌گیری از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی برای عبور از این برهه حساس تاکید کرد و گفت: عملکرد ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در سال ۹۸ تعیین کننده است و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی باید بیش از گذشته در بخش‌ها و شئونات مختلف اداره کشور نمایان و متبلور شود.

وی با اشاره به تصویر کلی اقتصاد در سال ۹۷ و برخی گزارش‌ها از رشد منفی اقتصادی کشور افزود: گزارش عملکردها و اقدام‌های دولت در زمینه‌های مختلف نظیر نفت و گاز، رسیدگی به مناطق محروم و روستایی و اجرای طرح‌های اقتصاد مقاومتی که در اولویت دستگاه‌های اجرایی بوده، نشان می‌دهد که پیشرفت‌ها و اقدام‌های انجام شده مناسب بوده است و با توجه به مشکلات و فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها عملکرد دولت قابل دفاع است. جهانگیری با اشاره به اینکه امسال با محدودیت منابع و بودجه روبه‌رو هستیم، تصریح کرد: با وجود آنکه اتکای بودجه کشور به درآمدهای نفتی کاهش یافته، اما بودجه کشور همچنان تحت تأثیر این درآمدهاست و باید برای جبران کسری بودجه به دنبال راهکارها و ظرفیت‌های دیگر باشیم. معاون اول رئیس جمهوری با تاکید بر اینکه مسئولان اقتصادی کشور باید در سال ۹۸ جدی‌تر پای کار باشند و نشان دهند که مرد روزهای سخت و شرایط پیچیده و دشوار هستند، عنوان کرد: باید در بخش هزینه‌ها صرفه‌جویی جدی صورت گیرد و این جهت‌گیری به همه دستگاه‌ها ابلاغ شود تا دستگاه‌ها مکلف باشند هزینه‌های خود را کاهش دهند. در این نشست نماینده دبیرخانه ستاد، گزارشی از عملکرد سال ۹۷ دستگاه‌ها و استان‌های کشور در اجرای اقتصاد مقاومتی و نیز عملکرد جانشینان رئیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و نمایندگان معین دولت در استان‌های کشور ارائه کرد. در این گزارش مهمترین اقدام‌های ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی طی ۱۶ نشست برگزار شده در سال ۱۳۹۷ تشریح شد که اجرای ۲۷ پروژه جدید اولویت‌دار اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۷ و استمرار اجرای ۱۳۶ پروژه اولویت‌دار و برنامه اجرایی اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۶ در سال ۱۳۹۷ بخشی از این گزارش بود. بر اساس گزارش دبیرخانه ستاد، بعضی از مهمترین نتایج و دستاوردهای پروژه‌های اقتصاد مقاومتی در سال ۹۷ عبارتند از: افتتاح فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس، تولید گاز خام از فازهای میدان گازی پارس‌جنوبی معادل ۵۸۶۵ میلیون مترمکعب در روز، تولید ۲۸۰ هزار بشکه در روز نفت خام از میدان مشترک غرب کارون، گازرسانی به ۹۲۱۰۶۹ مشترک جدید شهری و روستایی و غیره. در ادامه نشست نماینده دبیرخانه ستاد، گزارشی از برنامه‌های اقتصاد مقاومتی برای سال ۱۳۹۸ ارائه کرد و گفت: کارگروه‌هایی ذیل دبیرخانه ستاد در تحقق منویات مقام معظم رهبری فعال شده‌اند تا موضوع رفع موانع و چالش‌های مهم اقتصادی کشور (رفع عیوب ساختاری)، موضوع رونق تولید و بیانیه گام دوم انقلاب را با جدیت دنبال کنند.

رئیس مجلس شورای اسلامی:

حمله مشکوک به نفتکش‌ها در دریای عمان مکمل تحریم‌های ایران است

رئیس مجلس شورای اسلامی حمله مشکوک به نفتکش‌ها در دریای عمان را مکمل تحریم‌های اقتصادی علیه ایران دانست. علی لاریجانی در نشست علنی روز یکشنبه (۲۶ خردادماه) مجلس شورای اسلامی در نطق پیش از دستور خود با بیان اینکه حمله مشکوک به نفتکش‌ها در دریای عمان، مکمل تحریم‌های اقتصادی است، گفت: به نظر این اقدام‌ها مکمل تحریم‌های اقتصادی است، به جهت آنکه از تحریم‌ها توفیقی کسب نکردند، به‌ویژه با توجه به سوابق تاریخی آمریکا در این زمینه که در جنگ جهانی، آمریکایی‌ها کشتی‌های خود را در نزدیکی‌های ژاپن هدف قرار دادند تا توجیه لازم را برای خصومت فراهم کنند. رئیس مجلس شورای اسلامی افزود: بخشی از این ماجرا در اظهارات پمپئو نهفته است که توصیه کرد ایران در مقابل اقدام‌های سیاسی و دیپلماتیک از دیپلماسی استفاده کند که این مطلب از زبان وی واقعا شیرین است. وزیر خارجه کشوری این اظهارات را بیان می‌کند که با اقدام‌های تروریستی اقتصادی که به بیان خودشان شدیدترین تحریم‌ها علیه یک ملت است، به مصاف یک ملت انقلابی آمده‌اند. وی اظهار کرد: آیا این یک اقدام دیپلماتیک است؟ آقای پمپئو آیا نقض عهد در توافق هسته‌ای و جنگ اقتصادی علیه ملت ایران اقدام سیاسی است؟ آیا اقدام‌های آمریکا در ونزوئلا علیه رئیس جمهوری این کشور یک اقدام سیاسی و دیپلماتیک است؟

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

آرزوی برخی نمایندگان خداحافظی زنگنه از وزارت نفت است

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه آرزوی برخی نمایندگان خداحافظی زنگنه از وزارت نفت است، گفت: پیش از این نیز تعداد محدودی از نمایندگان مانند آقای ابوترابی و همفکرانشان در مجلس پرسش‌هایی را از وزیر نفت پرسیدند و زمانی که از این مسیر برای تضعیف وزیر نفت نامید شدند، در نامه‌ای به سران قوا درخواست برخورد با زنگنه را داشتند.

به گزارش ایرنا، جلال میرزایی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: برای حذف زنگنه از وزارت نفت، اعلام کردند که وی همسو با جنگ اقتصادی عمل نمی‌کند. صحبت‌هایی که اکنون مطرح می‌شود نیز در ادامه سناریوی تضعیف وزارت نفت و بیژن زنگنه است.

رئیس کمیته سیاسی فراکسیون امید مجلس شورای اسلامی افزود: سیاست این افراد سیاست تفرقه بینداز و حکومت کن است. دوست دارند زنگنه محتاط و جدی در راس وزارت نفت نباشد و فردی جایگزین شود که بتوانند منافع خود را از این طریق پیش ببرند و از هر فرصت و خبری نیز برای رسیدن به این هدف استفاده می‌کنند.

سخنگوی دولت:

زنگنه از وزیران کلیدی دولت است

سخنگوی دولت با تکذیب شایعه برکناری بیژن زنگنه از مقام وزارت نفت از سوی دولت گفت: آقای زنگنه با توجه به تجاربشان از وزیران کلیدی دولت هستند و چنین بحثی در دولت مطرح نیست.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، علی ربیعی عصر روز یکشنبه (۲۶ خردادماه) در نخستین کنفرانس خبری در پاسخ به پرسش خبرنگاری درباره شایعه برکناری زنگنه از مقام وزارت نفت افزود: آقای زنگنه از وزیرانی هستند که افزون بر ایفای نقش در تولید و فروش نفت که در شرایط کنونی از مسائلی بسیار جدی و اساسی ماست، در دیگر مسائل دولت هم همیشه فعالانه حرف زدند، نظر داشتند و از وزیران کلیدی بوده‌اند. وی ادامه داد: البته همه وزیران کلیدی هستند، اما آقای زنگنه با توجه به تجاربشان از وزیران کلیدی ماست و چنین بحثی در دولت مطرح نیست؛ البته تا وقتی که من یادم هست، همیشه اسم زنگنه در مجلس شورای اسلامی مطرح بود. اسم من و زنگنه همیشه در استیضاح‌ها مطرح بوده و امیدوارم آقای زنگنه در دوران باقیمانده دولت هم نقش مهمی را ایفا کند. سخنگوی دولت با بیان اینکه امروز با توجه به کاهش صادرات و فشاری که تحریم‌های آمریکا برای جلوگیری از فروش نفت به ما وارد می‌کند، اظهار کرد: در این دوره تاریخی نقش زنگنه برای ما با ارزش خواهد بود. همه ما باید کمک کنیم. ربیعی افزود: هرچند (استیضاح) حق مجلس شورای اسلامی است، اما نمایندگان محترم هم باید کمک کنند وجود افراد کارشناس و صاحب‌نظر که در مشکلات، نفت تولید می‌کنند، می‌توانند صنایع پایین دستی نفت را گسترش دهند، به بازارهای جهانی آشنا باشند و بتوانند در فروش به ما کمک کنند، بسیار حائز اهمیت است.

وی تصریح کرد: هیچ تصمیمی برای تغییر قیمت بنزین اتخاذ نشده است، اما کارت سوخت می‌تواند سبب تسهیل برای برنامه‌ریزی در مصرف شود.

عضو فراکسیون امید مجلس شورای اسلامی:

وزیر نفت راه کاسبان تحریم را بسته است

عضو فراکسیون امید مجلس شورای اسلامی گفت: وقتی بحث تحریم مطرح می‌شود کاسبان تحریم نیز ایجاد خواهند شد. زنگنه دست چنین افرادی را بسته و طبیعی است که چالش‌هایی پیش رو داشته باشد.

محمود صادقی، نماینده تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی به عملکرد وزیر نفت اشاره کرد و گفت: زنگنه یکی از افراد تاثیر گذار دولت تدبیر و امید است، هرچند حوزه پر چالشی دارد، اما همیشه با اقتدار عمل کرده است. وی با اشاره به اینکه در دولت گذشته (نهم و دهم) متاسفانه دست‌اندازی به صنعت نفت بسیار زیاد بود، افزود: تحریم‌های اقتصادی و همچنین نفوذ برخی نهادهای موازی و باندهای قدرت و ثروت نظیر بابک زنجانی در دولت گذشته در بخش نفت مشکلاتی را ایجاد کرد، اما در این دولت با ورود زنگنه به وزارت نفت به دلیل سوابق مدیریتی فراوان وی، شاهد عملکرد مطلوب در این بخش هستیم. عضو فراکسیون امید مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در این دولت زنگنه بارها در مجلس حاضر شد و به پرسش‌های نمایندگان پاسخ داد و نمایندگان نیز از پاسخ‌های وی قانع شدند، معتقدم وی وزیر موفقی است، هر چند سوال حق نمایندگان است و وزیر نیز باید پاسخگوی پرسش‌های نمایندگان ملت باشد، اما برخی فشارها نیز با اهداف خاصی دنبال می‌شود. صادقی با تاکید بر اینکه زنگنه در بدو ورود خود به وزارت نفت، بحث شفافیت را در این وزارتخانه دنبال کرده است، گفت: وقتی بحث تحریم مطرح می‌شود، کاسبان تحریم نیز ایجاد خواهند شد، زنگنه دست چنین افرادی را بسته و طبیعی است که چالش‌هایی داشته باشد، اما با پشتوانه‌ای که از وی سراغ دارم، معتقدم بر چنین چالش‌هایی فائق آمده و عبور خواهد کرد.

نماینده رشت در مجلس شورای اسلامی:

پروژه‌های عظیم گازرسانی، از اقدام‌های بسیار ارزنده وزارت نفت است

نماینده رشت در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه وزارت نفت در بخش گازرسانی از جمله گازرسانی به روستاهای دور افتاده کشور، کارنامه درخشانی دارد، گفت: پروژه‌های عظیم گازرسانی از اقدام‌های بسیار ارزنده وزارت نفت است. غلامعلی جعفرزاده ایمن آبادی، نماینده رشت در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه گازرسانی روستایی در مناطق شمالی کشور سبب کاهش مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ شده است، گفت: بدون شک اگر اقدام‌های مهم وزارت نفت در بخش گازرسانی روستایی نبود، کشور با مشکل کاهش جمعیت روستاها روبه‌رو می‌شد. وی کاهش آلاینده‌های زیست محیطی، عدم قطع درختان و کاهش مصرف سوخت مازوت را از دیگر آثار مثبت گازرسانی به روستاهای کشور دانست و افزود: تلاش‌های بسیاری در حوزه نفت و گاز کشور انجام شده است، متاسفانه برخی در برابر چنین طرح‌های عظیمی چشمان خود را بسته و یا بی‌انصافی‌هایی انجام می‌دهند که در شرایط کنونی منطقی نیست. سیده حمیده زرآبادی، نماینده قزوین، البرز و آبیک در مجلس شورای اسلامی نیز با بیان اینکه خوشبختانه هم اکنون با اقدام‌های وزارت نفت در بخش گازرسانی، درصد بهره‌مندی خانوارها از گاز طبیعی در این استان به طور محسوسی افزایش یافته است، گفت: از آنجا که استان قزوین جزو استان‌های سردسیر کشور است، گازرسانی به بخش‌های باقیمانده این استان باید با شتاب بیشتری انجام شود.

زنگنه مرد روزهای سخت

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در شرایط کنونی و جنگ اقتصادی که نفت، نوک پیکان حملات دشمن قرار دارد، وزیری همچون زنگنه که ایستاده و کار می‌کند را مرد روزهای سخت می‌دانم.

مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت:

مقدمات اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در صنعت نفت فراهم است

مشعل: نشست نمایندگان صنعت نفت در سامانه انتشار و دسترسی به اطلاعات با حسین انتظامی، دبیر کمیسیون قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و تیم حقوقی این کمیسیون برای ارزیابی اقدام‌ها ی صنعت نفت در این سامانه و بررسی مشکلات پیش رو برگزار شد.

در این نشست که صبح چهارشنبه (۲۹ خرداد) برگزار شد، گزارشی از عملکرد این سامانه در وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه ارائه شد و در ادامه نمایندگان شرکتها دیدگاه‌ها و موارد مورد نظر خود را مطرح کردند که از سوی دبیر کمیسیون و معاون حقوقی وی پاسخ داده شد. در این نشست کسری نوری، مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت، با اشاره به پیچیدگی‌های نظام اداری در کشور همچنین شرایط و مقررات متفاوت صنعت نفت گفت: در مجموعه وزارت نفت، این باور شکل گرفته است که باید به سمت اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات برویم و همه مقدمات این کار هم فراهم شده است. نوری با بیان اینکه گام‌های اولیه در مسیر اجرای قانون برداشته شده و گزارش‌های موجود از موفقیت نسبی صنعت نفت در اجرای این قانون حکایت می‌کند، گفت: اجرای این قانون کمک بزرگی به مبارزه با فساد در دستگاه‌های مختلف کشور خواهد بود.

مبارزه مبنایی با فساد

در ادامه این نشست، حسین انتظامی، دبیر کمیسیون قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، گفت: این قانون کمک می‌کند تا مبارزه ای مبنایی با فساد صورت گیرد و دستگاه‌های اجرایی باید به شکلی مسئولانه خود را مقابل شهروندان پاسخگو بدانند.

انتظامی تصریح کرد: عده‌ای این قانون را نمی‌پسندند، زیرا سیاق مدیریتی در سالیان گذشته این روند نبوده و دستگاه‌های اجرایی، اندکی خود را نسبت به مردم پاسخگو می‌دانستند. ریشه این نگاه هم ممکن است به این دلیل باشد که دستگاه های کشور خیلی مبتنی بر مالیات مردم اداره نمی‌شدند و دلیل نگاه آنها از بالا به پایین بود.

دبیر کمیسیون قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات جنبه مهم دیگر اجرای این قانون را افزایش سرمایه اجتماعی برشمرد و گفت: سرمایه اجتماعی شامل سه وجه اعتماد مردم به حاکمیت، اعتماد حاکمیت به مردم و اعتماد مردم به مردم می‌شود و اجرای این قانون اعتماد مردم به حاکمیت را افزایش می‌دهد. انتظامی در عین حال تاکید کرد که اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات در هر وزارتخانه و سازمان تفاوت‌هایی دارد و به همین دلیل، شیوه نامه‌های اجرایی را در حال تدوین داریم. او افزود: در مورد وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه آن ملاحظات و شرایط خاصی وجود دارد که باید در شرایط امروز کشور مراقبت‌هایی از اسناد و اطلاعاتشان وجود داشته باشد تا دچار افراط و تفریط در انتشار این اسناد و اطلاعات نشوند. در عین حال باید توجه داشته باشید که بهترین راه جلوگیری از به وجود آمدن رانت، انتشار یکباره و همزمان اطلاعات برای همه است، در غیر اینصورت نگهداشتن اطلاعات در نهایت به رانت منجر می‌شود. در این نشست گزارشی از عملکرد وزارت نفت و ۳۵ زیرمجموعه آن در این سامانه ارائه شد. بر اساس این گزارش از ابتدای شروع به کار وزارت نفت و زیرمجموعه آن در سامانه قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات ۱۸۴ درخواست از سوی شهروندان پاسخ داده شده است که مجموعه ستاد وزارت نفت با ۵۴ درخواست، بیشترین درخواست پاسخگویی را داشته است. همچنین میانگین زمان پاسخگویی در زیرمجموعه‌های صنعت نفت ۱۰ روز بوده است.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

وزیر نفت:

نمی‌توانیم به اسم ایران نفت صادر کنیم

وزیر نفت گفت: شرایط امروز از دوران جنگ سخت تر است، زیرا زمان جنگ مشکلی در صادرات نفت نداشتیم و تنها صدام واحدهای ما را هدف قرار می‌داد، ضمن آنکه پول نفت را می‌گرفتیم اما الان این فرایند به سختی انجام می‌شود و اکنون نمی‌توانیم به اسم ایران نفت صادر کنیم. بیژن زنگنه، عصر روز سه شنبه (۲۸ خردادماه) در مراسم بزرگداشت شهید تندگویان که در مجمع عمومی سالانه تشکل مردم نهاد مجمع وزیران ادوار در سازمان مدیریت صنعتی برگزار شد، افزود: شرایط بسیار دشوار و سخت شده است، اما چون دود و آتش و خون نیست، خیلی حس نمی‌شود که جنگ است. وی اعلام کرد: اکنون شرایط بسیار سخت است اما پر قدرت کار می‌کنیم تا ان‌شاءالله از این شرایط عبور کنیم. وزیر نفت با بیان اینکه مشکل تنها نفت خام نیست بلکه در رابطه با فراورده‌ها و محصولات پتروشیمی نیز دچار مشکلیم، ادامه داد: ان‌شاءالله خداوند کمک کند تا از این شرایط عبور کنیم؛ اگر داخل درست باشد، می‌توان خارج را کاری کرد. زنگنه ادامه داد: شهید تندگویان فردی از بدنه وزارت نفت بود که تصدی وزارت را بر عهده گرفتند. ایشان فردی انقلابی و زجرکشیده بودند که قبل از انقلاب به زندان رفتند. در سال اول جنگ برای رسیدگی به پالایشگاه آبادان رفته بودند که اسیر شدند. در اینکه چگونه ایشان فوت کردند یا شهید شدند، ابهاماتی وجود دارد که بعد از سقوط صدام نیز مشخص نشد، زیرا ایشان جوان بودند و بیماری ویژه ای نداشتند.

به گفته وزیر نفت، شهید تندگویان جزو نیروهای فداکاری بودند که قبل از تصدی وزارت نفت، مدیریت شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب را به عهده داشتند. ایشان آن روزها به پالایشگاه آبادان رفته بودند که عراقی‌ها به آن منطقه حمله و ایشان را اسیر کردند.

معاون وزیر نفت در امور گاز تاکید کرد:

لزوم استفاده از مستندات سیل اخیر برای مقابله با بحران

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران بر لزوم استفاده از مستندات و تجربه‌های بحران سیل اخیر برای مقابله با بحران‌های احتمالی آینده تاکید کرد و گفت: تجارب سیل باید در دسترس همه کارکنان قرار گیرد.

حسن منتظرتربتی در آیین قدردانی از مدیران و کارکنان مناطق عملیات انتقال گاز که روز چهارشنبه (۲۲ خردادماه) برگزار شد، با تاکید بر لزوم استفاده از دستورعمل‌ها و مستندات به منظور آمادگی بیشتر در بحران‌های احتمالی بعدی گفت: دستاوردها و تجاربی که کارکنان انتقال گاز در بحران سیل امسال به دست آوردند، نباید مغفول بماند، بلکه لازم است به صورت دستورعمل و مستندات و به منظور مشخص شدن نقاط قوت و آمادگی بیشتر در بحران‌های بعدی، به دست همه برسد. وی با بیان اینکه مجموعه شرکت ملی گاز ایران از منظر حضور به‌موقع و کمک‌رسانی به مردم سیل‌زده نمره خوبی کسب کرد، افزود: کارکنان صنعت گاز در روزهای بحران به‌خوبی می‌دانستند که وصل سریع گاز به معنای هدیه آرامش به مردم است، به همین سبب با تلاش شبانه‌روزی برای انتقال، توزیع و تامین پایدار گاز در تکاپو بودند. تربتی مهم‌ترین وظایف مدیران در هر سازمان را تعیین قواعد بازی عنوان کرد و ادامه داد: مدیران باید عرصه را برای تحقق اهداف سازمان فراهم کنند و سرانجام بازی را به دست بازیگران که همان کارمندان هستند، بسپارند. این نقش‌آفرینی به کارکنان امکان می‌دهد شور و حماسه‌ای همچون کاری که در سیل اخیر کردند، بیافرینند.

در سال‌های ۹۰ تا ۹۷ انجام شد

تزریق بیش از ۵ میلیارد متر مکعب گاز به مخزن سراجه قم

مدیر تولید شرکت نفت مناطق مرکزی ایران اعلام کرد: از سال ۹۰ تا پایان سال ۹۷، بیش از پنج میلیارد متر مکعب گاز به مخزن ذخیره‌سازی سراجه قم تزریق شده است.

غلامرضا نصیرایی با اعلام این مطلب افزود: در این مدت در مجموع، پنج میلیارد و ۴۶۵ میلیون متر مکعب گاز به مخزن ذخیره‌سازی سراجه قم تزریق و پنج میلیارد و ۲۱۲ میلیون متر مکعب گاز و ۴۷۷ هزار بشکه میعانات گازی از این مخزن بازتولید شده است.وی گفت: بر اساس برنامه، روزانه حداکثر هفت میلیون و ۵۰۰ هزار متر مکعب گاز در ماه‌های گرم سال در این مخزن تزریق و حداکثر روزانه ۹ میلیون متر مکعب گاز به همراه میعانات گازی در چهار ماه سرد سال برداشت خواهد شد.

به گفته نصیرایی، امسال نیز تزریق گاز در این مخزن از ۱۵ اردیبهشت ماه آغاز شد که تا ۲۰ خردادماه امسال، حدود ۲۷۰ میلیون متر مکعب گاز تزریق شده است.

وی به اجرای طرح اصلاحی در آرایش شیرهای کاهنده و تغییر خط لوله مربوط به تسهیلات سرچاهی چاه‌های منطقه عملیاتی سراجه اشاره و تصریح کرد: با بررسی دوباره نقشه تسهیلات سرچاهی چاه‌های مخزن ذخیره‌سازی سراجه قم، پیشنهاد سری کردن شیرهای کاهنده ثابت و متغیر و تغییر خط لوله ارائه شد که با اجرای پیشنهاد جدید، انعطاف انجام کارهای عملیاتی و تعمیراتی به میزان قابل توجهی افزایش می‌یابد. این پیشنهاد تاکنون برای دو حلقه چاه اجرا شده است.

استقبال پژوهشگاه صنعت نفت از ایده‌های خلاقانه

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت خطاب به شرکت‌های شتاب‌دهنده، دانش بنیان و استارتاپ‌ها گفت: از ایده‌های خلاقانه و جدید استقبال می‌کنیم.

جعفر توفیقی روز یکشنبه (۲۶ خردادماه) در نخستین نشست هم‌اندیشی عمومی کارکنان و مدیران ارشد پژوهشگاه صنعت نفت با بیان این‌که هر سازمانی باید عملکرد خود را به‌طور مستمر ارزیابی کند و میزان تطابق آن را با اهداف و برنامه‌های تنظیم شده بسنجد، افزود: گزارش فعالیت سازمان‌ها باید منتشر شود تا ذی‌نفعان داخلی و خارجی پژوهشگاه در جریان این گزارش‌ها قرار گیرند و از اقدام‌های این مجموعه مطلع شوند.

وی تصریح کرد: هدف دیگر از انتشار فعالیت‌های این مجموعه ارزیابی درونی سازمان است، چرا که از این طریق می‌توان آسیب‌ها را شناسایی و در راهبردهای سازمان نیز تجدید نظر کرد تا در سال‌های آتی با قدرت بیشتری به سمت تحقق اهداف حرکت کنیم.

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت با تاکید بر این‌که سال گذشته تلاش کردیم که ارتباطات پژوهشگاه را وسعت بخشیم، تصریح کرد: با مدیران مختلف در بخش‌های دولتی و خصوصی نشست‌های متعددی برگزار شده تا با ظرفیت‌های پژوهشگاه آشنایی‌های بیشتر انجام شود و در آینده نزدیک ارزش‌های این سازمان برای ارتقای جایگاه صنعت نفت بیشتر دیده شود.

توفیقی با اشاره به این‌که سال ۹۸ را سال چابک‌سازی در این مجموعه نام‌گذاری کرده‌ایم، افزود: هدف از این نام‌گذاری، سرعت بخشی به فعالیت‌ها و حذف مقررات زاید است تا فعالیت‌های محوری پژوهشگاه با سهولت بیشتر انجام شود.

وی با بیان این‌که گزارشات ارایه شده به ذی‌نفعان با هدف میزان اثربخشی پروژه‌ها تنظیم و ارائه می‌شود، گفت: اغلب گزارش‌های این مجموعه بر مبنای شاخص‌های اثر بخشی تنظیم شده تا جامعه اقتصادی، صنعتی و مدیران کشور بیشتر با فعالیت‌های این مجموعه آشنا شوند و بدانند که اقدام‌های این سازمان صرفا در یک چرخه اقتصادی بسته تعریف نمی‌شود، بلکه ارزش اقتصادی و فناوری پژوهشگاه باید در اقتصاد صنعت نفت و کشور مورد تحلیل قرار گیرد.

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت به وضع کنونی کشور اشاره کرد و گفت: محققان و متخصصان پژوهشگاه صنعت نفت همواره تلاش می‌کنند که شرایط موجود را به فرصت تبدیل کرده و اکنون که شرکت‌های خارجی فعالیت‌های خود را به صفر رسانده‌اند، پژوهشگاه بتواند این خلا را پر کرده، دانش و فناوری مورد نیاز صنعت نفت‌وگاز را نیز تامین کند.

توفیقی با تاکید بر این‌که از همه ایده‌های جدید و خلاقانه استقبال می‌کنیم، گفت: سازمان‌های مبتنی بر پژوهش و فناوری، همواره به ایده‌های جدید و بروز خلاقیت خود زنده هستند و امیدواریم با کمک شرکت‌های شتاب دهنده، دانش بنیان و استارتاپ‌ها، بتوانیم شرایط بهتری را در تقویت این زمینه‌ها فراهم سازیم.

توضیحات بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت درباره ۲ پرونده مالی

مدیرکل بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت از کشف تخلف ۱۳.۸ میلیارد تومانی از دو شرکت اصلی و فرعی وزارت نفت خبر داد. اشکان میرمحمدی با اعلام این خبر که در پی مغایرت‌گیری منظم از حساب‌ها مشخص شد در یکی از شرکت‌های فرعی تابع بالغ بر ۱۱ میلیارد تومان به واسطه سوء استفاده یکی از کارکنان از دو فقره از چک‌های عهده حساب آن شرکت نزد یکی از بانک‌های عامل، مراتب موجبات کسر این مبلغ از منابع آن شرکت شد، اظهار کرد: بلافاصله پس از کشف موضوع از سوی امور مالی شرکت ذی‌ربط و بازتاب آن از سوی مدیرعامل به مبادی مربوطه، پرونده‌ای در مرجع قضایی تشکیل و اقدام‌های مترتب بعدی از سوی آن مرجع با توجه به دستورهای صادره از ناحیه بازپرس محترم در دستور اقدام قرار دارد. وی با اشاره به اینکه در ابتدای هفته اخیر نیز مشخص شد از شماره سریال یک فقره از چک‌های متعلق به یکی از شرکت‌های اصلی بالغ بر ۲.۸ میلیارد تومان وجه مورد سوء استفاده قرار گرفته، حال آنکه اصل چک در خزانه‌داری آن شرکت موجود است، افزود: این موضوع با رصد دوره‌ای همکاران مالی آن شرکت کشف و اقدام‌های قضایی بلافاصله از ناحیه مدیریت حقوقی آن شرکت صورت گرفت و پیگیری‌های بعدی تا رسیدن به حصول نتیجه نهایی در دستور کار قرار دارد. مدیرکل بازرسی وزارت نفت با تاکید بر اینکه متخلفان آگاه باشند و بدانند که به‌واسطه سرعت در شناسایی کشف و تخلفات احتمالی، قاطعانه برخورد و اقدام خواهد شد، گفت: مدیران صنعت نفت در امر مبارزه با فساد در خط مقدم قرار دارند و در ارائه خدمت به مردم و ایران اسلامی با تمام توان به‌طور اخص در شرایط تحریم، تلاش و مجاهدت می‌کنند.

تفاهم‌نامه همکاری ایران و روسیه در بخش انرژی تشریح شد

مدیرکل اروپا و آمریکا و همسایگان دریای خزر وزارت نفت تفاهم‌نامه همکاری ایران و روسیه را در بخش انرژی تشریح کرد.

حسین اسماعیلی شهمیرزادی با اشاره به اینکه ایران و روسیه در بخش‌های مختلف انرژی گام‌های بزرگی برای همکاری برداشتند، افزود: همکاری در حوزه اکتشاف، استخراج، تولید و سرمایه گذاری در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی در این تفاهم‌نامه مورد تاکید قرار گرفت. وی همکاری در زمینه یکسان‌سازی استانداردهای تجهیزات صنعت نفت ایران و روسیه را یکی از بندهای تفاهم‌نامه با روس‌ها عنوان کرد و افزود: با اجرایی شدن این بند که برای نخستین بار به تفاهم‌نامه افزوده شده است، طرف‌ها می‌توانند از تجهیزات صنعت نفت و گاز یکدیگر استفاده کنند. اسماعیلی با بیان اینکه همکاری دوجانبه در دریای خزر از دیگر موارد مورد توافق با روس‌ها بود، تصریح کرد: پژوهشگاه صنعت نفت و موسسه‌های مطالعات انرژی نیز مذاکرات خوبی با همتایان روس در زمینه‌های پژوهشی و مطالعاتی داشتند. ایران و روسیه دیروز و پس از پایان سومین نشست کارگروه انرژی دو طرف در بخش انرژی، تفاهم‌نامه‌ای در ۲۷ بند در بخش نفت، گاز، پالایش، پتروشیمی، برق و انرژی هسته‌ای امضا کردند. پانزدهمین نشست مشترک همکاری‌های اقتصادی و تجاری ایران و روسیه روز یکشنبه (۲۶ خردادماه) با حضور رضا اردکانیان، وزیر نیرو به‌عنوان رئیس ایرانی این کمیسیون و سرگئی چپاتاریف، وزیر ناحیه فدرال قفقاز شمالی روسیه آغاز شد و روز دوشنبه (۲۷ خردادماه) در اصفهان به کار خود پایان داد.

تشریح تامین گاز پایدار مردم شمال شرق ایران در گفت و گو با مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

بهره‌برداری

از بزرگ‌ترین مرکز جمع آوری گاز ذخیره‌سازی ایران

مشعل| نقطه‌ای در شمال شرقی ایران به تازگی شاهد افتتاح طرحی در صنعت نفت بود که حاصل جمع آن بهبود تامین گاز مردم مناطق این خطه از کشور خواهد بود. مرکز جمع‌آوری گاز در میدان گازی خانگیران سرخس که عنوان بزرگ‌ترین مرکز جمع آوری گاز کشور را یدک می‌کشد. شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق، به عنوان یکی از شرکت‌های تابعه شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در سال ۷۷ با هدف تولید و بهره‌برداری از مخزن عظیم گاز ترش مزدوران و سه مخزن گاز شیرین (شوریجه B، شوریجه D و گنبدلی) تاسیس شد که مسؤولیت تامین گاز شش استان خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، گلستان، مازندران (پس از تامین خوراک پتروشیمی خراسان و سوخت نیروگاه نکا) و بخشی از استان سمنان را به عهده دارد. منطقه عملیاتی خانگیران، تنها منبع هیدروکربوری شرق و شمال شرق کشور است و حدود ۹۵ درصد گاز تولید آن ترش است که با انتخاب کالای مناسب، رعایت استانداردهای گاز ترش و استفاده از انواع سامانه‌های کنترلی سبب شده تاکنون حادثه‌ای رخ ندهد. مرکز جمع‌آوری گاز در میدان گازی خانگیران با هدف ذخیره‌سازی گاز طبیعی به میزان روزانه ۱۰ میلیون متر مکعب در دوره هشت ماه گرم سال و باز تولید ۲۰ میلیون متر مکعب در روز، برای فصول سرد سال به بهره‌برداری رسیده است. این تاسیسات به شرکت نفت مناطق مرکزی اختصاص دارد که یکی از شرکت‌های اصلی تولیدی در ساختار شرکت ملی نفت ایران است. این شرکت در مجموع، مسؤولیت توسعه و تولید از ۸۰ میدان گازی و نفتی را به عهده دارد. به عبارت ساده تر به همان میزان که مخزن پارس جنوبی، تامین کننده عمده گاز کشور محسوب می‌شود ، شرکت نفت مناطق مرکزی ایران نیز همان وظیفه را در گستره ۱۱ استان از شمال تا شمال شرق ایران عهده دار است. رامین حاتمی، مدیر عامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در گفت‌وگو با هفته نامه «مشعل» به تشریح مسیر احداث، تکمیل و اهمیت بزرگ‌ترین مرکز جمع آوری ذخیره سازی گاز ایران در سرخس پرداخت که در ادامه می‌آید.

این طرح به منظور اجرای اهداف استراتژیک، رفع نیازمندی به گاز کشورهای دیگر بخصوص در فصول سرد سال و افزایش قابلیت اطمینان گازرسانی به استان‌های شرقی و شمالی کشور و همچنین افزایش بهره‌وری از مخازن گازی در حال تخلیه با احداث تاسیسات سرچاهی و خطوط لوله جریانی مربوطه در برنامه قرار گرفت

ابتدا به سابقه طرح ذخیره سازی گاز طبیعی در مخزن شوریجه D و بهره‌برداری از مرکز جمع آوری گاز در میدان گازی خانگیران بپردازیم که از چه زمانی آغاز شد و چه روندی را پشت سر گذاشت؟

با توجه به موقعیت راهبردی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در تامین گاز شش استان شرقی و شمالی کشور و همچنین ضرورت ذخیره سازی گاز به عنوان یک منبع قابل اطمینان برای قطع وابستگی به گاز وارداتی، طرح ذخیره‌سازی گاز در میدان شوریجه به عنوان دومین طرح و بزرگترین طرح ذخیره‌سازی در کشور تعریف شد و مراحل اجرایی آن به پایان رسید. ما در سطح کشور، دو طرح ذخیره سازی گاز داریم که تاکنون طراحی، احداث و راه‌اندازی شده است. نخستین طرح ذخیره‌سازی گاز در مخزن میدان سراجه بود و دومین طرح که ظرفیت بالاتری دارد و به نوعی بزرگترین ظرفیت ذخیره سازی گاز در کشور به شمار می‌رود، طرح ذخیره سازی در مخزن شوریجه است که به تازگی شاهد افتتاح مرکز جمع آوری آن بودیم. این پروژه از سال ۹۱ ابلاغ و کار آن آغاز شد که به دلیل تحریم و عدم تامین کالا، با مشکلاتی همراه بود و با پیگیری‌های انجام شده از سال ۱۳۹۶ مراحل اجرای آن آغاز و در پایان سال ۹۷ به اتمام رسید. برای بهره‌برداری زود هنگام از این طرح، تاسیسات طرح ضربتی از سال ۱۳۹۴ در فرایند بهره‌برداری قرار گرفت. این پروژه شامل تاسیسات ۱۵ راهه با فشار بالا (کلاس ۲۵۰۰)، پست‌های برق فشار متوسط و ضعیف، سیستم‌های کنترل و قطع اضطراری، مشعل سوز، لوازم برق و ابزار دقیق، پکیج‌های تزریق مواد شیمیایی، سیستم‌های ایمنی و اطفاء حریق، خطوط لوله تزریق و بازتولید گاز است.

عملیات اجرایی بخش سیویل شامل عملیات خاکی به میزان ۳۰۰ هزار متر مکعب و بتن‌ریزی به میزان ۵۵۰ متر مکعب و احداث سازه‌های مورد نیاز به میزان ۲۸۰ تن است. در بخش عملیات مکانیکی، جوشکاری، تست‌های مخرب و غیرمخرب به میزان ۴۰ هزار اینچ قطر با ضخامت‌ها و قطرهای مختلف انجام شده، در بخش برق و ابزار دقیق، عملیات کابل اندازی به میزان ۲۵ هزار متر و ۹۶۰ عدد لوپ چک گرم و سرد اجرا و در بخش خط لوله نیز ۷ هزار متر خط لوله ۱۶ اینچ و ۱۲ اینچ انجام شده است.

طرح شامل چه بخش‌هایی است؟

این طرح شامل مرکز جمع آوری، مرکز تفکیک ۱۲ حلقه چاه، تاسیسات فشارافزایی و تزریق است. بخش فشارافزایی آن در اختیار ذخیره سازی شرکت ملی گاز ایران قرار گرفته و بخش بالادستی شامل چاه‌ها، خطوط انتقال، خطوط جمع آوری و خطوط تزریق به عهده شرکت نفت مناطق مرکزی ایران است.

هزینه اجرای این پروژه چه میزان بوده است؟

این پروژه با اعتبار حدود ۱۹ میلیون یورو و حدود ۲۰۰ میلیارد ریال از محل منابع داخلی تامین شده و به بهره‌برداری رسیده است. پروژه یاد شده، شامل احداث تاسیسات جمع آوری گاز (۱۵ راهه)، تابلوهای برق و سیستم‌های کنترل و قطع اضطراری، مشعل سوز، خطوط لوله تولید و بازتولید و اتصال خطوط لوله چاه‌های تزریقی به مرکز است.

سهم توان داخلی در اجرای این طرح چه میزان بوده است؟

همسو با شعار صنعت نفت مبنی بر حرکت در مسیر اقتصاد مقاومتی و همچنین تاکید بر توان ساخت داخل، تمام کار را با استفاده از پیمانکاران و توان متخصصان داخلی اجرا کردیم که باید بگویم این طرح کاملا ایرانی است. افزون بر آن، در ساخت مونتاژ و راه‌اندازی حدود ۵۰ درصد از تجهیزات شامل کل تجهیزات برقی، پکیج‌های مواد شیمیایی، سیستم‌های کنترل سیستم‌های ایمنی، مشعل و سازه‌های مورد نیاز از توان و همچنین در طراحی مجموعه نیز کاملا از توان متخصصان داخلی استفاده کردیم. یکی از نکات بارز در این پروژه، رعایت الزام‌های بهداشت، ایمنی و محیط زیست (اچ‌اس‌ای) بوده که خوشبختانه حادثه‌ای به دنبال نداشته است.

در مسیر اهداف اقتصاد مقاومتی نیز با حمایت از توان سازندگان داخلی و رونق تولید، اغلب تجهیزات در داخل کشور و با استفاده از توان سازندگان و تامین کنندگان داخلی ساخته شده و از این نظر، تولید برخی اقلام و بهره‌مندی حداکثری از ظرفیت تولیدکنندگان داخلی، با تولید داخلی قطعات و تجهیزات، موجب جلوگیری از خروج ارز از کشور و رونق تولید شده است.

میزان صرفه‌جویی ارزی آن چه میزان است؟

در بخش طراحی و ساخت ادوات بالغ بر ۲۰ درصد صرفه‌جویی ارزی داشتیم.

در مسیر اجرای این طرح چه اهدافی دنبال شده است؟

این طرح به منظور اجرای اهداف استراتژیک، رفع نیازمندی به گاز کشورهای دیگر بخصوص در فصول سرد سال و افزایش قابلیت اطمینان گازرسانی به استان‌های شرقی و شمالی کشور و همچنین افزایش بهره‌وری از مخازن گازی در حال تخلیه با احداث تاسیسات سرچاهی و خطوط لوله جریانی مربوطه در برنامه قرار گرفت. هدف اصلی این طرح، تزریق روزانه ۱۰ میلیون متر مکعب گاز و برداشت ۲۰ میلیون متر مکعب در ماه‌های سرد سال از مخزن شوریجه D است. برنامه ما این است که هشت ماه تزریق گاز و چهار ماه سرد سال که اوج مصرف است، باز تولید داشته باشیم تا بتوانیم از توان این مخزن به صورت بهینه استفاده کنیم. خوشبختانه شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در نیمه شمالی کشور قرار دارد؛ تنها نقطه‌ای که در کل نیمه شمالی کشور تولید گاز داریم، فقط خانگیران است. در دو منطقه قم و خانگیران، هم تزریق و هم باز تولید داریم و همانگونه که قبلا گفته شد، گاز تولیدی این مناطق در فصول سرد ۵ تا ۶ استان ما را پوشش می‌دهد و بخش عمده‌ای از کشور را از انتقال گاز بی‌نیاز می‌کند. با اجرای این طرح در زمستان، افزایش گاز قابل ملاحظه‌ای حاصل شده است. چنانچه در سال گذشته در دوران پیک مصرف، توانستیم حدود ۱۵ میلیون متر مکعب از بخش ذخیره سازی تولید کنیم که این مهم می‌تواند در فصول سرد به پایداری شبکه توزیع، انتقال و تولید گاز کمک کند. مرکز تفکیک این طرح نیز به صورت طرح ضربتی در حال بهره‌برداری است. با استفاده از تاسیسات احداث شده، میزان پیک تزریق تا ۱۲ میلیون متر مکعب و میزان برداشت گاز در سال گذشته در پیک تولید ۱۵ میلیون متر مکعب در روز بوده است. میزان گاز تزریقی از ابتدای سال جاری تاکنون ۴۷۱ میلیون متر مکعب در مقابل ۷۲۰ میلیون متر مکعب برنامه‌ای با توجه به گاز تحویلی بوده که حدود ۶۵ درصد برنامه محقق شده است.

فاز دوم شوریجه D در چه مرحله است؟

ظرفیت تزریق فاز دوم شوریجه، به ۲۰ میلیون متر مکعب در روز و باز تولید آن به روزانه ۴۰ میلیون متر مکعب می‌رسد که با توجه به سیاست‌های ابلاغی وزارت نفت، به شرکت ملی گاز ایران واگذار شده و در حال پیگیری از سوی آن شرکت است.

چه برنامه‌ای برای تامین پایدار گاز در زمستان امسال دارید؟

شرکت نفت مناطق مرکزی ایران به عنوان بخش مهمی از زنجیره تولید گاز در کشور است. بر اساس ابلاغیه وزارت نفت، نگهداشت توان تولید، افزایش تولید، افزایش توان تزریق و آماده‌سازی تاسیسات برای فصول سرد سال همه در برنامه قرار دارد تا مشابه سال‌های قبل، تامین انرژی بدون دغدغه صورت گیرد.

> تحریم‌ها باعث نمی‌شود از استانداردهایمان کوتاه بیاییم، زیرا صنعت نفت صنعت حساسی است و به اصطلاح اولین اشتباه در انجام عملیات این حوزه، شاید آخرین اشتباه باشد. البته در بخش تامین مالی و هزینه‌ها یکسری ملاحظات داریم، اما در مورد رعایت استانداردهای نفت به هیچ‌عنوان نباید از این اصول عبور کنیم و استانداردهای اجرا باید به درستی رعایت شود.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب اعلام کرد:

اجرای صفر تا ۱۰۰ راهبری توسعه و پشتیبانی تولید

نگار صادقی | صنعت نفت ایران در پنجم خردادماه مصادف با اکتشاف نفت در چاه شماره یک مسجد سلیمان در تاریخ ۱۲۸۷، صدویازده ساله شد. شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب که ۸۰ درصد تولید نفت ایران را در اختیار دارد، قلب این صنعت عظیم در ایران است و اکنون یک قرن پس از اکتشاف نفت، همچنان از جایگاه کلیدی و مهمی برخوردار است. احمد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب می‌گوید: هم‌اکنون ۱۰۰ درصد امور طراحی، مهندسی و راهبری امور توسعه و پشتیبانی تولید نفت از سوی ایرانی‌ها انجام می‌شود؛ او به تحریم‌های آمریکا علیه ایران نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: تولید نفت طبق برنامه تولید مورد نظر، ادامه دارد و از این فرصت، برای ظرفیت‌سازی لازم به منظور نگهداشت و افزایش تولید در حال انجام است.

پس از گذشت ۱۱۱ سال از اکتشاف نفت، صنعت نفت ایران امروز که تحریم‌های همه جانبه‌ای از سوی آمریکا علیه آن اعمال شده است، در چه جایگاهی ایستاده است؟

صنعت نفت ایران در ۱۱۱ سال گذشته از فراز ونشیب‌های فراوانی در ایران برخوردار بوده و در برهه‌های حساسی از تاریخ نه تنها بر زندگی مردم ایران بلکه بر زندگی مردم منطقه به دلیل ملی شدن صنعت نفت ایران اثر گذاشته است؛ در جریان انقلاب اسلامی و دوران جنگ هشت ساله عراق علیه ایران نیز این صنعت همچنان نقش محوری در اقتصاد ایران بازی می‌کرد. پس از پایان جنگ، این صنعت در برهه‌های مختلف با تحریم‌های آمریکا روبه‌رو شد با این حال به همت مردان و زنان این صنعت، تحریم‌ها هرگز مانع توقف فعالیت‌ها از جمله تولید و صادرات نفت ایران نشد. هم‌اکنون که صنعت نفت ایران از یکصدویازده سالگی خود عبور کرده است، می‌توانم بگویم که ۱۰۰ درصد راهبری فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در صنعت نفت از سوی نیروهای ایرانی انجام می‌شود، حتی اگر با شرکت‌های خارجی نیز همکاری داشته باشیم، راهبری اصلی پروژه‌ها، طرح و برنامه‌ها از سوی ایرانی‌ها انجام می‌شود. صنعت نفت یک صنعت بین‌المللی و پیچیده به لحاظ دانش، تجربه، نیروی انسانی، امکانات سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و راهبردهایی که باید پیاده شود، است.

صنعت نفت ایران در شرایطی در مسیر رشد و توسعه قرار دارد که همواره در نوک پیکان تهدیدهای آمریکا پس از انقلاب اسلامی بوده و آمریکا در سال‌های اخیر همه تلاش خود را به کار برده است تا انتقال فناوری به این صنعت را در ایران مخدوش کند، اگرچه این صنعت یک صنعت ۱۰۰ در صد بومی نبوده و بین‌المللی است و به ورود فناوری از بازارهای بین‌المللی نیاز داریم اما تا جایی که در توانمان بوده است، فناوری را دریافت و بخش قابل توجهی از کالا، تجهیزات و مواد مصرفی را با تلاش صنعتگران و سازندگان داخلی بومی‌سازی کرده‌ایم.

تحریم‌های این دوره چه تفاوتی با تحریم‌های دوره قبلی دارد؟

تحریم این دوره همه جانبه‌تر، سنگین‌تر و سخت‌تر از دوره قبل است؛ آمریکا در دور جدید تحریم‌ها همه تلاش خود را به کار برده است تا صادرات نفت ایران را صفر کند، اما مشاهده می‌کنید که موفق به انجام این کار نشده است و به حول و قوه الهی نخواهد شد. در واقع با توجه به جنگ تمام عیار اقتصادی که علیه ایران صورت گرفته است، تا همین امروز که با شما صحبت می‌کنم، طبق برنامه، تولید نفت در مناطق نفت‌خیز جنوب ادامه دارد. در دور قبلی تحریم‌ها هم با برنامه‌ریزی که در مناطق نفت‌خیز انجام شده بود و با ایجاد ظرفیتی که در دوران تحریم انجام داده بودیم، پس از رفع تحریم‌ها توانستیم در بازه زمانی مورد نظر، تولید را به حداکثر برسانیم؛ امروز هم با درس گرفتن از آن دوره و علم به این که همیشه باید آماده برگشت به تولید حداکثری باشیم، در حال ظرفیت‌سازی و تعمیرات اساسی هستیم تا چنانچه قرار باشد به تولید حداکثری برگردیم، در یک بازه زمانی بسیار کوتاه این هدف را محقق کنیم.

آیا ممکن است با کاهش صادرات، تولید نفت در مناطق نفت‌خیز جنوب کاهش یابد؟

برنامه تولید متناسب با شرایط موجود کشور قابل انعطاف است؛ اما با توجه به برنامه‌ها و طرح‌هایی که داریم و همچنین با توجه به میزان مصارف پالایشگاهی و صادراتی، امیدواریم خللی در میزان تولید مورد نیاز به وجود نیاید. به هر حال در مناطق نفت‌خیز جنوب در حال تولید هستیم و پیش‌بینی آینده و میزان تولید نیز به سیاست‌گذاری‌های وزارت نفت بستگی دارد؛ ما می‌توانیم در یک بازه زمانی منطقی، تولیدمان را به حداکثر برسانیم.

برای ظرفیت‌سازی گفته شده با شرکت‌های خارجی نیز همکاری می‌کنید یا همکاری شما تنها به شرکت‌های داخلی محدود شده است؟

همان طور که می‌دانید، تجهیزات صنعت نفت در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب قدیمی و فرسوده است و بسیاری از میدان‌ها وارد نیمه دوم عمر خود شده‌اند، بنابراین بهسازی و نوسازی تجهیزات و همچنین اجرای پروژه‌ها به منظور افزایش تولید و جلوگیری از افت تولید در میدان‌ها موضوعی طبیعی است که ما نیز در سال‌های اخیر با تعریف پروژه‌های فراوانی از جمله پروژه‌های میدان محور که توسعه آنها طبق مدل جدید قراردادهای نفتی انجام خواهد شد و توسعه ۲۸ مخزن را که نیازمند حفاری‌های جدید بوده است، در دستور کار قرار داده‌ایم، در اجرای این پروژه‌ها نیز، محدودیتی برای همکاری با شرکت‌های داخلی و خارجی نداریم. اما در اجرای طرح توسعه ۲۸ مخزن اولویت ما با شرکت‌های داخلی است، در عین حال شرکت‌های برنده می‌توانند از مشاوران خارجی نیز کمک بگیرند.

به نظر شما در شرایط فعلی که اقتصاد ایران با نوسان‌های فراوانی روبه‌رو است، سرمایه‌گذاری در این صنعت همچنان برای بخش خصوصی ایرانی از جذابیت برخوردار است؟

ما از هرگونه سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب استقبال می‌کنیم، ضمن این که سرمایه‌گذاران هر هزینه‌ای که در صنعت نفت انجام دهند، با اطمینان به آنها قول می‌دهم که با توجه به حاشیه سودی که در این صنعت وجود دارد، بیشتر از هر جای دیگری سود عایدشان می‌شود، ما نیز از صنعتگران و سرمایه‌گذاران داخلی با استفاده از قراردادهای پایدار و بلندمدت حمایت می‌کنیم، زیرا سرمایه‌گذاری آنها علاوه بر این که سبب رونق ساخت داخل می‌شود، منجر به تحرک اقتصادی و افزایش اشتغال و رونق تولید در کشور خواهد شد.

آیا برآوردی در مورد میزان جذب سرمایه انجام شده دارید؟

جذب سرمایه در مناطق نفت‌خیز جنوب را در سه قسمت اولویت‌بندی کرده‌ایم. نخست مدیریت مخازن در ۲۸ مخزن و میدان‌محور که در قراردادهای بالادستی است. دوم طرح جمع‌آوری گازهای همراه و جلوگیری از گازسوزی است و سوم نوسازی و بهسازی خطوط لوله و تجهیزات روسطحی. مثلا با توجه به فرسودگی تجهیزات به سرمایه‌گذاری چند میلیارد دلاری در تجهیزات روسطحی نیاز داریم و شاید چند برابر آن را در امور توسعه‌ای در میادین تحت بررسی نیاز داشته باشیم. منظور این نیست که این ارقام به صورت یکجا جذب شوند بلکه بنا داریم در امور توسعه‌ای در میادین تحت سرپرستی در یک بازه زمانی منطقی مثلا در بازه‌های زمانی دوساله، پنج‌ساله و شاید ده‌ساله، سرمایه را جذب کنیم. ما معتقدیم سرمایه‌گذاران و سازندگانی که به همکاری با ما علاقه‌مند هستند، می‌توانند برای سال‌ها در کنار ما باشند و این یک رابطه برد-برد است.

البته اولویت برای طرح توسعه ۲۸ مخزن با سرمایه‌گذاران داخلی است؛ آیا هر شرکتی می‌تواند برای توسعه این مخازن ورود کند؟

یکی از مهمترین اهداف اما در اجرای این بسته‌ها علاوه بر اهداف تولیدی، فعال کردن سازندگان داخلی است، بنابراین برای این‌که آنها بتوانند در این بخش ورود کنند، تصمیم گرفتیم پروژه‌ها را در بسته‌هایی حداکثر با هزینه ۳۰۰ میلیون دلار تعریف کنیم و حداکثر آورده پیمانکار می‌تواند ۲۰ درصد باشد و پرداختی به آنها متناسب با پیشرفت پروژه‌ها انجام می‌شود. اما اگر قرار باشد شرکت‌های خارجی نیز در این بخش فعال شوند، به آنها تاکید کرده‌ایم که باید به صورت کامل به فاینانس پروژه بپردازند. در حال حاضر نیز با چند شرکت خارجی در حال مذاکره هستیم که پیشرفت‌های خوبی نیز در این زمینه داشته‌ایم.

روند واگذاری‌ها از طریق مناقصه است؟

بله، اما اگر شرکت‌های ایرانی ظرفیت فاینانس کامل پروژه را داشته باشند، می‌توانیم مجوز ترک تشریفات مناقصه را برای آنها بگیریم؛ این امتیاز تنها برای شرکت‌های ایرانی است تا بتوانیم هرچه سریع‌تر پروژه را به اجرا ببریم؛ در غیر این صورت اجرای پروژه پس از برگزاری مناقصه واگذار می‌شود. مدت زمان در نظر گرفته شده برای اجرای پروژه‌ها نیز دوسال تا دوسال و نیم است.

روش‌های تامین مالی این پروژه‌ها به چه صورت خواهد بود؟

چند روش را برای این کار در نظر گرفته‌ایم. یکی از این روش‌ها انتشار اوراق منفعت است. در فاز نخست اجرای برنامه‌هایمان در سال اول این اوراق منتشر و به اندازه کافی نیز تامین اعتبار انجام شده است. هم اکنون برای اجرای این پروژه‌ها در سال اول اجرا تامین مالی مورد نیاز شده است. البته روش‌های دیگری هم برای تامین مالی در نظر گرفته شده است. در کنار اینها ما از جذب سرمایه‌های سرگردان در کشور استقبال و از سرمایه‌گذاران دعوت می‌کنیم تا سرمایه‌های خود را در صنعت نفت سرمایه‌گذاری کنند، زیرا بازگشت سرمایه آنها حتمی است و اعتقاد داریم صنعت نفت یکی از جذاب‌ترین بازارها برای سرمایه‌گذاران است.

تکلیف چند بسته نهایی شده است؟

تاکنون تکلیف ۶ بسته منصوری آسماری، رامشیر، گچساران خامی، نرگسی، لالی آسماری و کبود مشخص شده و شرکت‌های برنده مناقصه، کارشان را شروع کرده‌اند. مناقصه ۸ بسته هم برگزار شده است و در حال نهایی کردن مناقصه هستیم که به زودی برندگان آنها نیز اعلام می‌شود. انتظار داریم تکلیف ۱۲ بسته دیگر نیز تا پایان نیمه نخست امسال مشخص شود. به این ترتیب امیدواریم تا پایان امسال کار اجرایی همه بسته‌های کاری ۲۸ مخزن آغاز شود.

با اجرای این پروژه‌ها چه میزان به تولید افزوده می‌شود؟

انتظار داریم با اجرای طرح‌های توسعه‌ای ۲۸ مخزن (پس از حدود دوسال ونیم) در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب ۶۰۰ هزار بشکه در روز نگهداشت و افزایش تولید داشته باشیم. البته این توضیح نیز ضروری است که ما در مناطق نفت‌خیز جنوب سالانه حدود ۱۰ درصد افت طبیعی تولید از چاه‌های تولیدی داریم و اگر فرض کنیم روزانه ۳ میلیون بشکه تولید می‌کنیم، سالی ۳۰۰ هزار بشکه افت تولید داریم، ضمن آنکه برای نگهداشت این ۳۰۰ هزار بشکه باید اقداماتی مانند حفاری چاه، ترمیم چاه، تعمیر چاه و احداث پروژه‌های نمکزدایی را انجام دهیم، بنابراین با اجرای طرح توسعه ۲۸ مخزن، علاوه بر جایگزینی افت تولید ۱۰ درصدی چاه‌ها و مخازن این طرح، افزایش تولید ۳۰۰ هزار بشکه‌ای در روز را نیز به سطح تولید این مخازن خواهیم داشت.

برای دستیابی به این میزان نیاز فناوری خاصی دارید؟

در شرایطی کنونی با امکانات موجود، دستیابی به رقم افزایش و نگهداشت تولید ۶۰۰ هزار بشکه‌ای در روز در طرح توسعه ۲۸ مخزن در مناطق نفت‌خیز جنوب امکان‌پذیر است، اما اگر بخواهیم به ازدیاد برداشت با روش‌های EOR و IOR دست یابیم، قطعا هم سرمایه‌گذاری سنگین‌تر و هم فناوری به روزتر نیاز داریم که در این بخش به مشاور خارجی و سرمایه‌گذاری نیاز خواهیم داشت. در قراردادهای میدان محور که افزایش ضریب بازیافت مطرح است، چون انجام این کار زمان‌بر است، به هزینه‌های بیشتر و فناوری‌های خاص نیاز دارد.

مذاکرات قراردادی برای توسعه میدان‌های مناطق نفت‌خیز جنوب در قالب مدلی که مناطق نفت‌خیز جنوب تعریف کرده، به کجا رسیده است؟

پس از اجرای برجام ۱۸MOU برای توسعه میدان‌های منتخب مناطق نفت‌خیز جنوب امضا شد (۸ شرکت داخلی و خارجی) و مذاکرات را به صورت جدی دنبال کردیم که به دلیل خروج یکجانبه آمریکا از برجام و مشکلاتی که به وجود آمد، برخی شرکت‌ها از ادامه همکاری انصراف دادند. هم‌اکنون با سه شرکت مذاکرات را به صورت جدی دنبال می‌کنیم که امیدوارم در نیمه اول سال ۹۸ حداقل دو قرارداد را امضا کنیم. به هر تقدیر شاید آهنگ مذاکرات کمی کند شده باشد، اما پیوسته بوده است.

تشدید تحریم‌ها ورود فناوری به صنعت نفت را بیش از پیش دشوار کرده است؛ آیا این موضوع تاثیری بر استانداردهای اجرای پروژه در مناطق نفت‌خیز خواهد داشت؟

تحریم‌ها باعث نمی‌شود از استانداردهایمان کوتاه بیاییم، زیرا صنعت نفت صنعت حساسی است و به اصطلاح اولین اشتباه در انجام عملیات این حوزه، شاید آخرین اشتباه باشد. البته در بخش تامین مالی و هزینه‌ها یکسری ملاحظات داریم، اما در مورد رعایت استانداردهای نفت به هیچ‌عنوان نباید از این اصول عبور کنیم و استانداردهای اجرا باید به درستی رعایت شود.

منبع: ایران پترولیوم

پتروشیمی

در مسیر تکمیل زنجیره ارزش

شرکت ملی صنایع پتروشیمی با جدیت بر روند ساخت و تکمیل طرح‌های پتروشیمی با هدف افزایش ظرفیت تولید و نیز تکمیل زنجیره ارزش نظارت دارد. بدون تردید صنعت پتروشیمی، نبض توسعه و موتور توسعه ایران است، این صنعت به دلیل برخورداری از جایگاه خاص در تامین نیاز صنایع مختلف کشور به محصولات مختلف پلیمری و شیمیایی و نیز صادرات و ارزآوری و همچنین اشتغالزایی، از موقعیتی ویژه در اقتصاد ایران برخوردار است. روند رو به رشد توسعه صنعت پتروشیمی، نشان می‌دهد این صنعت ارزش آفرین افزون بر تامین نیاز داخل می‌تواند در توسعه صادرات غیرنفتی نیز نقش اساسی ایفا کند و بر همین اساس برای توسعه صنعت باید حرکت در مسیر تکمیل زنجیره ارزش و تولید محصولات نهایی با هدف کاهش خام فروشی مورد توجه ویژه و کلیه حلقه‌های این زنجیره مدنظر قرار گیرد. در سالیان اخیر دهها طرح پتروشیمی وارد مدار تولید با توجه به تهیه نقشه راه صنعت پتروشیمی و برنامه ریزی‌های انجام شده قرار است ۱۸ طرح تا پایان سال ۹۹ به بهره برداری برسد و سه طرح متانول کاوه، متانول بوشهر و الفین ایلام امسال وارد مدار تولید شوند؛ ۱۵ طرح دیگر نیز سال آینده به بهره برداری خواهند رسید.

با بهره‌برداری از ۱۸ طرح پتروشیمی تا پایان سال ۹۹ تولید قابل فروش با ۷۰ درصد رشد به ۵۱ میلیون تن می‌رسد که مصداق جهش دوم در این صنعت است.

عزم دولت و وزارت نفت بر تکمیل طرح‌های اولویت دار صنعت پتروشیمی سبب شده تا بهزاد محمدی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با پیگیری و نظارت‌های دقیق وکارشناسی روند ساخت و تکمیل این طرح‌ها را رصد کرده و در نشست‌هایی با مدیران عامل هلدینگ‌ها و شرکت‌های پتروشیمی در جریان روند فعالیت‌های جاری، برنامه‌ها و نیزبرخی چالش‌های موجود در مسیر ساخت قرار بگیرد.

مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در این جلسه‌ها، ضمن تاکید بر لزوم شتاب به اجرای طرح‌های اولویت دار صنعت پتروشیمی، خطاب به مدیران عامل هلدینگ‌ها و شرکت‌های پتروشیمی اظهارکرد: شرکت ملی صنایع پتروشیمی در مسیر شناسایی و رفع موانع و چالش‌های موجود پروژه‌ها حداکثر همکاری و پیگیری را انجام خواهد داد وبی تردید می‌توان با هم افزایی، انطباق و همدلی شرکت‌ها و هلدینگ‌های پتروشیمی، روند تحقق "جهش دوم" صنعت "پیشرو پتروشیمی" را با راه اندازی طرح‌های نیمه تمام و افزایش ظرفیت این صنعت عملی کرد.

افزون برگزارش جلسه‌های تخصصی کاری با مدیران طرح‌های توسعه ای در ماه‌های اخیر، چندین بازدید از طرح‌های در حال ساخت در عسلویه و ماهشهر به عنوان دو قطب مهم صنعت پتروشیمی ایران و همچنین چند طرح در دیگر نقاط کشو با هدف ارزیابی و بررسی روند پیشرفت طرح‌ها از سوی مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی انجام شده است .

عزم ملی برای اجرا و تکمیل طرح‌ها

درحال حاضر با ۱۰۳ طرح در صنعت پتروشیمی مواجه هستیم که از این تعداد ۳۹ طرح در حد مجوز آماده‌سازی، تامین دانش فنی و تامین سرمایه هستند و پیشرفت کلی آنان زیر ۲۰ درصد قرار دارد و شرکت ملی صنایع پتروشیمی تلاش می کند تا در معرفی این طرح‌ها به سیستم بانکی همکاری داشته باشد. ۶۴ طرح بالای ۲۰ درصد پیشرفت دارند که از این میزان ۵ طرح زیر ساختی مثل خط اتیلن غرب و مرکز توسعه مخازن و اسکله صادراتی و یوتیلیتی متمرکز درهاب‌های توسعه است. همچنین ۶ طرح تامین خوراک وظیفه خوراک رسانی به طرح‌های ۵۳ گانه پتروشیمی را به عهده دارد که دو طرح آن استحصال اتان است، ۴ طرح باقیمانده نیز در تامین خوراک صنعت در بالادست و میادین نفتی برای جلوگیری از فلرینگ است. سه طرح NGL داریم ۳۱۰۰ NGL که ۲۷۰ میلیون فوت مکعب خوراک به پتروشیمی دهلران انتقال می‌دهد، همچنین NGL ۳۲۰۰ در غرب کارون، مارون اهواز و NGL پارسی وجود دارد و NGL خارک که به میادین اطراف خارک دسترسی دارد و در فاز دوم متانول خارک، مصرف کننده خوراک آن خواهد بود و در نهایت بیدبلند ۲ که دو میلیارد فوت مکعب در روز خوراک می‌گیرد، یکی از بزرگترین طرح‌های تامین خوراک پتروشیمی در بالادستی است و در نهایت تامین کننده خوراک پتروشیمی گچساران، بندر امام و امیرکبیر خواهد بود و ۶ میلیون تن به صورت مستقیم به صنعت پتروشیمی خوراک تزریق می کند.

۵۳ طرح باقی مانده زنده و فعال در صنعت پتروشیمی وجود دارد که از این تعداد ۳۰ طرح زیر ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته ۲۳ طرح بالای ۴۰ تا ۹۹ درصد پیشرفت دارند از بین این ۲۳ طرح ۱۸ طرح انتخاب شده که سه تا در سال ۹۸ به بهره برداری و تولید پایدار می‌رسند و ۱۵ طرح در سال ۹۹ بهره‌برداری می‌شوند که می‌تواند مصداق بارز جهش دوم صنعت پتروشیمی باشد و ظرفیت اسمی را از ۶۴ میلیون تن به ۹۴ میلیون تن برسند، یعنی ۴۶ درصد افزایش ظرفیت خواهد بود در حقیقت ۳۱ میلیون تن محصول قابل فروش در حال حاضر وجود دارد که با بهره‌برداری از این ۱۸ طرح به ۵۱میلیون تن می‌رسد یعنی ۷۰ درصد افزایش محصولات قابل فروش در ابتدای سال ۱۴۰۰ داریم که مصداق جهش دوم است.

در این میان با توجه به آمارهای ذکر شده و تعدد طرح‌های در حال ساخت پتروشیمی در نقاط مختلف کشور باید این نکته را مورد توجه قرار داد که پتروشیمی اکنون گام در مسیر جدیدی نهاده است و با توجه به روند خصوصی سازی دراین صنعت برای آینده، نیازمند عزمی ملی برای تحقق برنامه‌ریزی‌های انجام شده هستیم و بدون تردید شرکت ملی صنایع پتروشیمی می‌تواند به عنوان نهادی هماهنگ کننده و سیاست‌گذار نقش رگولاتوری را ایفا کند.

از سوی دیگر، این نکته مهم و راهبردی نیز باید در نظر گرفته شود که جلوگیری از خام فروشی و تکمیل زنجیره‌های ارزش صنعت باید از بنیادی‌ترین برنامه‌های شرکت‌های پتروشیمی در آینده باشد و صیانت از محیط زیست و منابع ملی با حفظ مسؤولیت اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای با رعایت حقوق ذی نفعان و خلق ارزش با تعهد به توسعه پایدار و متوازن همواره مورد توجه قرار گیرد و برای تحقق هدف‌های پیش‌بینی شده در این صنعت، همگرایی و همکاری هلدینگ‌های پتروشیمی و مشارکت هر چه بیشتر بخش خصوصی برای تولیدی شدن طرح‌های نیمه تمام و یا آتی موجود می‌تواند اثر بخش بوده و مسیر توسعه صنعت پتروشیمی ایران را هموارتر کند.

> شرکت ملی صنایع پتروشیمی در مسیر شناسایی و رفع موانع و چالش‌های موجود پروژه‌ها حداکثر همکاری و پیگیری را انجام خواهد داد وبی تردید می‌توان با هم افزایی، انطباق و همدلی شرکت‌ها و هلدینگ‌های پتروشیمی، روند تحقق "جهش دوم" صنعت "پیشرو پتروشیمی" را با راه اندازی طرح‌های نیمه تمام و افزایش ظرفیت این صنعت عملی کرد

معادله‌ای که آمریکا را به شکست می‌کشاند

روسیه کره شمالی نفت

شعیب بهمن| سفر کیم جونگ اون به روسیه، از جنبه‌های مختلف حائز اهمیت بود. برخی بیشتر بر جنبه‌های سیاسی این سفر تاکید و تاثیر آن بر مذاکرات آتی کره شمالی و آمریکا را برجسته کردند. برخی نیز بر روابط دوجانبه روسیه و کره شمالی متمرکز شدند و جنبه‌های سیاسی و اقتصادی آن را بررسی کردند. در این میان، یکی از مهمترین مسائلی که هم از جنبه روابط دوجانبه و هم تاثیر بر مذاکرات شبه جزیره کره از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است، مسئله فروش نفت روسیه به کره شمالی است. با توجه به محدودیت‌های اعمال شده برای فروش نفت به پیونگ یانگ، اقدام روسیه در این خصوص با پرسش‌های زیادی روبه‌رو است؛ از این رو در نوشتار حاضر سعی شده ضمن نگاهی کوتاه به روابط روسیه و کره شمالی، به اهمیت و چگونگی فروش نفت از سوی مسکو به پیونگ یانگ پرداخته شود.

روسیه و کره شمالی از رابطه‌ای تاریخی برخوردارند. در جریان جنگ سرد، شوروی یکی از بزرگترین حامیان کره شمالی بود. در جریان جنگ کره که در سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳ رخ داد، اتحاد جماهیر شوروی در کنار چین به حمایت از کره شمالی پرداخت و زمینه ساز ایجاد تقسیمات ایدئولوژیک در شبه جزیره کره شد.

مسکو در دهه ۵۰ میلادی به دانشمندان کره شمالی برای کسب دانش لازم به منظور توسعه زرادخانه‌های هسته‌ای کمک کرد. همچنین روسیه به طور منظم، تجهیزات و تسلیحات جنگی مورد نیاز کره شمالی را فراهم کرد و به این ترتیب به یک شریک کلیدی برای این کشور و عنصری غیرقابل چشم‌پوشی برای تامین امنیت منطقه تبدیل شد.

با وجود فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، این رابطه گسترده نیز دچار چالش‌هایی شد. بی‌سامانی اوضاع داخلی در روسیه، همچنین مشکلات اقتصادی موجب کاهش حمایت‌های مسکو از پیونگ یانگ شد. این رویه تقریبا تا زمان به قدرت رسیدن ولادیمیر پوتین ادامه داشت. با این حال از زمان به قدرت رسیدن پوتین، وی در پی احیای رابطه تاریخی روسیه با کره شمالی و نفوذ خود در شبه جزیره کره برآمد.

در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۹، روسیه به عنوان یکی از اعضای گروه شش در مذاکرات با کره شمالی حضور داشت و تلاش زیادی برای حفظ موقعیت پیونگ یانگ کرد که از آن جمله می‌توان به بخشیدن بدهی ۱۰ میلیارد دلاری این کشور و اعطای ۵۰ هزار تنی گندم بلاعوض اشاره کرد.

در این بین سفر اخیر «کیم جونگ اون» به روسیه و دیداری که ولادیمیر پوتین داشت، نه تنها از جنبه تاریخی دارای اهمیت بود، بلکه یک بار دیگر ابعاد و زوایای مختلف روابط دو کشور را نمایان کرد؛ چنانکه کیم جونگ اون، روابط کره شمالی و روسیه را رابطه‌ای «راهبردی و سنتی» خواند.

کره شمالی در حالی به دنبال حمایت اقتصادی روس‌ها برای کاهش فشارهای امریکا و همچنین حمایت سیاسی مسکو در جریان مذاکرات غیرهسته‌ای شدن است که مسکو نیز قصد دارد در مذاکرات آتی از نقش بیشتری برخوردار باشد.

دور زدن تحریم‌های نفتی

شورای امنیت سازمان ملل پس از پرتاب یک موشک دوربرد کره شمالی در سال ۲۰۱۷، با تصویب قطعنامه ۲۳۹۷، سقف سالانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت را برای واردات فراورده های نفتی کره شمالی تعیین کرد که معادل ۶۰ تا ۶۵ هزار تن است. همچنین سازمان ملل متحد کشورهای عضو را ملزم کرد اطلاعات تامین، فروش و انتقال همه نوع فراورده های نفتی خود به کره شمالی را به این سازمان گزارش کنند.

به رغم محدودیت‌های اعمال شده، کره شمالی با انتقال نفت از مسیر دریا درحال دور زدن تحریم‌های سازمان ملل است. این انتقال نفت درحالی انجام می‌شود که آمریکا تلاش زیادی برای توقف آن انجام داده است. به عنوان مثال، کشتی‌های نظامی و هواپیماهای آمریکا، پیونگ یانگ را مجبور به انتقال نفت از محدوده‌ای بسیار دورتر از شبه جزیره کره کرده اند. طبق گزارش مرکز فرماندهی پاسیفیک آمریکا، درحال حاضر انتقال نفت از آب‌های بین المللی و کشورهای دیگر صورت می‌گیرد. همچنین کره شمالی از کشتی‌های کوچکتر برای شناسایی نشدن از سوی کشتی‌ها و هواپیماهای عضو ائتلاف آمریکا استفاده می‌کند.

با این حال هیچ یک از محدودیت‌های اعمال شده، موجب قطع صادرات نفت به کره شمالی نشده است. بر اساس گزارشی که امریکا به سازمان ملل ارائه کرده، دولت کره شمالی در سال ۲۰۱۸ بیش از محدودیت‌های تعیین شده نفت دریافت کرده است. طبق این گزارش کره شمالی ۸۹ مرتبه به صورت مخفیانه نفت را از طریق کشتی دریافت کرده است. اگر کشتی‌ها ۹۰ درصد از ظرفیت خود را بارگیری کرده باشند، تانکرهای کره شمالی نزدیک به ۳ برابر ظرفیت سال ۲۰۱۸ را که معادل ۱۳۶۷۶۲۸ بشکه است، تحویل گرفته اند. به همین دلیل آمریکایی‌ها بارها از روسیه و چین خواسته‌اند تا هرچه سریع‌تر تحویل نفت به کره شمالی را متوقف کنند.

نقش روسیه در تامین نفت کره شمالی

اگر چه درباره میزان دقیق نفت صادراتی روسیه به کره شمالی اطلاعات موثق و روشنی در دسترس نیست، اما کاملا مشخص است که بخش اعظمی از اقتصاد کره شمالی کاملا به واردات نفت از روسیه وابسته است، زیرا در کره شمالی فقط یک پالایشگاه وجود دارد که توسط روس‌ها طراحی شده است و مشتقات آماده شده آن برای به کارگیری در کارخانه‌ها، حرکت خودروها و قطار و اتوبوس، گرم کردن منازل و پادگان‌ها، راه انداختن تانک‌ها و کامیون‌ها و جنگنده‌ها استفاده می‌شود. با توجه به اینکه تنها پالایشگاه موجود در کره شمالی از سوی روس‌ها طراحی شده، در نتیجه نفت مورد استفاده در این پالایشگاه نیز نفت وارداتی از روسیه خواهد بود.

مطابق گزارش کمیته اجرای تحریم‌های کره شمالی، روسیه در ماه دسامبر ۲۰۱۸ حدود هفت هزار تن نفت پالایش‌شده به کره شمالی صادر کرده است که بیشترین میزان صدور ماهانه نفت پالایش‌شده به این کشور از زمان الزامی شدن ارائه گزارش کشورهای عضو درباره صدور فراورده های نفتی به پیونگ یانگ محسوب می‌شود. چین هم در ماه دسامبر یک هزار و ۵۱۱ تن نفت پالایش شده به کره شمالی صادر کرده است. به این ترتیب حجم کل صدور فراورده های نفتی چین و روسیه به کره شمالی در سال ۲۰۱۸ به ۴۸ هزار و ۴۴۱ تن رسیده است.

راه های ارسال نفت

نخستین روش، فروش مستقیم نفت روسیه به کره شمالی است که ابعاد نسبتا گسترده ای دارد. بر این اساس، کشتی‌های حامل نفت روسیه از روش انتقال نفت از کشتی به کشتی در دریا استفاده می کنند که امکان رصد و اثبات آن بسیار دشوار است.

امریکا در سال ۲۰۱۷، برخی از شرکت‌های نفتی روسی را به دلیل فروش نفت به کره شمالی، وارد فهرست تحریم‌های خود کرد.

دومین روش، حمل نفت بوسیله تانکرهای روسی از بنادر ناخودکا و ولادی وستوک با کمک واسطه‌های سنگاپوری به کره شمالی است.

سومین روش، فروش نفت روسیه از طریق خریداران چینی است. به این معنا که نفت روسیه را در وهله اول خریداران چینی می‌خرند، سپس آنها از طرق مختلف به کره شمالی تحویل می‌دهند.

نتیجه‌گیری

از نظر آمریکایی‌ها، قطع صدور نفت و مشتقات آن به کره شمالی همراه با اعمال فشارهای بین‌المللی موجب متوقف کردن پیونگ یانگ می‌شود. با این حال روسیه ضمن نادیده گرفتن سیاست‌های آمریکا و بخشی از تحریم‌ها که برای منزوی کردن کره شمالی و متوقف کردن برنامه‌های هسته‌ای و موشکی آن اعمال شده، با فروش نفت به دولت پیونگ یانگ از این کشور حمایت می کند.

پشتیبانی روسیه از کره شمالی و فروش نفت به این کشور بیانگر آن است که فشارهای حداکثری آمریکا به خصوص در حوزه انرژی نمی‌تواند بر پیونگ یانگ تاثیر جدی و عمیقی بگذارد؛ از این رو می‌توان گفت صادرات نفت روسیه به کره شمالی، معادله ای است که سیاست‌های آمریکا در قبال این کشور را با شکست مواجه می کند.

در واقع این اقدام روسیه نه تنها سیاست تحریمی آمریکا در قبال کره شمالی را بی اثر می کند، بلکه بر روند مذاکرات آتی میان واشنگتن و پیونگ یانگ نیز تاثیر خواهد گذاشت.

مجوزهای فعالیت شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی تمدید شد

ظرفیت‌سازی براساس استانداردهای روز دنیا

خردادماه ۱۳۹۸ مهلت گواهینامه صلاحیت ۱۷ شرکت ایرانی که از سوی وزارت نفت برای فعالیت در حوزه اکتشاف و تولید تایید شده بود، به پایان می‌رسد. معاونت مهندسی وزارت نفت که به نوعی رگولاتوری وزارت نفت برای ارزیابی صلاحیت شرکت‌های (اکتشاف و تولید) ایرانی است، در حالی بررسی تمدید مجوز فعالیت یا ارزیابی مجدد این شرکت‌ها را در دستور کار قرار داده است که ایران در یک‌سال اخیر با تحریم‌های شدید آمریکا ضد صنعت نفت روبه‌رو شده و همین موضوع بر فضای کسب و کار شرکت‌های ایرانی در صنعت نفت تاثیر گذاشته است. در آستانه انقضای مدت اعتبار مجوز فعالیت شرکت‌های E&P ایرانی با امیر فرجی، معاون نظام فنی و اجرایی در حوزه بالادست و محبوبه سلیمانی، معاون نظام فنی و اجرایی در حوزه پایین دست معاونت مهندسی وزارت نفت که هر دو از اعضای کارگروه ارزیابی صلاحیت شرکت‌های E&P هستند، گفت‌وگو یی انجام داده ایم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

به عنوان نخستین پرسش، سه سال از تایید صلاحیت ۱۷ شرکت ایرانی برای فعالیت در حوزه اکتشاف و تولید می‌گذرد. آیا درخواست‌هایی از سوی پیمانکاران ایرانی برای این که در فهرست وزارت نفت قرار بگیرند، دریافت می‌کنید؟

سلیمانی: بله. هنوز هم درخواست‌هایی از سوی شرکت‌های ایرانی برای این‌که در فهرست شرکت‌های اکتشاف و تولید قرار بگیرند، دریافت می‌کنیم. عده‌ای از متقاضیان گمان می‌کردند صرفاً چون دارای دکل و تجهیزات هستند، می‌توانند به عنوان یک شرکت اکتشاف و تولید فعالیت کنند، اگرچه دارایی شرکت‌ها در احراز صلاحیت آنها نقش دارد، اما قطعا به این معنا نیست که هر شرکتی که دکل دارد، صلاحیت این را نیز دارد که در فهرست شرکت‌های واجد شرایط اکتشاف و تولید قرار بگیرد.

همان‌طور که می‌دانید، با توجه به این‌که پیمانکاران ایرانی تجربه فعالیت به عنوان یک شرکت E&P را نداشتند، از همان ابتدا یعنی سه سال پیش، تصمیم گرفته شد با نگاهی به ظرفیت‌های بالقوه شرکت‌های ایرانی، در تایید اولیه صلاحیت شرکت‌ها کسب شاخص‌های حداقلی مدنظر قرار گیرد، از این رو شرکت‌هایی که در مرحله نخست تایید شدند، عمدتاً ماهیت EPC داشته یا شرکت‌های حفاری بودند، اما در همان زمان هم بنابراین بود که این شرکت‌ها در مسیر تبدیل شدن به شرکت اکتشاف و تولید حرکت کنند. گام نخست هم این بود که فعالیت‌های تصدی‌گری و دارایی‌هایی مانند دکل را واگذار کنند و یا این‌که در پروژه‌های EPC یا خدمات حفاری به عنوان متصدی حضور نداشته باشند، آنها باید در این مدت فعالیت خود را از کسب و کار EPC/OSC به فضای E&P تغییر می‌دادند.

به نظر شما آیا توانستند ماهیت فعالیت خود را به این فضا تغییر دهند؟

سلیمانی: در هر حال باید فضای بین‌المللی را نیز در تغییر ماهیت این شرکت‌ها در نظر بگیریم. متاسفانه در یک‌سال اخیر با تغییر شرایط بین‌المللی، فعالیت در این فضا بسیار سخت شده است. براساس گزارش‌های شرکت‌های E&P و مدارکی که در اختیار داریم، برخی از آنها در این مدت گام‌های خوبی برداشته‌اند، البته همان‌طور که گفتم، مساله این است که شرکت‌های ایرانی تجربه فعالیت در حوزه اکتشاف و تولید را نداشته و فضای بین‌المللی نیز از نظر ما دور نمانده است.

احتمال دارد به همین دلیل، به تعداد شرکت‌های اکتشاف و تولید در ارزیابی مجدد صلاحیت شرکت‌ها افزوده شود؟

سلیمانی: تا این لحظه (اردیبهشت‌ماه) که با شما صحبت می‌کنیم، در معاونت مهندسی وزارت نفت تصمیم بر آن نیست که تعداد شرکت‌های واجد صلاحیت افزایش یابند، مگر این‌که براساس سیاست‌های کلان وزارت نفت، به ما ابلاغ شود تا ارزیابی دوباره‌ای داشته باشیم یا با فراخوان درخواست‌های جدیدی را دریافت کنیم. اما تا الان به درخواست‌های متعددی که در این خصوص دریافت می‌کنیم، اعلام کرده‌ایم در حال حاضر ارزیابی عملکرد ۱۷ شرکت موجود در دستور کار است.

فرجی: البته چابک‌سازی و غنی‌شدن این فهرست از منظر کیفی مدنظر وزارت نفت است و به نظر می‌رسد در زمینه فعالیت این شرکت‌ها، باید کیفیت، ظرفیت و توان آنها توسعه یابد.

ارزیابی شما از فعالیت سه ساله این شرکت‌ها چیست؟

فرجی: در ارزیابی فعالیت شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی و این‌که آیا آنها در سه سال اخیر عملکرد قابل قبولی داشتند، تعداد محدودی از شرکت‌ها امکان فعالیت در کل زنجیره ارزش در بالادست را داشته و در هسته اصلی کسب و کار خود لحاظ کرده‌اند. در زمان ارزیابی صلاحیت شرکت‌های فوق، تعریف شرکت‌های اکتشاف و تولید، شرکت‌های بالقوه‌ای بود که حداقل امتیازها و امکان توسعه در این مسیر را داشتند، اما لازم است در ارزشیابی‌های بعدی، عملکرد آنها را مورد پایش قرار دهیم.

ملاک ارزیابی شرکت‌ها چیست؟

فرجی: ۱۷ شرکت E&P ایرانی در سه رتبه ارزشیابی شده‌اند، اما از آنجا که هم‌اکنون در مرحله ارزیابی آنها هستیم، نمی‌توانم جزییات آنها را بگویم. البته شرکت‌هایی که رتبه یک را احراز کرده‌اند، ۲ فاکتور کلی یعنی به روز کردن محیط کسب و کارشان با فضای E&P و دیگر این‌که در این مدت چقدر توانسته‌اند در پروژه‌ها فعال باشند، قرارداد محرمانگی یا HOA امضا کرده باشند و یا این‌که به مرحله قرارداد رسیده باشند را دارا هستند. البته بازهم تکرارو تاکید می‌کنم که در فضا و شرایط فعلی، ارزیابی‌ها براساس ملاحظات خاص صورت خواهد گرفت.

سلیمانی: در واقع با تغییراتی که به‌ویژه از یک‌سال پیش به وجود آمده است، ناچار شدیم کمی معیارها را تغییر داده و شرایط ارزیابی شرکت‌ها را به‌روز کنیم. البته گواهینامه‌های احراز صلاحیت شرکت‌های E&P مدت‌دار است. از همان ابتدا هم بحث‌مان این بود که تعدادی از شرکت‌های ایرانی به صورت بالقوه توانایی تبدیل شدن به E&P را دارند، اما نباید از آنها انتظار داشت در مدت زمان کوتاهی به شرکت‌های E&P تبدیل شوند، بنابراین براساس برنامه‌ریزی‌ها یکسری از شرکت‌ها این ظرفیت را دارند که به این فضا ورود کنند و بعد از بازه زمانی در نظر گرفته شده آنها را دوباره ارزیابی می‌کنیم تا ببینیم کدامیک از آنها در این مسیر حرکت کرده‌اند، البته در این فاصله فضای بین‌المللی تغییر کرد.

در ارزیابی‌های مجدد بررسی رویکرد شرکت‌ها، ارزیابی مدیریت پروژه‌ها نیز از جمله مسائلی است که به دلیل تغییر فضای بین‌المللی، با ارفاق روبه‌رو خواهد شد؟

سلیمانی: مهمترین تفاوت شرکت‌های E&P با شرکت‌های EPC تسلط آنها به‌ویژه در سه بخش مدیریت پروژه، مدیریت مخزن و تامین مالی است. انتظار هم بود که در این سه بخش خود را تقویت کنند و انتظار تداوم حمایت از سوی وزارت نفت در حوزه‌های مالی را اصلاح کرده و بررسی شیوه‌های نوین تامین منابع مالی را در دستور کار قرار دهند.

چه میزان از ناکامی‌های شرکت‌های E&P را وارد می‌دانید؟

فرجی: این را باید پذیرفت که در تصمیم‌گیری‌ها بسیار کندعمل می‌شود و نتیجه آن هم از دست دادن بازار است. در هر حال بازار با تحریم‌های غیرقانونی از شرکت‌های ایرانی گرفته شده و طبیعی است که محاسبات شرکت‌های اکتشاف و تولید هم براین اساس تغییر کند.

اگر ما در فضای عادی و به دور از تحریم بودیم، همه شرکت‌هایی که تایید صلاحیت شده‌اند، صلاحیت فعالیت در عرصه اکتشاف و تولید را دارند؟

فرجی: پاسخ به این سوال کمی دشوار است، اما اگر در یک فضای عادی بودیم، ۱۷ شرکتی که صلاحیتشان تایید شده است، باید تغییر راهبردهای کلان و دست‌کم حضور دربازارهای کشورهای منطقه را دستور کار قرار دهند، اما در فضای واقع‌بینانه اساساً تعدادی از ۱۷ شرکت E&P ایرانی در انتهای فهرست شرکت‌های توانمند قرار خواهند گرفت.

نگران این نیستید که در ارزیابی دوباره شرکت‌ها تعداد آنها کاهش یابد؟

فرجی: خیر، تا جایی که به نگاه رگولاتوری وزارت نفت برمی‌گردد، باید تعداد شرکت‌های فعال در این حوزه رقابتی باشد، شرکت‌ها باید فضای کسب و کار خود را تغییر دهند، بازار هم صرفاً بازار ایران لحاظ نکنند.

سلیمانی: ما از همان ابتدا هم فکر می‌کردیم باید به این شرکت‌ها فرصت دهیم که در یک بازه زمانی وارد فضای بین‌المللی شوند، به همین دلیل اعلام کردیم که این فضا به آنها داده شده تا توانمندی‌های خود را ارتقا دهند. چراکه حتی اگر ما در شرایط جدید نیز قرار نداشتیم، شرکت‌های ایرانی باید برای نمونه با شرکت‌هایی مانند توتال و شل در منطقه رقابت می‌کردند، ما هم می‌دانیم که الان برای آنها زود است که بخواهند در سطح توانمندی‌های این گونه شرکت‌ها در فضای بین‌المللی برای رقابت ظاهر شوند. به همین دلیل قرار بر این بود که این شرکت‌ها در کنار شرکت‌های مطرح بین‌المللی در قالب مدل جدید قراردادهای نفتی به اجرای پروژه بپردازند و در کنار آنها رشد کنند. حتی وزارت نفت اصرار می‌ورزید که انتقال فناوری هم باید صورت بگیرد و ظرفیت‌سازی در این بخش انجام شود.

فرجی: ما قبلا هم این کار را انجام دادیم. مثلا در دهه ۷۰ شمسی به ظرفیت‌سازی گسترده بخش‌های پیمانکاری و مشاوره در صنعت نفت پرداخته شد. امروز که با شما صحبت می‌کنیم، با اطمینان می‌توانم بگویم که ایران در این بخش از کشورهای بی‌بدیل در منطقه است. ظرفیت‌های پیمانکاری ایران در میان کشورهای منطقه قابل توجه است. مثلا در بخش قراردادهای EPC بیش از ۲۰۰ پیمانکار صاحب‌صلاحیت در اختیار داریم، سال‌های سال است که در حوزه پیمانکاری قوی هستیم، حتی شرکت‌هایی مثل توتال پروژه‌های پیمانکاری خود را در ایران، به شرکت‌های ایرانی واگذار می‌کنند. می‌خواهم بگویم ما در حوزه پیمانکاری و مشاوره شرکت‌های خوبی در ایران داریم. در حوزه EPC واقعا نیازی به شرکت‌های خارجی نداریم، در واقع ظرفیت‌سازی‌های وزارت نفت در دهه ۷۰ شمسی جواب داده و امروز به این جایگاه رسیده‌ایم.

هم‌اکنون تعداد قابل قبولی شرکت ایرانی مشاور مطالعات مخزن را در کشور انجام می‌دهند که به دولت وابسته نیستند. شرکت‌های ایرانی، دانش فعالیت در بخش بالادست را دارند، اما به صورت پراکنده و غیرتجمعی. انتظارمان از شرکت‌های اکتشاف و تولید این است که این توانمندی‌ها را تجمیع کنند.

در خردادماه ۱۳۹۸ گواهینامه این شرکت‌ها منقضی می‌شود، احتمال دارد در ارزیابی مجدد شرکت‌ها، به دلیل شرایط خاص ایران، از برخی استانداردهایتان کوتاه بیایید؟

فرجی: استانداردها غیرقابل تغییر هستند. اگر می‌خواهیم روی ریل مشخصی حرکت کنیم، اتفاقاً باید استانداردها کمی سخت‌گیرانه‌تر شود، اما نمی‌تواند پایین‌تر بیاید. البته به شرکت‌های E&P اعلام شده که می‌توانند فعلا از ظرفیت‌هایشان در بخش EPC استفاده کنند، اما ورود به حوزه اکتشاف و تولید، ملاک‌های خاص خود را دارد که غیرقابل تغییر است. در حال حاضر بنا بر سیاست‌های وزارت نفت، تصمیم گرفته شده تا مجوز فعالیت این شرکت‌ها به مدت یک سال دیگر تمدید شود.

سلیمانی: فهرست مورد تایید وزارت نفت به‌عنوان فهرست بلند شرکت‌های توانمند به معنای این است که شرکت‌های حاضر در فهرست، به صورت بالقوه می‌توانند در حوزه کسب و کار اکتشاف و تولید ورود کنند، اما زمانی که بحث اجرای پروژه‌ها و انعقاد قرارداد می‌رسد، شرکت ملی نفت ایران، خود نیز توانمندی این شرکت‌ها را دوباره ارزیابی می‌کند، اتفاقاً این فرایند و بررسی‌ها نیز سختگیرانه‌تر است و شرکت‌ها باید اثبات کنند که توانمندی اجرای پروژه را در حوزه سیاست‌گذاری دارند. در واقع ما به عنوان تنظیم‌گر مقررات، کلیات صلاحیت شرکت‌ها را بررسی می‌کنیم و شرکت ملی نفت هنگام انعقاد قراردادها به صورت فنی و جزئی به بررسی صلاحیت شرکت‌ها می‌پردازد به این معنا که آیا آنها دانش اجرای پروژه‌ها را دارند یا خیر. بنابراین تایید این ۱۷ شرکت عملا در ارتباط با رویه‌های شرکت ملی نفت ایران به عنوان کارفرما قرار خواهد گرفت که صلاحیت آنها را در خصوص قراردادها بررسی می‌کند.

جمهوری اسلامی ایران در چند دهه اخیر در معرض دشمنی های پیدا و پنهان زیادی قرار داشته است؛ چه هشت سال جنگ تحمیلی و چه تحریم هایی که از حداقل دو دهه گذشته به شکلی علنی اقتصاد و رفاه مردم ایران را هدف گرفته است. این تحریم ها هر روز ابعاد جدیدتری به خود می گیرند و حالا چند ماهی است دولت آمریکا فشار خود را روی صنعت پویا و پردرآمد پتروشیمی متمرکز کرده است؛ غافل از اینکه این صنعت بسیار انعطاف پذیر است.

تحریم پوچ

تحریم ها جدید نیست

تحریم ها در صنعت نفت و یکی از زیرمجموعه های مهم آن یعنی پتروشیمی، مقوله جدیدی نیست و بخش قابل توجهی از تحریم ها از حدود ۱۳۷۹ به بعد تاکنون شروع شده و ادامه داشته است. تحریم هایی که از سال ۹۱ ابعاد بیشتری به خود گرفتند و اگرچه این امیدواری وجود داشت که پس از امضای برجام و قطعنامه سازمان ملل متناسب با قول های داده شده، بسیاری از این محدودیت ها برداشته شود، اما تحولی رخ نداد.

1379
شروع تحریم از سال

مقاومت با خبر افتتاح های جدید پتروشیمی

در چند سال اخیر که موضوع تحریم ها جدی شد، بسیاری از بخش های صنعت پتروشیمی بدون توقف به کار خود ادامه داد و در دولت دوازدهم ۱۴ طرح بهره برداری رسید و روند افتتاح ها همچنان ادامه دارد. به عبارتی اگر در شرایط تحریم می توانیم اینگونه به اهدافمان برسیم، پس کمتر مانعی می تواند جلوی این صنعت را بگیرد و حالا انبوهی از ایده ها و برنامه ها و پروژه های در حال اجرا داریم که با افتتاحشان خاری در چشم دشمنان و تحریم کنندگان هستند

14
طرح بهره برداری در دولت دوازدهم

ظرفیت ۱۳۰ میلیون تنی تا ۵ سال آینده

در همین شرایط سخت تحریم، درآمد کشور از محل فروش محصولات صنعت پتروشیمی ۱۷ میلیارد دلار بوده است. با محاسبه ۶۴ واحد پتروشیمی که پیشرفتی بین ۲۰ تا ۹۹ درصد دارند و تا سال ۱۴۰۳ به بهره برداری می رسند، ظرفیت تولیدات پتروشیمی کشور با افزایش ۹۰ تا ۹۵ درصدی به ۱۳۰ میلیون تن در سال می رسد. این یعنی بازاری چشمگیر و فعال که نه تنها کشورهای منطقه و همسایه بلکه کشورهای اروپایی از همین حالا تلاش می کنند در آن سهم داشته باشند.

64
واحد پتروشیمی در حال اجرا

انعطاف پذیریم

به نظر می رسد پاسخ منطقی و بدون نگرانی معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی در رابطه با خبر تحریم های جدید برای صنعت پتروشیمی گویاترین واکنش به این تصمیم یکجانبه باشد. او پتروشیمی را تحریم پذیر نمی داند و می گوید این صنعت تاب آوری بالایی دارد؛ صنعتی با حداقل ۳۵۰ نوع محصول و صدها خریدار از ده ها مقصد صادراتی است. به عبارتی صنعت پتروشیمی شرایط مختلفی در حمل و نقل زمینی و دریایی دارد و تنوع محصول و مشتری این صنعت را انعطاف پذیر می کند.

350
محصول پتروشیمی

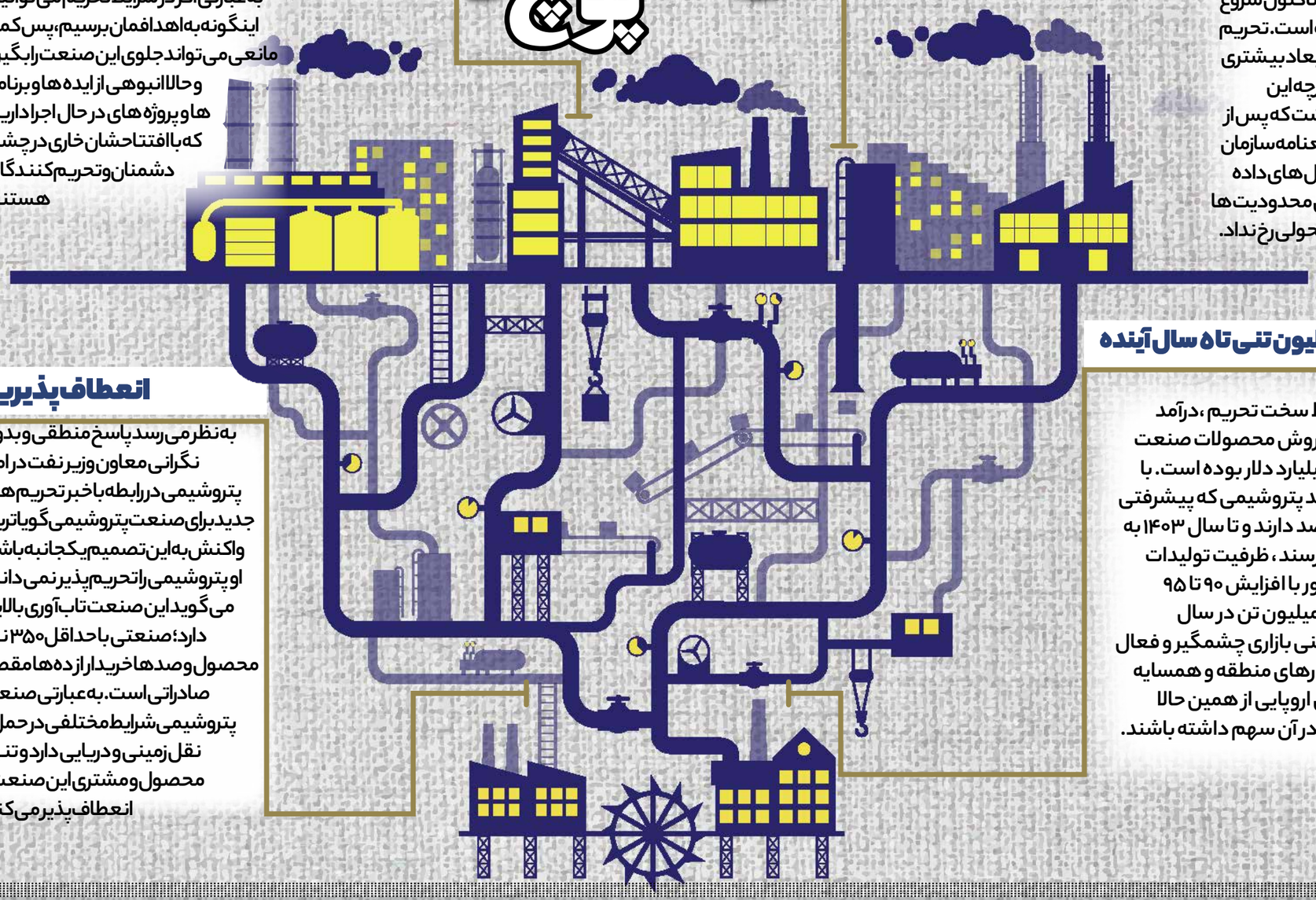

تهیه مطلب: معصومه اصغری

• شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

بررسی مشکلات شرکت‌های تولیدی نفت‌وگاز جنوب

نشست تخصصی بررسی مشکلات شرکت‌های ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، نفت و گاز اروندان و ملی حفاری در حوزه‌های منابع انسانی، ساختار سازمانی، اچ‌اس‌ای و ترخیص کالا از گمرکات کشور با حضور مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران برگزار شد.

فرخ علیخانی، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران درامور تولید ضمن قدردانی از تلاش‌های شرکت‌ها در مقابله با سیل اخیر گفت: هدف از برنامه‌ریزی و برگزاری این گونه نشست‌ها، برطرف کردن موانع به صورت درون‌زاست و با این نقشه راه، ارزیابی مسائل افزون بر اتخاذ راهبردهای مناسب با تعامل و گفت‌وگوی مستقیم اثربخش‌تر خواهد بود. احمدمحمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب نیز، ضمن ابراز خرسندی از حضور مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران و تاکید بر تداوم این نشست‌ها گفت: گفت‌وگوی رو در رو و خارج از بوروکراسی اداری، سبب صرفه‌جویی در زمان، رفع موانع و تسهیل همه فرایندها به منظور تحقق رسالت اصلی سازمان یعنی تولید می‌شود وی با بیان این که تولید، مستلزم تامین مداوم و منسجم کالای مورد نیاز است، افزود: یافتن راهبردهای نوین درحوزه‌های مرتبط باکالا و گمرکات می‌تواند بخش قابل توجهی از موانع را برطرف کند. محمدی تصریح کرد: همه تلاش‌ها برای نگهداشت تولید و کمک به پیشبرد اهداف اقتصادی کشور است، ضمن آنکه رسیدگی به سرمایه‌های انسانی و تقویت اچ‌اس‌ای به عنوان بازوی ایمن‌ساز، از اولویت‌های عملیاتی سازمان به شمار می‌آید که خوشبختانه در دستور این نشست قرار داده شد.

تخلیه آب مزارع روستاهای سوسنگرد

تخلیه آب مزارع چندروستای شهرستان دشت آزادگان به شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب واگذار شد.

محمد خانچی، نماینده مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در ستاد مدیریت بحران خوزستان در نشست اخیر قرارگاه بازسازی مناطق سیل‌زده خوزستان گفت: به این منظور ۱۴ دستگاه انواع ماشین‌آلات مورد نیاز و خودروی سبک و سنگین برای تخلیه آب مزارع اختصاص یافته است. وی افزود: این تجهیزات شامل چهار دستگاه کمپرسی، یک دستگاه بیل مکانیکی، یک دستگاه بولدوزر، همچنین دو دستگاه لودر، چهار دستگاه کمرشکن و دو دستگاه خودروی سواری است. خانچی اظهار کرد: «دفار» از توابع بخش بستان شهرستان دشت آزادگان از جمله روستاهایی است که ماشین‌آلات و تجهیزات شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از مدتی پیش فعالیت خود را برای تخلیه آب از مزارع کشاورزی آغاز کرده‌اند که هم‌اکنون نیز ادامه دارد. نماینده مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در ستاد مدیریت بحران خوزستان تصریح کرد: باتخلیه آب از مزارع کشاورزی، بخش قابل ملاحظه‌ای از اراضی منطقه برای کشت تابستانه مهیا خواهد شد.

• شرکت ملی نفت ایران

آغاز فاز سوم طرح جامع مطالعات غرب کارون

فاز سوم طرح جامع مطالعات غرب کارون با هدف ارائه و اولویت‌بندی برنامه‌های اقدام و تعیین مسؤولیت ذی‌نفعان وارد مرحله اجرایی می‌شود. بنابر اعلام معاونت ارزشیابی و نظارت برعملکرد و نظام‌های ایجاد طرح مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران، فاز نخست و دوم طرح جامع «مطالعات اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی و زیست محیطی منطقه غرب کارون برای دستیابی به توسعه پایدار و متوازن در منطقه» با همکاری کمیته راهبری پارسال پایان یافت و نتایج آن شامل تشریح شرایط اقلیمی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و اقتصادی، زیست محیطی، همچنین منابع طبیعی، شهرسازی و زیرساخت‌ها، ساختار شرکت بهره‌برداری نفت و گاز اروندان و وضع اسکان کارکنان، به وزیر نفت و هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران ارائه شد. به گفته این معاونت، مشارکت و همسویی ذی‌نفعان در منطقه غرب کارون و عمل به تعهدهای مسؤولیت‌های اجتماعی شرکت ملی نفت ایران به برقراری توازن بین فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت و وضع اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و مدیریتی منطقه غرب کارون کمک شایانی می‌کند، از این رو، راهبردهای اجرایی در این باره تدوین شد و پس از تائید هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران، اجرای فاز سوم با هدف ارائه برنامه اقدام، اولویت‌بندی هریک از آنها و تعیین نقش‌ها و مسؤولیت‌های ذی‌نفعان تصویب شد. معاونت ارزشیابی و نظارت برعملکرد و نظام‌های ایجاد طرح مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران اعلام کرده است: برنامه‌های اقدام در قالب بهبود شبکه روابط ذی‌نفعان، ساختار کلان مدیریتی و روابط بین سازمانی، تسهیل گری اجتماعی و فرهنگ‌سازی، کاهش پیامدهای ناخواسته ناشی از فعالیت پروژه‌های صنعت نفت و گاز برمحیط زیست، همچنین ایجاد همکاری سازنده و مناسب میان صنعت نفت و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و اداره‌ها منطقه‌ای و پشتیبانی از ظرفیت‌های اقتصادی موجود در منطقه غرب کارون اولویت‌بندی می‌شود.

• شرکت ملی نفت ایران

برگزاری نخستین نشست تخصصی ارتقای سلامت

نخستین نشست تخصصی ارتقای سلامت کارکنان ستادی شرکت ملی نفت ایران با موضوع مداخلات ورزشی و تغذیه‌ای برگزار شد. در این نشست که درسالن اجتماعات مجموعه ورزشی و آموزشی شماره یک صنعت نفت برگزار شد، علی‌اکبر علیزاده، رئیس امور کارکنان شرکت ملی نفت ایران گفت: با توجه به اهمیت طب صنعتی ومعاینات دوره‌ای در سلامت شغلی و روانی کارکنان، پایش‌های دوره‌ای در شرکت ملی نفت ایران انجام می‌شود و بر همین مبنا چهار شاخص چاقی، فشار، چربی خون بالا و دیابت به عنوان چهار فاکتور خطرزا در کارکنان شناسایی شده است. وی افزود: بنابر بررسی‌ها، آن دسته از کارکنانی که گواهی پزشکی استعلاجی بالای یک هفته ارائه می‌کنند، غالبا کسانی هستند که به موضوع طب صنعتی وطب کار، بی توجه هستند و برگزاری نخستین نشست تخصصی ارتقای سلامت کارکنان در سطح ستاد شرکت ملی نفت ایران نیز به همین دلیل بوده است. علیزاده با بیان این که این نشست تخصصی با همکاری سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، امور ورزش، مدیریت اچ‌اس‌ای، روابط کار و مددکاری اجتماعی ومعاونت پشتیبانی برگزار شده است، افزود: در این دوره ۱۱۲ نفر از کارکنان ستادی واجد حداقل دوشاخص ریسک از چهار شاخص اعلام شده، شناسایی و به امور ورزش و کلینیک تغذیه معرفی می‌شوند. وی افزود: برمبنای شاخص‌های اعلام شده و پایش سلامتی، برنامه‌های تغذیه‌ای، مشاوره‌ای و ورزشی مرتبط، ازسوی کارشناسان مجرب ارائه و پایش‌های نهایی برای تعیین میزان تغییرات شاخص‌های یادشده با روز آمدترین دستگاه‌های آنالیزگر انجام می‌شود.

• شرکت نفت خزر

اعلام اولویت‌های پژوهشی

اولویت‌های پژوهشی شرکت نفت خزر در قالب برنامه ششم توسعه کشور اعلام شد. شناسایی مخاطره‌های زمین ساختی و زون‌های احتمالی هیدروکربوری با استفاده از روش‌های ژئوفیزیکی و داده‌های زمین شناسی و مخزنی در دریای خزر، الگوسازی حوضه رسوبی و تعیین محدوده عملکرد دلتاها و گسترش سنگ مخزن در دریای خزر جنوبی با استفاده از اطلاعات چاه‌های دریایی موجود و سازکار تشکیل گل‌فشان‌ها و آثار آن در ایجاد مخازن هیدروکربوری با استفاده از فناوری سنجش از دور در حوضه خزر جنوبی، از جمله عناوین پروژه‌های پژوهشی شرکت نفت خزر است.

آمادگی دانش‌بنیان‌ها برای همکاری

پیرو اعلام فراخوان ازسوی شرکت نفت خزر درباره اولویت‌های پژوهشی این شرکت در قالب برنامه ششم توسعه، پنج دانشگاه و شرکت دانش بنیان، آمادگی خود را برای همکاری ومشارکت دراین طرح‌های پژوهشی، اعلام کردند. درنشست توجیهی بررسی پروژه‌های پژوهشی اولویت‌دار شرکت نفت خزر، ضمن تشریح ابعاد مختلف پروژه‌ها ازسوی کارشناسان شرکت نفت خزر، توانایی فنی متقاضیان نیز بررسی وارزیابی شد. دراین نشست مقرر شد طبق برنامه زمان‌بندی تعیین شده، طرح پیشنهادی نهایی پروژه‌های شناسایی مخاطره‌های زمین ساختی و زون‌های احتمالی هیدروکربوری، همچنین سازکار تشکیل گل فشان‌ها و آثار آن در ایجاد مخازن هیدروکربوری، باتوجه به تایید توانایی شرکت‌های دانش بنیان ودانشگاه‌های متقاضی، به شرکت نفت خزر ارائه شود. همچنین باتوجه به نبود تایید توانایی تنها متقاضی شرکت کننده در نشست، درباره اجرای پروژه الگوسازی حوضه رسوبی وتعیین محدوده عملکرد دلتا، مقرر شد مهلت طرح پیشنهادی نهایی تا ۱۵ مردادماه تمدید و در صورت تمایل دیگر دانشگاه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان برای مشارکت در آن، نشست دیگری برگزار شود.

• شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

ارسال ۱۲۰۰ بسته اهدایی به مناطق سیل‌زده خوزستان

نماینده مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در ستاد مدیریت بحران خوزستان از ارسال ۱۲۰۰ بسته اهدایی به مناطق سیل زده استان خوزستان خبر داد. محمد خانچی با بیان این که سومین وچهارمین محموله کمک‌های اهدایی کارکنان شرکت بهره برداری نفت و گاز مسجد سلیمان وگچساران به هلال احمر خوزستان تحویل شده است، این بسته‌ها شامل مواد شوینده و خوراکی ازجمله برنج، خرما، رب گوجه، تن ماهی، کنسرو، همچنین قند، شکر، چای، عدس، لپه و لوبیاست. وی با بیان این که ارزش مرسوله‌های ارسالی به مناطق سیل زده خوزستان بیش از دو میلیارد ریال است، تصریح کرد: این بسته‌ها از سوی کارکنان شرکت‌های نفت و گاز مسجدسلیمان و نفت و گاز گچساران تامین و از سوی بسیجیان حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان بسته‌بندی و در اختیار هلال احمر استان خوزستان قرارداده شده است.

نماینده مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در ستاد مدیریت بحران خوزستان گفت: طبق برنامه‌ریزی‌ها، این بسته‌ها ازسوی هلال احمربرای توزیع در مناطق بخش مرکزی اهواز از جمله الهایی، باوی، کارون و شهرستان حمیدیه در اختیار فرمانداری‌های مناطق قرار داده می‌شود. دو محموله از کمک‌های اهدایی کارکنان شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون و کارون نیز اردیبهشت وخردادماه امسال درمیان سیل‌زدگان توزیع شده است.

• شرکت ملی نفت ایران

۲ انتصاب در هیات‌مدیره نفت

وزیر نفت در احکامی جداگانه، اکبر سهیلی‌پور را به‌عنوان عضو اصلی و فرخ علیخانی را به‌عنوان عضو علی‌البدل هیات‌مدیره شرکت ملی نفت ایران منصوب کرد. در حکم بیژن زنگنه خطاب به سهیلی‌پور آمده است: «حسب اختیارات تفویض‌شده به اینجانب ازسوی مجمع عمومی محترم شرکت ملی نفت ایران، مستند به مواد ۲۸ و ۲۹ قانون اساسنامه این شرکت مصوب ۱۳۹۵،۱،۲۳، باعنایت به تعهد و تخصص جنابعالی، با استعانت از خداوند دانای توانا، به موجب این حکم به مدت چهار سال به‌عنوان عضو اصلی هیات‌مدیره شرکت ملی نفت ایران منصوب می‌شوید.

ازخداوند قادر متعال برای جنابعالی در این مسؤولیت خطیر، با همکاری دیگر اعضای محترم هیات‌مدیره شرکت، توفیق خدمت به مردم و صیانت از اموال و امانت ملی که به شما سپرده می‌شود، مسئلت می‌کنم». وزیر نفت در حکمی مشابه، علیخانی را نیز برای مدت چهار سال به‌عنوان عضو علی‌البدل هیات‌مدیره شرکت ملی نفت ایران منصوب کرده است.

فرخ علیخانی هم‌اکنون معاون امور تولید شرکت ملی نفت ایران است و اکبر سهیلی‌پور نیز، مدیریت امور مالی این شرکت را به‌عهده دارد.

• شرکت مهندسی و توسعه نفت

راه‌اندازی دومین پست برق طرح نیروگاه غرب کارون

پست بزرگ برق شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) با سطح ولتاژ ۲۳۰/۴۰۰ کیلوولت به عنوان دومین پست درقالب طرح نیروگاه غرب کارون با موفقیت آزمایش، راه‌اندازی و بهره‌برداری شد. پس از راه‌اندازی پست برق شهید بقایی باسطح ولتاژ ۴۰۰ کیلوولت در اردیبهشت ماه امسال، هم‌اکنون پست بزرگ برق متن باسطح ولتاژ ۲۳۰/۴۰۰ کیلوولت به عنوان دومین پست در قالب طرح نیروگاه غرب کارون درمساحتی بالغ بر ۷۳ هزار مترمربع، با موفقیت آزمایش، راه‌اندازی و بهره‌برداری شد. نیما ربیعی، سرپرست طرح نیروگاه غرب کارون درباره این طرح با اشاره به این که پست بزرگ برق «متن» یکی ازبزرگ‌ترین پست‌های موجود در منطقه غرب کارون است، اظهار کرد: این پست برق که راه‌اندازی آن از اسفند ماه سال ۹۵ آغازشده است، برق تولیدی نیروگاه غرب کارون را به شبکه سراسری و تلمبه خانه غرب کارون منتقل می‌کند.

به گفته وی، با راه‌اندازی این پست، عملیات نهایی راه‌اندازی نیروگاه غرب کارون به‌زودی پایان می‌یابد وامید است نیمه نخست امسال، فاز نخست نیروگاه غرب کارون فعال شود.

لوله‌های RTP در آزادگان جنوبی

سرپرست طرح توسعه میدان نفتی آزادگان جنوبی ازآغاز طرح جایگزینی لوله‌های فلزی با لوله‌های RTP در این میدان خبر داد. نصرالله زارعی گفت: طرح جایگزینی لوله‌های فلزی با لوله‌های منعطف RTP، پس ازدوماه بررسی و مطالعه درپژوهشگاه صنعت نفت، در میدان آزادگان جنوبی در دستور کار قرار گرفت. وی سرعت اجرا، نیازنداشتن به عملیات جوشکاری و حفاظت کاتدی، همچنین سازگاری با محیط‌های آبی وخشکی و کاهش میزان هزینه را از مزیت‌های استفاده ازاین لوله‌ها درمقایسه با لوله‌های فلزی برشمرد. وی تصریح کرد: با توجه به قرار گرفتن طرح توسعه میدان نفتی آزادگان جنوبی در منطقه تالاب هورالعظیم، استفاده ازلوله‌ها RTP می‌تواند تاحد قابل توجهی سرعت اجرای کار را دراین منطقه افزایش دهد و از سختی عملیات بکاهد.

زارعی گفت: به دلیل طول عمر ۲۵ ساله لوله‌های RTP نیازی به عملیات تعمیرات ونگهداری نیست. وی همچنین با اشاره به طول ۴۰۰ متری هر شاخه از لوله‌های یاد شده، اظهار کرد: این لوله‌ها به دلیل انعطاف‌پذیری، به سهولت قابل جابه‌جایی و انتقال از مکانی به مکان دیگر هستند.

• مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران

نشست آموزش و پرورش مدیران طرح‌های اکتشافی

نشست آموزش و پرورش مدیران طرح‌های اکتشافی درقالب استقرار و پیاده‌سازی الگوی برنامه‌ریزی توسعه کارراهه مدیر طرح‌های اکتشافی برگزار شد.

دراین نشست سیدصالح هندی، مدیراکتشاف شرکت ملی نفت ایران برضرورت الگوسازی به عنوان گزینه مناسب برای بهبود وضع کنونی حاکم بر کشور تاکید و تصریح کرد: باتوجه به فضای کنونی حاکم درکشور، یکی از راه‌های خوب در مسیر بهبود، الگوسازی است واگر قابل لمس و دردسترس باشد، اثربخش خواهد بود و به بهبود مستمر و آینده بهترمنجرخواهد شد. مدیراکتشاف شرکت ملی نفت ایران اظهار کرد: بعضی کارها تابو شده اند و فکرمی کنیم نمی‌شود آن را شکست، اما وقتی کسی با جرات و با تجربه مناسب، کاری را با موفقیت انجام می‌دهد، می‌توان آن را الگو قرارداد و تکرار کرد، همانند الگوهای کارآفرین بومی شده ازسوی جوانان کشور که امید بخش است وهمچون چراغی راه را برای بقیه روشن می‌کند. عباس سلیمانی، معاون منابع انسانی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران نیز گفت: بدون شک اجرای یک طرح این امکان را به مجریان می‌دهد تافرآیند اجرا در ابعاد کوچکتر رابا دقت رصد و پس از آشنایی با موانع و نارسایی‌ها و اصلاح و تکمیل آن، طرح را درابعاد وسیع‌تر اجرایی کنند. معاون منابع انسانی مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت تصریح کرد: امیدواریم بتوانیم با اجرای این مدل کارراهه و تربیت و پرورش مدیران شایسته برای تصدی مدیریت طرح‌های اکتشافی، ساختار مناسبی در سطح مدیریت اکتشاف ایجاد کنیم.

محمدرضا فخرایی، معاون آموزش شرکت ملی نفت ایران نیزهدف از اجرای مدل کارراهه را شناسایی و ایجاد بانک اطلاعاتی از افراد شایسته برای انتصاب‌های آینده عنوان کرد.

نخستین گام برای ایجاد واجرای طرح «برنامه‌ریزی توسعه کارراهه مدیر طرح‌های اکتشافی» درسال ۹۵ براساس اعلام نیاز مدیریت اکتشاف و مطرح کردن آن در معاونت آموزش شرکت ملی نفت ایران کلید خورد.

پیگیری اجرای این مدل بابرگزاری نشست‌هایی از اوایل سال گذشته آغازشد و سرانجام درآذرماه ۹۷، مدل نهایی معرفی و پس از آن ۹ نفربه عنوان اعضای کمیته ارزیابی و توسعه اکتشاف تعین شدند. مقرر شده است در نخستین دوره ازآغاز کار الگوی «برنامه‌ریزی توسعه کارراهه مدیر طرح‌های اکتشافی»، ۱۲ نفر از کارشناسان توانمند مدیریت اکتشاف به‌منظور کسب آمادگی‌های لازم برای تصدی مدیریت طرح‌های اکتشافی آموزش داده شوند.

● شرکت ملی حفاری ایران

تصویب منشور حسابرسی داخلی

رئیس اداره حسابرسی داخلی شرکت ملی حفاری ایران از تصویب منشور حسابرسی داخلی این شرکت ازسوی هیات مدیره خبر داد. حمید باران‌گر گفت: این منشور برای نخستین‌بار در سطح شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران تدوین شده است. وی با بیان این که شرکت ملی حفاری ایران نخستین شرکت در سطح شرکت ملی نفت ایران است که بیش از سه دهه اداره حسابرسی داخلی دارد، افزود: این واحد باهدف اعمال کنترل‌های داخلی وایجاد شفافیت بیشتر درباره عملکرد مدیریت‌ها و ادارات ستادی مجموعه، ایجاد شده است. باران‌گر با اشاره به این که شرکت ملی حفاری الزام دارد بودجه‌ریزی خود را بر مبنای عملیاتی تنظیم کند تا در چارچوب آن به واحدهایی که درآمدزایی بیشتری دارند، بودجه بیشتری تخصیص داده شود، اظهار کرد: یکی از ارکان بودجه‌ریزی عملیاتی، اعمال نظارت و کنترل‌های داخلی دقیق‌تر بر نحوه تخصیص این بودجه است که تدوین و رعایت منشور حسابرسی داخلی از الزام‌های آن به‌شمار می‌رود. رئیس اداره حسابرسی داخلی شرکت ملی حفاری ایران گفت: ماموریت این واحد ارائه خدمات اطمینان‌دهی و مشاوره مستقل و بی‌طرفانه به منظور ارزش‌افزایی و بهبود عملیات شرکت است و با ایجاد رویکردی منظم و روش‌مند به شرکت کمک می‌کند برای دستیابی به اهداف خود، اثربخشی فرایندهای راهبردی، مدیریت ریسک و کنترل‌های داخلی را ارزیابی کند و بهبود بخشد. وی افزود: منشور حسابرسی داخلی، سندی رسمی است که اهداف فعالیت حسابرسی، اختیارات و مسؤولیت‌های آن را تعریف و دامنه فعالیت در سازمان، اختیار دسترسی به اسناد و مدارک کارکنان و دارایی‌های فیزیکی را مشخص می‌کند و با استناد به مقررات و دستورعمل‌های لازم‌الاجرا می‌تواند در استقرار و نهادینه کردن حسابرسی داخلی نقش پررنگی ایفا کند.

باران‌گر در زمینه اثر اجرایی و اثر بخشی منشور حسابرسی داخلی نیز گفت: مفاد این منشور مسائل مهمی را در بر دارد که می‌تواند به عنوان منبعی مفید و موثر استفاده شود و در آن تاکید شده دامنه عملیات واحد حسابرسی داخلی باید به چه میزانی تعیین شود تا یکی از مولفه‌های مهم و موثر در مدیریت ریسک شرکت به شمار بیاید و به بهترین نحو نقش خود را اجرایی سازد.

میز خدمت، پاسخگوی کارکنان

رئیس بازرسی و پاسخ گویی به شکایات شرکت ملی حفاری ایران گفت: به‌منظور تحقق اهداف دولت الکترونیک و تکریم ارباب رجوع، از این پس پیگیری و پاسخ گویی به درخواست‌های کارکنان و مراجعان به این شرکت از طریق میز خدمت دنبال می‌شود. رحیم بروایه افزود: ایجاد میز خدمت در این سازمان با هدف تکریم ارباب رجوع، آسان‌سازی، شتاب‌بخشی درپیگیری‌ها وارائه پاسخ مناسب، همچنین کاستن از تردد و اتلاف وقت و کاهش هزینه‌ها انجام شده است. وی بابیان این که این اقدام بدون شک رضایتمندی کارکنان بخش‌های مختلف شرکت و مراجعه کنندگان خارج ازشرکت را در پی دارد، اظهار کرد: میز خدمت در شرکت ملی حفاری ایران درکارگاه شماره یک شرکت مستقر است. رئیس بازرسی و پاسخگویی به شکایات شرکت ملی حفاری ایران افزود: با توجه به تاکید مدیرعامل این شرکت، همکاران ما دراین بخش در نزدیک‌ترین زمان ممکن موارد طرح‌شده را پی جویی می‌کنند و نتیجه را به اطلاع مخاطبان خواهند رساند.

● شرکت گاز استان گیلان

اجرای ۳۷ کیلومتر شبکه گاز

مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان ازاجرای ۳۷ کیلومتر شبکه توزیع گاز در این استان خبر داد. حسین اکبر بابیان این که این مقدار شبکه در اردیبهشت‌ماه امسال اجرا شده است، افزود: تا پایان سال ۹۹ باید ۴۸۵ کیلومتر شبکه توزیع گاز درمناطق سخت‌گذر استان گیلان اجرا شود.

وی مجموع شبکه کنونی اجرا شده دراستان گیلان را ۲۰ هزار و ۶۰۰ کیلومتر عنوان واظهار کرد: شرکت گاز استان گیلان، همزمان با گازرسانی به روستاها، عملیات شبکه‌گذاری در حفره‌های خالی شهرها را نیز به‌طور منظم انجام می‌دهد. وی تصریح کرد: باتمرکز بر کیفی‌سازی خدمات، عملیات گازرسانی به مناطق باقیمانده استان گیلان نیزاجرا شده است. به گفته اکبر، شمار مشترکان این شرکت باجذب بیش از ۴۰ هزار مشترک جدید درسال گذشته، هم‌اکنون به بیش از یک میلیون و ۶۰ هزار مورد رسیده است. مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان ادامه داد: این شرکت براساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده قصد دارد تا پایانسال ۹۹ به ۱۱۳ روستای این استان درقالب فازسوم پروژه‌های بند«ق» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۳، گازرسانی کند. به گفته اکبر برای گازرسانی به این تعداد روستا، لازم است ۴۸۵ کیلومتر شبکه توزیع و ۱۴۷ کیلومتر شبکه تغذیه در مناطق سخت‌گذر و کوهستانی استان اجرا شود.

● شرکت بهره برداری نفت و گاز شرق

تامین پایدار گاز شمال کشور با توسعه لایه‌های مخزنی

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق با اشاره به افزایش سن مخازن درحال تولید این شرکت، توسعه لایه‌های مخزنی جدید را بهترین گزینه برای تامین پایدار گاز در شمال و شمال شرق کشور عنوان کرد. ابوالحسن محمدی درنشست مشترک با معاون امور تولید شرکت ملی نفت ایران و مدیران ارشد شرکت نفت مناطق مرکزی ایران با بیان این که بزرگ‌ترین چالش پیش روی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در حوزه فنی، بالا رفتن سن مخازن است، افزود: برای جلوگیری از این چالش، ضرورت دارد که با توجه به تمهیدات و پیش‌بینی‌های لازم درباره مخزن جایگزین، از افت تولید جلوگیری شود. وی بهترین گزینه تامین پایدار گاز دراین منطقه را توسعه میدان‌ها و لایه‌های مخزنی جدید عنوان و اظهار کرد: دراین زمینه، مخزن توس به عنوان مخزن جایگزین معرفی و مطالعات و بررسی‌های زیادی روی آن انجام شده است که امیدواریم باحمایت مدیران صنعت نفت درآینده نزدیک، فرآیند توسعه این میدان آغاز شود. محمدی با اشاره به نقش شرکت بهره‌برداری نفت و گازشرق درتامین گاز شمال کشور گفت: ذخیره‌سازی گاز در استمرار تولید آن بسیار حائز اهمیت است و هر اقدامی که درمسیر بهبود فرایندهای ذخیره‌سازی و تولید گاز کشور انجام شود، منافع بلندمدت زیادی به همراه دارد.

شرکت بهره‌برداری نفت و گازشرق به عنوان یکی از سه شرکت تابع شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، افزون برتامین نیاز نیروگاه نکا و پتروشیمی بجنورد، گازمورد نیازاستان‌های خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، همچنین مازندران، گلستان و بخشی از سمنان را تامین می‌کند.

● پتروشیمی پارس

ثبت ۳ رکورد در تولید و فروش

رئیس مجتمع پتروشیمی پارس از ثبت سه رکورد تولید، تداوم تولید با ظرفیت حداکثری و فروش در این مجتمع خبر داد. سیدحمید زارع با اشاره به ثبت رکورد جدید در واحد استایرن منومر این مجتمع گفت: تولید در این واحد پس از انجام تعمیرات از ابتدای دی ماه سال گذشته تا ۱۹ خرداد ماه امسال بیش از ۱۷۰ روز بی‌وقفه با ظرفیت ۱۰۱ تا ۱۰۶ درصد تداوم دارد. وی با بیان این که رکورد تداوم تولید در واحد استایرن منومر پتروشیمی پارس پیش از این حداکثر ۹۰ روز متوالی آن هم با ظرفیت پایین‌تر از ۱۰۰ درصد بوده است، افزود: پیش‌بینی می‌شود این تداوم تولید به همین میزان و بدون وقفه ادامه داشته باشد. رئیس مجتمع پتروشیمی پارس با اشاره به این که افزایش تولید تنها منحصربه واحد استایرن مونومر نیست، افزود: رکورد تولید در پتروشیمی پارس درمجموع و در همه محصولات در دو ماه ابتدایی امسال نسبت به تمامی ادوار گذشته شکسته شده است.

زارع یادآورشد: تولید مجتمع پتروشیمی پارس در واحد استحصال اتان، اتیل بنزن و استایرن منومر در ماه‌های فروردین و اردیبهشت‌ماه امسال در مجموع ۷۶۹ هزار و ۴۱۹ تن بوده و تولید محصولات مختلف، نسبت به برنامه تولید ۱۱۸،۹ درصد و نسبت به طراحی ۱۰۷ درصد محقق شده که در طول کارکرد مجتمع بی‌نظیر است. وی ادامه داد: رکوردشکنی پتروشیمی پارس در تولید، منجر به رکوردشکنی در فروش نیز شده است. زارع گفت: فروش محصولات مجتمع شامل استایرن منومر، LPG و اتان در اردیبهشت ماه امسال، بیشترین میزان فروش در سال‌های اخیر بوده است.

● شرکت انتقال گاز ایران

بحران، زمینه‌ساز بررسی جامع میدانی

مدیرعامل شرکت انتقال گازایران باارزیابی مثبت ازعملکرد مناطق انتقال گاز، وقوع بحران سیل امسال را زمینه‌ساز بررسی میدانی، جامع و دقیق شبکه انتقال گاز کشور عنوان کرد. سعید توکلی درآیین قدردانی ازمدیران و کارکنان مناطق عملیات انتقال گازفعال و تاثیرگذار درمدیریت بحران سیل فروردین امسال که با حضور حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، برگزارشد، افزود: بحران سیل، آزمون بزرگی برای خطوط انتقال گاز بود که زمینه‌ساز بررسی میدانی کامل ازهمه تاسیسات وخطوط انتقال گاز درشرایط پیچیده و دشوار شد. وی با تاکید بر ضرورت درس‌آموزی و بهره‌گیری از تجربه‌ها با هدف مقابله با بحران‌های احتمالی اظهار کرد: سرکشی دقیق به تاسیسات و خطوط درهمه مناطق انتقال گاز و همراهی با دیگر بخش‌های صنعت گاز موجب شد حتی یک مورد انفجار یا آتش‌سوزی درشبکه انتقال گاز کشور رخ ندهد. مدیرعامل شرکت انتقال گاز، سربلندی این شرکت دربحران سیل را نتیجه انجام تعمیرات، پایش و نگهداری شبکه انتقال گاز خواند و افزود: گذر از بحران، تجربه‌های فراوانی با خود به همراه داشت که تهیه دستورعمل‌ها و استانداردهای نو، ماحصل این تجربه‌ها بود. توکلی با بیان این که عملکرد شرکت انتقال گاز ایران در بحران اخیر در هر دو بعد فنی-عملیاتی و مسؤولیت‌های اجتماعی درخشان بوده است، تصریح کرد: دربخش مسؤولیت‌های اجتماعی، مناطقی همچون منطقه ۷ عملیات انتقال گاز که پایش کیفیت وسلامت آب آشامیدنی مناطق سیل‌زده خرم‌آباد، معمولان و پل‌دختر را به عهده داشت، عملکرد مطلوبی داشتند.

● شرکت ملی گاز ایران

طراحی قوی‌ترین سامانه پروانه کار ایمنی

رئیس ایمنی وآتش‌نشانی شرکت ملی گاز ایران ازصدور پروانه انجام کار از سوی این شرکت خبرداد وگفت: این کارباهدف جلوگیری از بروز حوادث دربین شرکت‌های تابعه انجام می‌شود و شرکت پالایش گاز ایلام و مجتمع گاز پارس جنوبی، انتخاب‌های نخستین هستند. علیرضا شکوهیان دربازدید ازپالایشگاه گازایلام با اشاره به این که این پالایشگاه ازلحاظ ایمنی وجلوگیری از بروزحوادث، یکی ازشرکت‌های برتر درمجموعه شرکت ملی گازایران است، گفت: شاخص‌های جلوگیری از بروز حوادث این شرکت نشان می‌دهد عملکرد بسیارمثبتی در میان شرکت‌های تابعه شرکت ملی گاز ایران در زمینه رعایت مسائل ایمنی داشته است.

وی ازانطباق سامانه‌های پروانه انجام کار با فرآیند برون‌سپاری در کشور خبر داد و تصریح کرد: به منظور تخصصی‌ترشدن و جلوگیری از بروز حوادث ناگوار به ویژه در زمان برون‌سپاری فعالیت‌ها، سامانه پروانه کار جدید طراحی شده است. رئیس ایمنی و آتش‌نشانی شرکت ملی گازایران، همچنین با اشاره به این که برای فعالیت‌های پرریسک‌تر، کنترل بیشتری اعمال خواهد شد، اظهار کرد: تلاش می‌شود فعالیت‌های اجرایی ازسوی واحدهای اجرایی و کارهای نظارتی از سوی واحدهای نظارتی انجام شود تا فضای اعتماد بین نهادهای عملیاتی نیزبیشتر شود. وی گفت: با تلاش همکاران عملیاتی وبا الگوگیری ازنمونه‌های جهانی، همچنین رفع ایرادها واشکال‌های ۱۵ سال گذشته، قوی‌ترین سامانه پروانه کار درسطح کشور وحتی درتراز جهانی برای جلوگیری از بروز حوادث در شرکت ملی گاز ایران طراحی و ایجاد شده است.

● پتروشیمی هنگام

پیشرفت ۷۳ درصدی فاز نخست

پیشرفت فیزیکی فازنخست پتروشیمی هنگام به ۷۳ درصد رسید.

براساس برنامه‌ریزی‌ها، خردادماه امسال اقدام‌های متعددی ازجمله نصب کانوکشن ریفرمر اولیه، راکتور تولید آمونیاک و برج جداسازی CO_2 با مجموع وزن بالغ بر ۱۵۰۰ تن در این مجموعه انجام شده است.

تنها درخردادماه امسال حدود ۱۱ درصد از وزن کل تجهیزات ثابت و مخازن در واحد آمونیاک پتروشیمی هنگام نصب شد ودرنتیجه این اقدام‌ها، فاز نخست پتروشیمی هنگام به پیشرفت فیزیکی ۷۳ درصدی رسید.

با مدیریت و برنامه‌ریزی دقیق امور اچ‌اس ای و نظارت و پیگیری دیگر همکاران مجموعه دربخش ساختمان و نصب، رکورد ۵،۵ میلیون نفر-ساعت کار بدون حادثه در پتروشیمی هنگام ثبت شده است.

پتروشیمی هنگام باظرفیت تولید روزانه ۲۲۰۰ تن آمونیاک درفاز نخست و ۳۵۰۰ تن اوره و گرانول در فاز دوم درحال آماده‌سازی در زمینی به مساحت ۲۵ هکتار در فاز ۲ منطقه ویژه اقتصادی پارس (عسلویه) است.

● شرکت گاز استان خراسان رضوی

واگذاری مرمت پروژه‌های گازرسانی زاهدان

مرمت ۵۲۰ کیلومتر از پروژه گازرسانی به زاهدان به شهرداری این شهرستان واگذار شد.

سیدحمید فانی، مدیرعامل شرکت گازاستان خراسان رضوی درحاشیه امضای قراردادواگذاری مرمت آسفالت طرح گازرسانی به شهر زاهدان گفت: این قرارداد باهدف سرعت بخشی به ترمیم آثارناشی از حفاری برای شبکه‌گذاری گازدرمعابر شهری زاهدان باشهرداری زاهدان امضا شده است.

وی مبلغ قرداد امضا شده با شهرداری زاهدان را ۱۴۰ میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: با امضای این قرارداد، افزون برارتقای رضایتمندی اجتماعی، شاهداشتغال آفرینی در زاهدان با تکیه برظرفیت‌های استانی و نیروهای بومی خواهیم بود.

شرکت گاز استان خراسان رضوی به عنوان معین گازرسانی به زاهدان، ۵۲۰ کیلومتر شبکه گازرسانی را در سه محور اجرا خواهد کرد.

● پتروشیمی خراسان

واگذاری اجرای اوره آمونیاک ۲

مدیرعامل پتروشیمی خراسان از واگذاری اجرای اوره آمونیاک ۲ پتروشیمی خراسان به شرکت پتروشیمی شاهین اترک خبر داد.

حسین شفیعی گفت: دومین شرکت پتروشیمی استان با نام شرکت پتروشیمی شاهین اترک تاسیس شده و کار خود را آغاز کرده است.

عضو هیات مدیره پتروشیمی خراسان افزود: بر مبنای مصوبه سفر رئیس جمهوری به استان از این پس طرح اوره آمونیاک ۲ از سوی شرکت پتروشیمی شاهین اترک پیگیری می‌شود و با توجه به اینکه هیات مدیره و مدیرعامل این شرکت منصوب شده‌اند مسؤولیت اجرای پروژه با مدیریت این شرکت خواهد بود.

شفیعی ادامه داد: شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) و شرکت سرمایه‌گذاری پتروفرهنگ، سهامداران اصلی دومین شرکت پتروشیمی در خراسان شمالی هستند.

شرح احادیث اخلاقی درس خارج فقه مقام معظم رهبری

آرزوها و اجل

امام علی (ع) فرمودند: لو رأی العبد اجله وسرعته الیه لأبغض الأمل وترک طلب الدنیا

اگر بنده به سرآمد زندگی وسرعت رسیدن آن بنگرد آرزوها در نظرش پست و به دنبال دنیا نمی دود. در روایات دو نوع اجل ذکر شده است: اجل قطعی واجل معلق. اجل قطعی تخلف ندارد واجل معلق ممکن است با اموری مثل صدقه به تاخیر بیفتد. بالأخره یک مقطعی وجود دارد که این مقطع اسمش اجل ماست آنجا که رسیدیم از این نشئه خارج خواهیم شد. حال این اجل وسرآمد در کجا قرار دارد؟ نمی دانیم اما آنچه می دانیم این است که این اجل به سرعت به طرف ما می آید. أمل یعنی آرزوهای معمولی وپیش پا افتاده، زندگی انسان وقتی فهمید که چطور با سرعت دارد به آن زندگی ابدی نزدیک می شود، دیگر این آرزوها در نظرش پست وحقیر می شود. بدیهی است مقصود از أمل آرزوهای شخصی در زمینه مسائل دنیوی است. مراد از طلب دنیا به دنبال زخارف دنیوی دویدن است والا تلاش برای معاش امر مطلوبی است.

با فرزانگان

... طلبگی ما گل کرد

نقل می کنند: وقتی آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی (مدظله) وارد نجف شد، فاطمیه اول درمنزل مرحوم آیت الله آقا سیدابوالحسن اصفهانی منبر می‌رفت. سلیقه مرحوم سید بر این بود که معمولا برای ذکر مصیبت به بیرونی تشریف می آوردند، اما از اول تا آخر منبر آیت الله وحید را تشریف می آوردند وگوش می کردند. ازاطرافیان به آیت‌الله وحید گفته بودند که سید را درمنبر دعا کنید ایشان فرموده بودند، ان شاءالله روز آخر مجلس دعا می کنم. روز آخر که متوسل به حضرت صدیقه(س) شده بودند، دعا کرده بودند که خدایا ازاین پیر غلام امیرالمومنین هم به شایستگی قبول بفرما. وقتی پایین آمده بودند مرحوم آقای اصفهانی ایشان را بغل کرده وانگشتری که در دستشان بود به ایشان هدیه می کند. بعدآن جلسه ازبیوت مراجع وقت نجف از آیت الله وحید برای فاطمیه دوم دعوت می کنند که ایشان اجابت نمی کنند و می فرمایند من درنجف نیستم. عده‌ای به خیال اینکه ایشان شاید در کربلا یا کویت باشند، منصرف می شوند. روزی مرحوم شیخ محمد کوفی برای تهجد به مسجد سهله مشرف می‌شود ومی بیند آیت الله وحید به ستونی تکیه کرده ومشغول عبادت است. شما اینجا چه می کنید؟ همه نجف فکر می کنند که شما کویت هستید. فرمودند: من چهل روز اعتکاف دارم.

شیخ محمد کوفی به آیت‌الله وحید می‌فرمایند درتشرفی که خدمت حضرت ولی عصر (روحی‌له‌الفدا) داشتم، امر کردند به شما عرض کنم: منبر را تشریف ببرید و درس را هم ادامه دهید هر کجا در مشکل بودید، ما شما را یاری می کنیم. به اینجا که رسید آیت‌الله‌العظمی وحید به ما فرمودند: دیگر طلبگی ما گل کرد.

درس‌های زندگی از امام نخست شیعیان

درآمد حلال

«مِنْ تَوْفیقِ الْحُرِّ اکْتِسابُهُ الْمالَ فی حِلِّه» غررالحکم **جلد ص ۳۶**

از موفقیت‌های انسان آزاده، کسب مال از راه حلال است.

نکته‌ها و پیام‌ها

درآمد مشروع و حلال زمینه‌های وارستگی و آزادی انسان را فراهم می‌سازد.

درآمدهای نامشروع و حرام با نوعی رذالت و سرافکندگی همراه است، توفیق بسیاری از عبادت‌ها را از انسان سلب می کند و در نسل و فرزندان انسان نیز اثرات نامطلوبی بر جای می گذارد.

هرگز نمی‌توان انسان‌های شیاد و کلاهبردار را که از هر راهی به ثروت‌اندوزی می‌پردازند، آزاده نامید؛ چرا که خوی آزادگی و مردانگی اجازه نمی‌دهد انسان دسترنج دیگران را به یغما ببرد و از دستمایه ضعیفان، سرمایه انباشته سازد.

کار گرزحمتش که در پی کسب روزی حلال است، در فرهنگ اسلام از ارج و منزلت ویژه‌ای برخوردار است و کوشش او، همچون جهاد در راه خدا قلمداد شده است. حضرت صادق (ع) می‌فرماید: کسی که با تلاش، در راه تأمین هزینه خانواده‌اش می کوشد، مانند مجاهد در راه خداست.

مفاهیم دینی

نماز معصومین (ع)

پیامبر اکرم (ص) هرگاه به نماز می‌ایستاد، صورت مبارکش از خوف خداوند تغییر می کرد و دگرگون می‌شد. در جنگ خندق وقتی که مسلمانان در محاصره شدید دشمن قرار گرفتند، اضطراب ووحشت بر بعضی از سپاهیان اسلام چیره شد. در آن لحظات که سرمای سخت هوا تاستخوان نفوذ می کرد، پیامبر اسلام (ص) بی‌اعتنا به محاصره دشمن وسرمای سخت به نماز و نیایش مشغول بود چنان که گویی در میان دشمن حضور ندارد. هنگام نماز تیر را از پای مبارک حضرت امیر (ع) درآوردند، درحالی که غرق ارتباط با خداوند بود. آن حضرت در آخر عمر شبانه‌روز هزار رکعت نماز بجا می‌آورد.

حضرت فاطمه زهرا (س) در حال نماز از شدت ترس از خداوند نفسش به شماره می‌افتاد. هنگامی که امام حسن مجتبی (ع) به نماز می‌ایستاد، تن مبارکش در مقابل پروردگار می‌لرزید و هرگاه که یاد بهشت و جهنم می کرد، چون مار گزیده مضطرب و پریشان می‌شد و به خود می‌پیچید. در عصر تاسوعا امام حسین (ع) به برادرش عباس بن علی (ع) فرمود: اگر بتوانی لشکر دشمن را برگردانی و امروز جنگ نشود، چنین کن تا مگر امشب برای پروردگار نماز بخوانم، زیرا او می‌داند که من نماز و تلاوت قرآن را دوست دارم. در ظهر عاشورا هنگامی که «ابوثمامه صائدی» وقت نماز را به امام حسین (ع) یادآوری کرد امام در حق او بهترین دعا را کرد و فرمود: نماز را بیادم آوردی خدا تو را از نمازگزاران و اهل ذکر قرار دهدامام سجاد (ع) قدمها و ساقهای مبارکش به‌واسطه زیادی سر پا ایستادن در نماز ورم کرده بود. نماز امام باقر (ع) زبانزد خاص و عام بود. وقتی سر از سجده برمی‌داشت، چهره مبارکش خیس اشک بود.

امام صادق (ع) در آخرین لحظه شهادت به بستگانش فرمود: همانا شفاعت ما به کسی که نماز را سبک بشمارد، نمی‌رسد.

امام موسی بن جعفر (ع) در زندان «سندی بن شاهک» سجده‌های طولانی داشت.

امام رضا (ع) به دعبل خزاعی قبایی از خز هدیه نمود و فرمود: این قبا را نگهدار. همانا من در آن هزار شب و در هر شب هزار رکعت نماز خوانده‌ام و در آن هزار مرتبه قرآن را ختم کرده‌ام.

امام جواد (ع) در صحن مسجد پای درخت سدری که میوه نمی‌داد وضو گرفت و نماز مغرب را خواند. مردم دیدند آن درخت به برکت امام میوه آورده است. حضرت امام‌هادی (ع) چون شب داخل می‌شد، سجاده‌اش را بر حصیری می‌انداخت. جبّه‌ای پشمین می‌پوشید و به عبادت و نماز مشغول می‌شد و ساعتی از نماز و عبادت با معبود خود بازنمی‌ایستاد.

حضرت امام‌حسن عسگری (ع) آنقدر به نماز علاقه داشتند که جاسوسان معتمد عباسی گزارش دادند: روزها را روزه می گیرند و تمام شب را به نماز مشغول هستند. حضرت مهدی (عج) در روز ظهور به اذن پروردگار به مسجد الحرام می‌رود و پشت مقام ابراهیم(ع) و رو به کعبه می‌ایستد و دو رکعت نماز می گذارد، سپس اعلام ظهور می کند.

یک شبهه و یک پاسخ

پرسش: آیا قرآن می توانست به زبان دیگر غیر زبان عربی نازل شود و در عین حال معجزه باشد؟

پاسخ: معجزه بودن قرآن به خاطر عربی بودن آن نیست تا اگر به زبان دیگری نازل می شد، معجزه نباشد. در قرآن آمده نشانه معجزه‌بودن قرآن این است که بشر نمی تواند یک سوره همانند قرآن بیاورد. برای این که بدانیم «سوره ای مثل قرآن» یعنی چه؟ باید قرآن را بشناسیم تا بعد مثل قرآن را معلوم کنیم. قرآن کتاب خداشناسی و معادشناسی و هدایت به راه رسیدن به سعادت معاد از این دنیای مادی و تمام شدنی است. قرآن خودش هدف از نزول را به صراحت بیان کرده است از جمله در آیات زیر می فرماید: شَهْرُ رَمَضانَ الَّذی أُنْزِلَ فیهِ الْقُرْآنُ هُدىً لِلنَّاسِ وَ بَیِّناتٍ مِنَ الْهُدى وَالْفُرْقان

ماه رمضان است ماهی که قرآن، برای راهنمایی مردم و نشانه‌های هدایت، و فرق میان حق و باطل، در آن نازل شده است.

نَزَّلَ عَلَیْکَ الْکِتابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمابَیْنَ یَدَیْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْراةَ وَالْإِنْجیلَ مِنْ قَبْلُ هُدىً لِلنَّاسِ وَ أَنْزَلَ الْفُرْقانَ (همان کسی که) کتاب را به حق بر تو نازل کرد، که با نشانه‌های کتب پیشین، منطبق است و «تورات» و «انجیل» را و «تورات» و «انجیل» را پیش از آن، برای هدایت مردم فرستاد. إِنَّا أَنْزَلْنا إِلَیْکَ الْکِتابَ بِالْحَقِّ لِتَحْکُمَ بَیْنَ النَّاسِ بِما أَراکَ اللَّهُ

ما این کتاب را به حق بر تو نازل کردیم تا به آنچه خداوند به تو آموخته، در میان مردم قضاوت کنی. یاأَیُّهَا النَّاسُ قَدْ جاءَتْکُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّکُمْ وَ شِفاءٌ لِما فِی الصُّدُورِ وَ هُدىً وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنینَ. ای مردم! اندرزی از سوی پروردگارتان برای شما آمده است و درمانی برای آنچه در سینه‌هاست (درمانی برای دلهای شما) و هدایت و رحمتی است برای مؤمنان!

کِتابٌ أَنْزَلْناهُ إِلَیْکَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُماتِ إِلَی النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلی صِراطِ الْعَزیزِ الْحَمیدِ (این) کتابی است که بر تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکی‌ها شرک و ظلم و جهل، به سوی روشنایی ایمان و عدل و آگاهی، بفرمان پروردگارشان در آوری، بسوی راه خداوند عزیز و حمید. وَ ما أَنْزَلْنا عَلَیْکَ الْکِتابَ إِلاَّ لِتُبَیِّنَ لَهُمُ الَّذِی اخْتَلَفُوا فیهِ وَهُدىً وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ یُؤْمِنُونَ ما قرآن را بر تو نازل نکردیم، مگر برای اینکه آنچه را در آن اختلاف دارند، برای آنها روشن کنی و (این قرآن) مایه هدایت و رحمت است، برای قومی که ایمان می‌آورند! وَنَزَّلْنا عَلَیْکَ الْکِتابَ تِبْیاناً لِکُلِّ شَیْءٍ وَهُدىً وَرَحْمَةً وَبُشْری لِلْمُسْلِمینَ و ما این کتاب را بر تو نازل کردیم که بیانگر همه چیز و مایه هدایت و رحمت و بشارت برای مسلمانان است! اینها برخی آیات است که هدف نزول قرآن را به وضوح و صراحت گفته و کیفیت و محتوای قرآن را روشن ساخته است، بنابر این آیات، گر چه عقل و فطرت هدایتگر انسان هستند، اما این دو برای شناخت حق کافی نیست و باید خداوند از طریق وحی مطالبی را به بشر بیاموزد که جز از وحی، راهی برای دستیابی به آنها نیست. قرآن کتاب هدایت انسان‌ها به صراط مستقیم است و برای حل اختلاف‌های طبیعی بشر آمده و کتاب قانون برای اداره صحیح زندگی بشر در مسیر آخرت و رضای خدا و رسیدن به سعادت است. با توجه به این شناخت از قرآن، معنای «سوره‌ای مثل قرآن» روشن می شود، یعنی سوره‌ای بیاورد که مطالب حق و هدایتگر به فلاح و صلاح با بیان زیبا و جذاب و گیرا در آن مطرح شده باشد؛ به طوری که آن مطالب را از کتاب دیگری بخصوص کتاب‌های وحیانی اقتباس نکرده باشد و در حقانیت آن مطالب، هیچ تردیدی نباشد و بیان هم گیرا بوده و به عنوان معارضه با قرآن و اثبات وحیانی نبودن قرآن گفته شده باشند و زبانشناسان منصف همانندی آن را با قرآن در عین همسو و اقتباس نشدن آن از قرآن تایید کنند. اگر کسی توانست چنین سوره ای بیاورد و ارائه دهد و از زبان‌شناسان و عالمان محتواشناس تایید بگیرد، آنگاه می تواند ادعا کند قرآن کتاب خدا نیست. قرآن کتاب داستان نیست تا با نوشتن داستانی با آن معارضه شود؛ کتاب تاریخ نیست، کتاب علمی نیست، کتاب سخنوری و ادبیات نیست تا با نوشتن شعر و نثری زیبا با آن معارضه شود. قرآن در عین که همه اینها هست، هیچ کدام از اینها هم نیست، بلکه همه اینها را به خدمت هدف خود که هدایتگری است، به کار گرفته است. قرآن کتاب معرفت به مبدا و معاد و کتاب هدایت به کمال و کتاب ارائه کننده برنامه عملی سعادت و فلاح است و باید با ارائه کتابی در این زمینه که خدا و معاد و فلاح را غیر این و بهتر از این و... معرفی کند، با آن معارضه کرد. اما نزول قرآن به زبان عربی با توجه به مخاطبان نخستین و پیامبر (که عرب زبانند) یک جریان طبیعی است، زیرا هر سخنور و دانشمندی مطالب خود را با زبان مخاطبان خود بیان می کند یا می‌نویسد، مگر آن که پیمودن چنین مسیر طبیعی به دلایلی، ناممکن باشد یا در پیش گرفتن رویه‌ای دیگر ضروری به نظر برسد. خداوند در ارسال پیامبران و ابلاغ پیام‌های خویش همین رویه را تأیید کرده و به کار گرفته است: «وما أرسلنا مِن رسول إلاّ بلسان قومه لیبین لهم فیضلّ الله مَن یشاء و یهدی مَن یشاء و هو العزیز الحکیم؛ ما هر فرستاده‌ای را با زبان مردمش فرستادیم تا بتواند حقایق را برای آنان به روشنی بیان کند. پس خداوند هر کس را بخواهد، گمراه و هر کس را بخواهد، هدایت می کند و او شکست‌ناپذیر و حکیم است. »رسولان الهی هم پیام را با زبان قوم و مخاطبان خود می‌آورند و هم معارف را متناسب با سطح فرهنگی و علمی آنان بیان می کنند، بنابراین اگر قرآن به زبانی غیر از زبان عربی بود، جای آن داشت که از حکمت نزول قرآن به آن زبان سؤال شود که چرا با این که مخاطبان عرب بودند، قرآن به زبان دیگری که مردم آن زمان نمی‌فهمیدند، نازل شد. پس نزول قرآن به زبان عربی در درجه اول امری طبیعی است.

دوم: قرآن که به زبان عربی نازل شد، جلوی بهانه‌گیری‌های اعراب آن زمان را گرفت، چون اگر قرآن به زبان غیر عربی بر آنان نازل می‌شد، بهانه آنها این بود که این کتاب برای ما قابل فهم نیست. در سوره فصلت می‌فرماید: «و اگر آن کتاب را به زبان عجمی قرار می‌دادیم، می گفتند چرا آیاتش برای ما قابل فهم نیست». علاوه بر دو دلیل بالا که به فهم ما دلایل اصلی نزول قرآن به زبان عربی است، دلایل دیگری هم بر شمرده‌اند از جمله:

سوم: ملت عرب دست کم اعراب معاصر زمان پیامبر (ص) با توجه به تعصبات قومی، نزول قرآن را از سوی فردی غیر عرب نمی‌پذیرفتند. اگر مثلاً پیامبر ایرانی بود و قرآن او به زبان فارسی بود، اعراب زیر پذیرش آن نمی‌رفتند. در سوره شعراء فرموده است: «و لو نزلناه علی بعض الاعجمین فقرأه علیهم ما کانوا به مؤمنین؛ اگر قرآن را بر شخصی غیر عرب نازل می کردیم اعراب آن را نمی‌پذیرفتند.» (البته این دلیل نزول قرآن به زبان عربی نیست بلکه اتمام حجتی بر عرب‌ها است).

چهارم: بعضی مدعی شده‌اند عربی بهترین زبان است و ظرفیت این زبان برای بیان مسائل معنوی و ماورائی از همه زبان‌ها بیشتر است و در روایات هم وارد شده که زبان عربی زبان اهل بهشت است. اما نازل شدن قرآن به زبان عربی به معنای اختصاص آن به ملت عرب زبان نیست، بلکه چون روح و محتوا و پیام قرآن همگانی و جهانی است، این کتاب آسمانی برای همه انسان‌هاست و در آیات قرآن نیز این معنا تأکید شده است. پس اگر رسول خدا (ص) در جایی غیر از حجاز مبعوث شده بود، قرآن به زبان آن مردم نازل می شد و باز هم معجزه بود.

شهید جمال انصاری

شهید انصاری در دوره کوتاه خدمتش در شرکت ملی نفت به صفات ارزشمند اخلاقی فراوانی شهرت داشت. در ماه‌های پایانی سال که نیاز به حضور در جبهه‌ها بیشتر احساس می شد، آرام و قرار نداشت و با اینکه متاهل وصاحب فرزندانی بود به دفعات به جبهه‌ها می رفت و حضور در خیل رزمندگان اسلام را بر زندگی آرام در کنار خانواده ترجیح می داد. سرانجام روح پاکش در ۲۴ دی ماه ۶۵ بر اثر اصابت ترکش خمپاره دشمن در منطقه عملیاتی مهران به خیل شهیدان صنعت نفت پیوست. فرزند شهید درباره خصوصیات اخلاقی پدر خود می گوید: «از خصوصیات بارز وی که زبانزد خاص و عام است، صله رحم و امر به معروف بود. شهید با مردم با مهربانی و تواضع رفتار می کرد. او به تکالیف مذهبی، بخصوص نماز بسیار اهمیت می داد و مردم را در این خصوص راهنمایی و ارشاد می کرد».

زلال احکام

فراموشی در رو به قبله کردن حیوان هنگام ذبح

○ **پرسش:** الف) اگر کسی موقع بریدن سر حیوان به خاطر فراموشی یا ندانستن مسأله، آن را رو به قبله قرار ندهد، آیا حیوان حرام می‌شود؟

ب) اگر کسی که سر حیوان را می‌برد، به خاطر فراموشی نام خدا را نبرد، آیا حیوان حرام می‌شود؟ و اگر به جهت ندانستن مسأله مراعات نشده، حکم چیست؟

○ **پاسخ:** الف) حیوان حرام نمی‌شود و خوردن آن اشکال ندارد.

ب) اگر از روی فراموشی بوده اشکال ندارد؛ ولی اگر حکم مسأله را نمی‌دانسته، حرام می‌شود

اخبار ستاد اقامه نماز

تجلیل از دبیر شورای اقامه نماز شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ارومیه

در گردهمایی دبیران اقامه نماز دستگاه‌های اجرایی استان آذربایجان غربی و با حضور مشاور استاندار و مدیر ستاد اقامه نماز استان آذربایجان غربی از دبیر شورای اقامه نماز شرکت ملی پخش منطقه ارومیه تجلیل شد در این گردهمایی ضمن تجلیل از فعالان عرصه نماز، رضا حسینی، معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع انسانی استانداری آذربایجان غربی و علی برزگری، مدیر ستاد اقامه نماز استان با اهدای لوح تقدیر از اقدام‌های مطلوب ناصر مقدسی، رئیس روابط عمومی و دبیر شورای اقامه نماز شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ارومیه تجلیل کرد.

از مهندسی نفت تا مهندسی اجتماعی

ظهور متجددانه دو شهر ایرانی در سرزمین‌های نفت‌خیز (بخش دوم)

تا سال ۱۳۰۰ش/۱۹۲۱م شهر آبادان بسیار ناموزون و بی برنامه رشد یافته بود. فضای شهری شامل محله‌های کارگری در کنار محله‌های متعلق به کارمندان کمپانی با بازاری بی‌نظم و کبرهایی در گوشه و کنار می‌شد. رودخانه کارون که از وسط شهر می‌گذشت، هم محل دفع زباله و فاضلاب و هم مکان بازی کودکان و شست‌وشوی وسایل و لوازم خانواده‌ها شده بود. کارگزار وزارت امور خارجه بارها از وزارت خارجه تقاضا کرد تا نقشه‌ای برای تأسیس شهر ارائه شود تا شکل و معماری همگون و زیباتری به شهر بدهد و یا لااقل مهندس یا مهندسینی بر انجام ساخت و ساز در شهر آبادان نظارت داشته باشند، که با بی تفاوتی حکومت وقت مواجه شد. شرکت نفت که اراضی مورد نیاز در آبادان را از شیخ خزعل اجاره کرده بود، پس از ساکن شدن کارگران و کسبه در آن اراضی مشهور به اراضی کمپانی، تصمیم به دریافت مالیاتی با عنوان «حق‌الارض» از آنان کرد. این مبلغ با وجهی که هنگام صدور مجوز بنا به آنان داده می‌شد، متفاوت بود. کمی قبل از کودتای اسفند ۱۲۹۹ در تاریخ ۱۰ ژانویه ۲۰/۱۹۲۱ دی ۱۲۹۹ وزارت امور خارجه درباره راپورت کارگزار محمره با وزارت فواید عامه مکاتبه داشت. موضوع مورد گفت‌وگو، رسیدگی به اعتراض کسانی بود که در جزیره آبادان خانه بنا کرده بودند و اکنون شرکت نفت آنان را ملزم به پرداخت حق الارض نموده بود. بخش دوم «ظهور متجددانه در شهر ایرانی در سرزمین های نفت خیز» را می خوانیم.

ماجرای مالیات

دریافت مالیات از سوی شرکت نفت به همین جا ختم نشد بلکه دو سال بعد کارگزار محمره به وزارت امور خارجه درباره اعتراض روسای اصناف و کسبه عبادان نسبت به رفتار شرکت نفت، گزارشی ارسال کرد. آنان معترض بودند که علاوه بر پرداخت حق الارض به شرکت نفت، ملزم به پرداخت مالیات نیز شده‌اند. شرکت نفت با کمک سردار اقدس شیخ خزعل اهالی آبادان را مجبور به پرداخت مالیاتی به نام حق‌الارض و عوارضی به نام عوارض صحیه نموده بود. شرکت نفت مدعی بود که پول به دست آمده از طریق این مالیات‌ها را به مصرف نظافت و پاکسازی و بهداشت شهر می‌رساند. مالیات صحیه در ازای خدمات درمانی بود که شرکت نفت به ساکنین آبادان ارائه می‌کرد و حقالارض، وجهی بود که یک مالک میتوانست از کسانی که از ملکش استفاده می‌کردند، دریافت کند. درواقع حقالارض دلیل اثبات مالکیت شرکت نفت بر اراضی مورد نظر در آبادان نیز بود. تصمیم روسای شرکت نفت برای دریافت عوارض صحیه در مقابل خدماتی همچون سرم ضد طاعون و برقراری قرنطینه و آتش زدن کپرهای مبتلایان به بیماری و گندزدایی بود که در این سال به اهالی آبادان و خرمشهر ارائه کرده بودند. با یادآوری اینکه در این سال فقط از بیماری وبا ۹۱۱ نفر در آبادان جان سپردند، اهمیت اقدامات پیشگیرانه معلوم می‌شود.

نوسازی و حاشیه‌نشینان بی‌خانمان

شیوع بیماری‌های واگیر، گسترش شرکت شهر آبادان و حساسیت مدیریت جدید بر روی شکل و مهندسی سبک معماری بناها در این جزیره همگی سبب شد تا مدیران شرکت نفت برنامه‌ریزی شهری تازه‌ای داشته باشند. از ۱۹۱۰م که شهر آبادان شکل گرفته بود تا سال ۱۹۲۳ م به جز ساختمان‌های اداری شرکت، کارگاه‌ها، تراشکاری و آهنگری و... و پالایشگاه و بنگاه‌ها، بیمارستان و باشگاه‌های کارمندی و ساختمان‌های خوابگاهی هندیان، بقیه شهر و اهالی برای مدیران شرکت نفت اهمیتی نداشت. اینکه چگونه ساخت و ساز انجام بگیرد، مصالح ساختمانی چه باشد، کوچه‌ها و خیابان‌ها و مهندسی آن چگونه باشد، هیچ‌کدام مسئله‌ای نبود که بتواند توجه مسؤولین شرکت نفت را در این سال‌ها به خود جلب کند. این رشد ناموزون شهر و بی‌ترتیبی بناهای کارگری و کسبه در اطراف پالایشگاه و محله‌های مخصوص شرکت نفت، بارها مورد اعتراض و انتقاد کارگزاری خوزستان و خرمشهر نیز قرار گرفته بود. یکی از معترضین به رفتار تبعیض‌آمیز شرکت نفت در عریضه‌ای به مجلس شورای ملی نوشته است: «منازل انگلیسی‌ها عمارات عالی و تماما گلکاری و دارای مبل‌های تمیز، منازل ایرانی‌های کارگر کمپانی، کپرهایی است که از حصیر بوریایی خودشان ساخته‌اند. محل کپرها در اماکن متعفن است، بواسطه اینکه بنای کپر منوط به اجازه شیخ است... بعضی بیچارگان تمکن تهیه چند عدد بوریا و چوب را دارا نیستند. چند چوبی به هم دوخته خیمه‌مانندی ساخته در تحت ظل آن امرار حیات می‌کنند.» این وضعیت خانه‌ها و سرپناه ساکنین تازه وارد جزیره در سال ۱۳۰۳ بود. اما اوضاع قماره‌ها و مکان‌ها نیز بهتر از این نبود. اگرچه اغلب صاحب درآمد خوبی بودند.

تخریب محله‌های تهیدستان در آبادان

تا این زمان برای ساخت و ساز و بنای خانه و قماره در آبادان، نیاز به دریافت مجوز از شرکت نفت بود که معمولا در ازای پرداخت وجه مشخصی این اجازه صادر می‌شد به دلیل آبادانی آبادان در سال‌های جنگ جهانی اول و پس از آن، کار قماره‌ها آنقدر رونق یافت که در میان اتباع ایرانی از ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ روپیه خرید و فروش می‌شد. در حالی که هر کارگر روزمزد ماهیانه فقط ۳۰ روپیه حقوق می‌گرفت. در سال ۱۳۰۰ ش /۱۹۲۱م بیست و پنج باب قماره توسط یک فرد بغدادی و با اجازه شرکت نفت تخریب و به جای آنها دکان‌های اجری بنا شد. صاحبان اولیه قماره‌ها که با پرداخت وجه به شرکت مجوز ساخت قماره را در سال‌های قبل دریافت کرده بودند، معترض شدند. اما شرکت نفت پیشنهاد کرد تا مالکین اولیه از آن تاریخ در ازای پرداخت بیست روپیه ماهانه از دکان آجری به جای قماره‌های قبلی استفاده کنند. پس از شیوع بیماری‌های وبا و طاعون در خوزستان و بنادر جنوب، شرکت نفت که با مرگ و میر بسیار اهالی آبادان از این بیماری‌ها غافلگیر شده بود، ترجیح داد برنامه‌ای جدی برای بازسازی و نوسازی شهر و ادارهای برای رسیدگی به بهداشت و نظافت شهر داشته باشد. چرا که تشکیلات بلدیه در تمام کشور به صورت عام و در خوزستان به طور خاص هنوز بسیار ضعیف بود. در سال ۱۳۰۲ ش مجددا صاحبان دکان‌های آجری جدید، ملزم به پرداخت اجاره‌ای بیش از سال گذشته شدند و در پاسخ، شرکت نفت معترضین را تهدید به تخلیه دکان‌ها نمود. همچنین چند قماره دیگر برای بازسازی و نوسازی به یک فرد هندی و تعدادی دکان دیگر نیز به یکی از مهاجرین رنگونی واگذار شد. این دکان‌های چوبی نیز تخریب و با آجر و سیمان ساخته شدند و در اجاره متقاضیان قرار گرفتند. در ادامه طرح نوسازی شهر آبادان و تبدیل آن به شرکت- شهر مدرن در اوایل تیرماه ۱۳۰۳ ش، طی اخطاریه‌هایی به صاحب خانه‌هایی که در اطراف پالایشگاه و در اراضی معروف به «اراضی کمپانی» بنا شده بودند اعلام شد که فقط ۶ ماه فرصت تخلیه خانه را دارند، زیرا کمپانی قصد برنامه‌ریزی برای اراضی خود را دارد. اقدام شرکت نفت مورد اعتراض کارگزاری خوزستان واقع شد، زیرا به عنوان یک شرکت خارجی حق برخورد و گفت‌وگوی مستقیم با اهالی و اتباع ایرانی جز در موارد کاری در ادارات صنعت نفت را نداشت.

اعتراض‌های ادامه‌دار

مدیر شرکت نفت در پاسخ به سوال کمیسر نفت و وزارت فواید عامه، درباره افزایش قیمت ارزاق و دریافت اجاره بها از دکان‌ها و دیگر اعتراضات کسبه و اهالی آبادان، توضیح مفصلی درباره‌ی بازسازی دکان‌ها و تهیه گارد و حصارکشی اطراف آن برای امنیت بیشتر که طبعاً منجر به افزایش هزینه‌ها و در نتیجه افزایش اجاره‌بها شده بود، ارائه کرد. همچنین به پررونق بودن تجارت در شهر آبادان با توجه به قیمت‌های ارزاق و اجناس اشاره کرده و آن را علت اصرار کسبه به ادامه کار در آن منطقه دانست. او در پاسخ به اعتراض کاهش دستمزدها نیز جذابیت‌های دیگر کار در شرکت نفت همچون غذا و منزل و خدمات درمانی رایگان برای کارگران را مطرح کرد. در عریضه‌ای تلگرافی جمعی از اهالی آبادان به مجلس شورای ملی در تاریخ ۹ سرطان/تیر ۱۳۰۳ چنین نوشته بودند: کمپانی جدیداً از مالکین به توسط اخطاریه تخلیه خانه و دکان تقاضا می‌کند. سواد اخطاریه پیوست است. اسامی مالکین میرزا بابا قماره، علی قماره، سد عبدالکریم قماره، میرزا علی اکبر قماره و خانه، حسن قماره، رحمن خانه- به این ترتیب صاحبان خانه‌ها و قماره‌های اخطار گرفته از شرکت نفت، به کارگزاری خرمشهر و وزارت خارجه و مجلس شورای ملی و وزارت فواید عامه شکایت بردند و کمک خواستند. ادعای معترضین این بود که نظر به این که هیچ موسسه خارجی نمی‌تواند برای رتق وفتق دعاوی خود با رعایای دولت شاهنشاهی مستقیما مذاکره نماید، علی هذا سکنه آبادان این اقدام کمپانی را بی قانون و خلاف رویه دانسته و به وسیله آن مقام محترم جدا اعتراض می‌نماییم و استدعا داریم که آن مقام به طور مقتضی از این حرکات متجاسرانه که لطمه به حیثیت دولت میزند جلوگیری بفرمایید. کمی بعد شرکت نفت نامه‌ای برای وزارت فلاحت وتجارت و فواید عامه فرستاد که تغییر تصمیم شرکت نفت مبنی به عدم تخریب خانه‌های کسانی که در اراضی کمپانی ساکن هستند، تا زمانی که برای آنها از سوی شرکت منزلی تهیه شود را اعلام کرد. مهندسی که متخصص شهرسازی آبادان بود و باید از لندن به منطقه نفتی می‌آمد تا ترتیب نقشه و مهندسی شهر را بدهد، سفرش به تعویق افتاده بود و بنابراین برنامه‌های شرکت در نوسازی شهری نیز تغییر کرده بود. در گیرودار این موضوع شورش و بلوای شیخ خزعل در خوزستان و قیام سعدات نیز آغاز شده بود. شرکت نفت از فرصت حداکثر استفاده را کرده و بدون اطلاع کارگزاری با کمک شیخ عبدالله نایب‌الحکومه، شیخ خزعل در آبادان و یک منشی، صاحبان خانه‌های مورد نظر را با کتک و تهدید مجبور به امضای قرارداد فروش خانه کرد. خانه‌ها در ازای مبلغی اندک بلافاصله تخریب و اراضی به کمپانی تحویل شد. در نتیجه شکایات مکرر اهالی آبادان و تلاش نمایندگان و وکلای ایشان در وزارتخانه‌های فواید عامه و امور خارجه و مجلس شورای ملی بالاخره شرکت نفت مجبور به اعزام نماینده به «کمیسیون رسیدگی به عرایض» با حضور کارگزار و وکیل کنسولگری انگلیس در کارگزاری انگلیس گردید. پس از برگزاری هفت جلسه و انجام تحقیقات از صاحبان خانه‌های خراب شده، و گذشت چندین ماه بالاخره در آغاز سال ۱۳۰۴ ش محق بودن ساکنین و صاحبان خانه‌ها و قماره‌های تخریب شده مورد تأیید قرار گرفت و شرکت نفت پذیرفت که مبلغ غرامت تعیین شده ۱۵۰۰۰ روپیه را به اهالی خسارت دیده بپردازد. گذشته از محروم‌ترین و ضعیف‌ترین افراد که قطعا تعدادشان نیز اندک نبوده است و در کپرها و خیمه‌ها زندگی می‌کردند؛ که هیچ بحثی درباره خسارت دیدنشان مطرح نبود، آنهایی که «خانه خراب» شده بودند ۱۳۹ خانواده بودند. از این تعداد بسیاری کارگران شرکت نفت بودند که بنا به مصالح شغلی خود، حاضر به شرکت در جلسات و تحقیقات کمیسیون نشدند. بیست خانواده نیز از اهالی بین‌النهرین و یا هندی بودند که آنها نیز مشمول دریافت خسارت نبودند. مجموع خانواده‌هایی که حاضر به ادامه شکایت بودند ۵۷ خانوار بودند. با این همه، شرکت نفت از پرداخت مبلغ خسارت تعیین شده خودداری و اعلام کرد؛ مبالغ معین شده بیش از واقعیت بوده و شرکت ملزم به پرداخت آن نیست. زیرا هم خانه‌ها توسط شیخ عبدالله نایب الحکومه تخریب شده و هم اینکه رضایتنامه از مالکین در دست است، به ویژه اینکه تمام قراردادها و قولنامه‌ها با امضای یک روحانی اعتبار یافته بود.

یک رای و چند نظر

در نهایت، اگر چه رای کمیسیون به نفع شرکت نفت صادر نشد، اما مدیران کمپانی نیز مبلغ خسارت تعیین شده را نپرداختند و منکر هر اقدام خلاف قانون شدند محله‌های خودساخته و خودجوش آبادان به ویژه در اراضی مشهور به کمپانی تا پایان سال ۱۳۰۳ ش تخریب شده و نقشه‌های جدیدی برای آنها کشیده شده بود. مرحله بعدی طراحی بازار ویژه شرکت شهر بود. در اوایل سال ۱۳۰۴ ش طرح تأسیس بازاری نسبتاً مدرن به نام بازار شیخ توسط شرکت نفت به وزارت فواید عامه ارائه شد تا جایگزین قماره‌های تخریب شده باشد. این بازار طبق خواست شرکت نفت باید در بیرون دروازه آبادان ساخته می‌شد، تفسیر بسیار دقیق و زیبایی از کارگزار سهام خارجه خوزستان در علت تخریب این محله‌ها و تلاش شرکت نفت برای تأسیس دوباره شهر طبق اصول و نقشه جدید و مهندسی فضاها و کالبد شهری آبادان به شکل دیگر را با هم می‌خوانیم: «البته خاطر مبارک مستحضر است در آبادان دو محله است، یکی محله معروف به کمپانی و دیگری محله معروف به شیخ، خانه‌ها و دکاکین که در اراضی معروف به شیخ می‌باشد به حال خود باقی و فعلا هم موجود است و قسمت اعظم شهر عبادان در این قسمت است و روز به روز هم از طرف اهالی در آبادی آن کوشش می‌شود. در اراضی معروف به کمپانی هم قسمتی از خانه‌ها را خراب کرده‌اند هنوز دکاکین زیاد و خانه‌های دیگر باقی است که کمپانی خیال دارد آنها را هم خراب کند ولی اقدامات لازمه به عمل آمده و کمپانی باید رضایت صاحبان آنها را به عمل آورد و تا حال در خرید و تخریب آنها اقدامی نشده و به حالت خود باقی هستند. در واقع اقدامات کارگزاری برای این بوده (که) خانه‌هایی که سابقا خراب کرده‌اند و از میان رفته و اهالی را جبرا مجبور به امضا نموده‌اند، وجهی به عنوان خسارت اخذ شود، والا این اقدام برای عموم خانه‌ها نبوده و قسمت اعظم شهر در دست اهالی و ایرانی‌ها است... اما مقصود کمپانی از تخریب خانه‌های واقعه در اراضی معروف به کمپانی هنوز قطعاً معلوم نیست برای چه (مصرفی؟) این اقدام را کرده است. بعضی‌ها عقیده دارند، می‌خواهند ایرانی‌ها را از محوطه خودشان خارج کرده باشند. بعضی‌ها می‌گویند که می‌خواهند در آن اراضی کانالی حفر نمایند که عمارات و کارخانجات خود را به وسیله کانال از شهر جدا نمایند. عقیده فدوی این است که کمپانی نهایت سعی را دارد که وضعیت عبادان را مثل مسجدسلیمان نماید. یعنی غیر خودشان احدی در آنجا مستغلات نداشته باشند، زیرا در مسجدسلیمان تمام خانه‌ها را خودشان ساخته و به عمله‌جات و غیره داده‌اند. بازاری هم خودشان بنا نموده‌اند، منتها دکاکین را به ایرانی‌ها اجاره داده‌اند. اشخاص مختلف در آنجا خانه و دکان ندارند. به همین جهت اختیارات آنجا کاملاً در دست خودشان است. در عبادان هم بناهای جدیدی برای عمله‌جات کرده‌اند که در خارج شهر حالیه است و بازاری هم به اسم بازار شیخ می‌خواهند بسازند و تفصیل آن در تحت تلگراف نمره ۱۱ عرض شده و به این وسیله تدریجاً شهر حالیه بی‌اعتبار خواهد شد. زیرا عمده معاملات توسط عمله‌جات و مستخدمین کمپانی می‌شود. وقتی که عمله‌جات را به محل خارج شهر منتقل کردند و بازار هم برای آنها ساختند، تدریجاً وضعیات شهر به‌هم خواهد خورد و کمپانی اصرار دارد، زودتر حکومت به آنها اجازه دهد بازار را بسازند. به عقیده فدوی حتی‌المقدور باید از این نیات کمپانی جلوگیری نموده و وضعیت عبادان مثل مسجدسلیمان نشود. ولی از طرف دیگر هم بلدیه عبادان که فعلاً عایداتی دارد و در دست حکومت است باید در تنظیم کوچه‌ها و تنظیفات شهر نهایت جدیت را بنماید که بهانه برای کمپانی باقی نماند.» با تخریب و بازسازی محله‌های آبادان، همانطور که کارگزار امور خارجه خوزستان پیش‌بینی کرده بود، محله‌های مسکونی متعلق به شرکت نفت کاملا از باقی محله‌ها و ساکنین آبادان جدا شد. حصارها، کانال و خیابان‌هایی که بعدا ساخته شدند، فاصله‌ای میان طبقات مختلف ساکن در این شهر ایجاد کردند. گویی محله‌های شهر ادامه ترتیب و سلسله مراتب شغلی در شرکت نفت بود. هر محله به گروهی از مستخدمین و کارکنان تعلق داشت.

برگرفته از کتاب نفت و زندگی، نوشته ربابه معتقدی

آشنایی با میراث طبیعی ایران (بخش اول)

چشمه‌های شفابخش

شبنم اعماری | سرزمین پنهاورمان ایران، دارای جاذبه‌های زیادی است که هر کدام از آنها به تنهایی توانسته است یک قطب گردشگری باشد و مسافران زیادی را از داخل و خارج کشور به سمت خود بکشاند. یکی از جاذبه‌های منحصر به فرد کشورمان جذابیت‌های خاص خود را دارد، چشمه‌های ایران است؛ چشمه‌هایی که برخی خاصیت درمانی دارند و با توجه به املاح موجود در آنها می توان در درمان بسیاری از بیماری های پوستی، دردهای عضلانی، میکروب‌زدایی و... از آنها کمک گرفت.
اگر علاقه‌مند به دیدن چشمه‌های ایران هستید، با ما همراه باشید تا بهترین چشمه‌های سرزمین‌مان را بشناسید و با آگاهی کامل راهی سفر شوید.

چشمه‌های آبگرم سرعین

بیشترین شهرت سرعین، چشمه‌های آبگرم آن است. با توجه به آنیون‌های موجود در آب معدنی طبیعی مثل کربنات، بی‌کربنات، کلروره، سولفات و کاتیون‌هایی چون کلسیم، منیزیم، سدیم و پتاسیم گفته می‌شود که این آبها دارای خواص درمانی و شفابخش هستند. سرعین (سرچشمه) نامش را از همین چشمه‌ها که دارایی ارزشمند محسوب می‌شوند، گرفته است.
استحمام در چشمه‌های سرعین اثرات آرام‌بخشی دارد و دردهای عصبی، رماتیسمی و مفصلی را تسکین می‌دهد. بررسی میزان املاح این چشمه‌ها نشان داده که همه آنها یک منشا دارند و از ژرفای زمین می‌جوشند. در سرعین علاوه بر چشمه‌های آبگرم، دو استخر آب سرد با آب گازدار نیز وجود دارد که می‌توان از آنها نوشید. این چشمه‌ها در ۵ کیلومتری شهر قرار گرفته و در دره‌ای به نام ویلادره واقع شده که طبیعت و چشم‌اندازی فوق‌العاده دارد.

چشمه‌چپقلی

این چشمه که در ۲۸ کیلومتری جنوب غربی شهر اراک واقع شده، خواص درمانی متعددی دارد که داروخانه‌ای طبیعی برای درمان بیماری‌ها به شمار می‌رود. آب چشمه چپقلی مدر است و ریگ‌ها و شن‌هایی که در مجاری ادراری ایجاد شده را در خود حل و از تشکیل مجدد آنها جلوگیری می‌کند. با آشامیدن آب این چشمه، خون میزان قابل توجهی از اسیداوریک خود را از دست می‌دهد و حرکات دودی روده با آشامیدن آب این چشمه کاهش می‌یابد. جذب سریع این آب در معده، دستگاه گوارش، کبد و لوزالمعده بر متابولیسم کلوسیدها، پروتیدها، کلسترول و اسیداوریک بسیار موثر است. نوشیدن این آب معدنی پرفایده از غلظت صفرا می‌کاهد و سنگ‌های صفراوی را از مجاری آن به سوی روده می‌برد و حالات احتقان کبدی را رفع می‌کند. آب چشمه چپقلی سرشار از کلسیم و فلوئور است و باعث استحکام استخوان‌بندی کودکان و جلوگیری از پوسیدگی زودرس دندان‌ها می‌شود. آشامیدن آب این چشمه برای بیماران مبتلا به سنگ کلیه بسیار مفید است، چرا که این چشمه به سنگ‌شکن طبیعی شهره است. بیماری‌هایی مانند نقرس، امراض پوستی، دیابت و ورم‌های کبدی هم با نوشیدن آب این چشمه التیام می‌یابد، اما استفاده از آن برای افرادی که به پروستات مبتلا هستند، توصیه نمی‌شود.

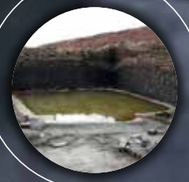

چشمه آب معدنی و آبگرم ورتون

این چشمه در ۳۵ کیلومتری جاده اصفهان در منطقه‌ای به نام ورتون واقع شده است. استفاده از آبگرم ورتون، باعث آرامش دردهای عصبی و رماتیسمی می‌شود و نوشیدن آن نیز ترشح معده را زیاد می‌کند. در این منطقه حمام‌هایی به سبک دوره صفویه وجود دارد که برخی از آنها مخروبه شده‌اند؛ اما برخی از گزند آسیب دور مانده و مورد استفاده قرار می‌گیرند. حوضخانه چشمه آبگرم ورتون مربوط به دوره صفوی است. این اثر طبیعی چشم‌نواز در سال ۱۳۸۷ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید. این مجموعه دارای چشمه‌های آبگرم معدنی، حمام‌ها و حوضچه‌های آبگرم است. ساختمان سنگی تاریخی معروف (حوض مراد) با اتاق‌های زیبا و معماری سنتی خاص برای اقامت مسافران در نظر گرفته شده است. معماری بناهای چشمه آبگرم ورتون در نوع خود بی‌نظیر و منحصر به فرد است که تالار سنگی و حوض مراد از نمونه‌های این شاهکار هنری به شمار می‌رود.

چشمه آبگرم وننق

این چشمه که خاصیت درمانی زیادی دارد، در حومه روستای وننق دهستان قره پشتلو استان زنجان قرار گرفته است. مجرای خروج آب چشمه وننق به صورت سنتی است و با گذاشتن خار، خاشاک، گل و سایر موانع کنترل می‌شود. استحمام در آب‌های وننق آرام‌بخش است و دردهای عصبی را کاهش می‌دهد و در درمان رماتیسم نیز موثر است. در کنار چشمه وننق، چشمه قطود بلاغی واقع شده که به گفته بومیان این منطقه، استفاده از آب این چشمه هم برای رفع پادرد بسیار مناسب است. از مهم‌ترین مشکلات مسیر این چشمه، باید به خاکی بودن قسمتی از آن اشاره کرد.

چشمه وله

یکی از چشمه‌های دیدنی استان البرز است که در شمال‌غربی روستای وله، یکی از توابع بخش آسارا واقع شده است. چشمه‌ای بسیار زیبا و دیدنی که از تماشایش سیر نمی‌شوید. آب چشمه وله از گروه آب‌های بی‌کربنات کلسیک گوگردی سرد است که برای درمان بیماری‌های پوستی، مجاری تنفسی و رماتیسم می‌توان از آن استفاده کرد و تاثیرات مفید آن را دید. با حضور در چشمه وله علاوه بر استفاده درمانی از آب‌هایش می‌توان از طبیعت بی‌نظیر این منطقه هم لذت برد و ساعات خوشی را در کنار خانواده گذراند.

چشمه آبگرم اهرم

این چشمه که در استان بوشهر قرار دارد، یکی از پنج چشمه معدنی بر تر کشور است که با آب شفابخش خود هر ساله از مسافران زیادی پذیرایی می‌کند. طبیعت بکر این چشمه خارق‌العاده، آرامش زیادی به بازدیدکنندگان می‌دهد. از نکات جالب توجه چشمه اهرم، مسیر زیبایی است که باید برای رسیدن به این آبگرم طی شود. میانگین دمای آب این چشمه بین ۳۵ تا ۴۰ درجه سانتی‌گراد است و خاصیت درمانی فوق‌العاده‌ای دارد. از آب این چشمه می‌توان برای درمان بیماری‌های پوستی (مانند جوش و دمل و بیماری پیسی که باعث آسیب دیدن پوست می‌شود) و تنفسی، تسکین اعصاب و درد مفاصل، بیماری‌های مفصلی مانند نقرس، سیاتیک و آرتروز و سایر مشکلات جسمی مانند کوفتگی ماهیچه، خشکی و سفتی عضلات، درد کلیه و بیماری‌های عفونی و زخم‌های خاص کمک گرفت.

با انواع سردرد و عوامل آن آشنا شوید

در سرهای سردرد

یکی از انواع دردهایی که همه ما در طول زندگی خود بارها آن را تجربه کرده‌ایم، سردرد است. دردی که هر از گاهی خود را به شکل‌های مختلف نشان می‌دهد و باعث آزارمان می‌شود. علت این درد از سیستم عصبی مرکزی ناشی می‌شود و دلایل مختلفی دارد. از دلایل اصلی بیشتر سردردها می‌توان به استرس، رژیم غذایی ضعیف و وضع اندامی اشاره کرد. رژیم غذایی ضعیف به مشکلات عروقی مانند فشار خون بالا، التهاب و سطوح بالای سم منجر می‌شود. استرس و وضع اندامی هم می‌تواند در شکل‌گیری سفتی عضلات و میزان زیاد تنش موثر باشد. در ادامه انواع سردرد و عوامل ایجاد آن را برایتان آورده‌ایم که شاید آگاهی از آنها به شما در مواقع ضروری کمک کند.

سردرد تنشی: یکی از رایج‌ترین سردردهاست که استرس، اضطراب، به هم فشردن فک‌ها و... می‌تواند عامل بروز آن باشد. اگرچه این نوع سردرد خیلی شدید نیست، اما می‌تواند مزمن شود. به گفته متخصصان، علت سردردهای تنشی ممکن است تغییر مواد شیمیایی مغز یا به‌هم‌ریختگی سیگنال‌ها در اعصاب باشد. این سردردها در بیشتر مواقع با داروهایی مثل آسپرین، ایبوپروفن یا استامینوفن برطرف می‌شود. دوری از استرس هم می‌تواند در جلوگیری از بروز این درد موثر باشد.

سردردهای عصبی: این نوع سردرد که به آن سردردهای استرسی نیز می‌گویند، یکی از رایج‌ترین سردردهاست. سردردی که افراد زیادی به آن مبتلا می‌شوند. با وجود اینکه دلیل اصلی این سردرد هنوز شناخته نشده، اما متخصصان بروز آن را به عوامل خاصی نسبت داده‌اند که از شایع‌ترین آنها می‌توان به بدخوابی، غذا نخوردن، مشکلات بینایی، خستگی چشم، کار و فشار زیاد و... تنش‌های عضلانی اشاره کرد. سردردهای عصبی به دو دسته تقسیم می‌شوند: حاد و مزمن. سردردهای حاد ممکن است از ۳۰ دقیقه تا یک هفته طول بکشند، در حالی که سردردهای مزمن ساعت‌ها طول می‌کشند و گاهی ادامه‌دار هستند. سردرد عصبی باعث درد خفیف تا متوسط می‌شود. زمانی که دچار این سردرد هستید، احساس می‌کنید باند محکمی دور سرتان بسته شده و درد ممکن است از پشت سر یا بالای ابروها شروع شود و در نهایت تمام سرتان را تحت تاثیر قرار دهد. برای کاهش سردردهای عصبی بهتر است استرس را مدیریت کنید، پوست سرتان را چند دقیقه ماساژ دهید و از کمپرس یخ به صورت غیرمستقیم برای تسکین دردهای عضلانی استفاده کنید.

سردرد خوشه‌ای (کلاستر): سردردهایی شدید و طاقت‌فرسا هستند، اما شایع نیستند و کمتر از یک درصد افراد را درگیر می‌کند. در مردان شایع‌تر است و اوج شروع آن ۲۵ تا ۵۰ سالگی است. سردرد خوشه‌ای از ۱۵ دقیقه تا سه ساعت طول می‌کشد. این سردردها به دلیل اینکه بسیار دردناکند، از آن به عنوان سردرد خودکشی نیز نام می‌برند. سردرد خوشه‌ای به طور منظم، حتی چند بار در روز در طول یک دوره معین عود می‌کند و پس از آن ممکن است ماه‌ها یا حتی سال‌ها از آن خبری نباشد. این سردرد گاهی اوقات با قرمزی و آبریزش چشم همراه است. سردرد خوشه‌ای را با مصرف تریپتان یا مسکن **OTC** می‌توان درمان کرد. مصرف الکل، کشیدن سیگار، ارتفاع‌زدگی و خوردن غذاهای خاص می‌تواند از عوامل بروز این سردرد باشد.

سردرد میگرنی: نوع شدیدی از سردرد است که بیشتر مواقع با تهوع، استفراغ و حساسیت به نور و صدا همراه می‌شود. سردردهای میگرنی می‌توانند در هر جایی برای چند دقیقه تا چند ساعت فرد را آزار دهند. در برخی افراد هم ممکن است توهم دیداری یا اختلال در بویایی، لامسه، چشایی و بی‌حسی بروز کند. افرادی که به این سردردها مبتلا هستند، از داروهایی چون استامینوفن، ایبوپروفن یا تریپتان (ایمیترکس یا زومیگ) برای درمان یا پیشگیری از آن استفاده می‌کنند.

سردردهای مزمن روزانه: بعضی افراد مرتب سردرد دارند و حتی ممکن است هر روز این درد را تجربه کنند. سردردهای بیش از ۱۵ روز در ماه در بازه زمانی سه ماهه به عنوان سردردهای مزمن روزانه شناخته می‌شوند. این نوع سردرد می‌تواند در اثر استفاده بیش از حد از داروهای ضددرد، ضربه به سر یا در موارد نادر مننژیت یا تومور ایجاد شود. با این حال اگر بدون هیچ دلیل مشخصی سردرد داشته باشید، این احتمال وجود دارد که سیگنال‌های دردبدنتان بیش از حد فعالیت می‌کنند یا اینکه به درستی کار نمی‌کنند. مبتلایان به سردردهای مختلف با رعایت برخی نکات و استفاده از داروها می‌توانند از بروز آنها پیشگیری کنند، اما علاوه بر آگاهی از شایع‌ترین سردردها می‌هم هستند که بی‌توجهی به آنها ممکن است سلامتتان را تهدید کند، بنابراین بهتر است علائم سردردهای خطرناک را هم بشناسید و آنها را جدی بگیرید.

سردرد سینوسی: این نوع سردرد وقتی اتفاق می‌افتد که سینوس‌ها مسدود یا ملتهب شده باشند. درد پشت گونه‌ها، بینی و چشم‌ها احساس می‌شود و زمانی که فرد سرش را به سمت جلو خم می‌کند یا از خواب بیدار می‌شود، بدتر می‌شود. برخی نشانه‌های این سردرد شبیه سردردهای میگرنی است. یکی از عوامل سردرد سینوسی، عفونت است که با ترشحاتی نیز همراه است. عفونت‌های سینوسی با مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها رفع می‌شوند.

سردردهای خطرناک

بخش زیادی از سردردها عصبی هستند و تنها یک تا دو درصد از سردردهای جامعه علت عضوی مانند تومور مغزی یا ضایعه فضاگیر دارند. بنابراین حدود ۹۸ درصد سردردها خوش‌خیم و قابل بهبودند.

عوامل زیادی می‌توانند باعث سردرد شوند مثلا یک سرماخوردگی هوا و تغییر عادات غذایی، تغییرات هورمونی و... عوامل زیادی هستند که بسیار خطرناکند و بی‌توجهی به آنها می‌تواند عوارض جبران‌ناپذیری در پی داشته باشد. به همین دلیل با بروز برخی سردردها باید سریعا به پزشک مراجعه کرد.

با این حال سردردهایی هستند که بسیار خطرناکند و بی‌توجهی به آنها می‌تواند عوارض جبران‌ناپذیری در پی داشته باشد. به همین دلیل با بروز برخی سردردها باید سریعا به پزشک مراجعه کرد.

تغییر در کیفیت سردرد: اگر همیشه سردردتان آرام بوده و با مصرف مسکن بهبود می‌یافته، اما حالا مقاوم شده یا کیفیت آن تغییر کرده، باید نزد پزشک بروید.

تکرار سردرد: اگر هفته‌ای یک‌بار سردرد داشتید، اما حالا روزی سه بار این درد آزاردهنده به سراغتان می‌آید، آن را جدی بگیرید.

سردردهای صبحگاهی: با اینکه عواملی چون بیخوابی و نداشتن استراحت کافی، فشار خون بالا و غیره می‌توانند باعث سردردهای صبحگاهی شوند، اما اگر سردرد شما اول صبح شروع و در طول روز کمتر می‌شود، مهم است، چون به طور طبیعی ما در طول خواب با افزایش نسبی فشار داخل جمجمه مواجه‌ایم و اگر ضایعه‌ای فضاگیر در آنجا وجود داشته باشد، این افزایش نسبی فشار را نمی‌تواند تحمل کند و سردرد رخ می‌دهد.

سردرد همراه با تهوع و استفراغ: اگر در اوایل صبح تهوع داشتید و با استفراغ سردردتان کم شد و اشتهای خوردن صبحانه را پیدا کردید، این نوع سردرد را هم باید جدی بگیرید.

سردرد کودکان اگر تکرارشونده باشد: بچه‌ها قدرت شناسایی سردرد کودکان نباید کاری پیش پاافتاده تلقی شود. بنابراین با تغییر اشتها، کاهش فعالیت بدنی یا کاهش تمایل به درس خواندن، آن را نشان می‌دهند که در این صورت مراجعه به پزشک و شناسایی سردرد نگهانی، مزمن و مقاوم به درمان در این گروه از افراد باید بررسی شود.

سردرد سالمندان (حدود ۶۵ سالگی): سردرد ناگهانی، مزمن و مقاوم به درمان یا مننژیت است. یعنی اگر سردرد همراه با علائم چشمی مثل دوبینی، کاهش دید، تغییر میدان بینایی و تاری دید همراه باشد یا تغییر سریع عینک در فواصل کوتاه باعث ایجاد سردرد شود، باید آن را جدی گرفت.

سردرد همراه با فوتوفوبی (ترس از نور): موردی شبیه به میگرن در این گروه از افراد باید بررسی شود.

لزوم مراجعه به پزشک

سردرد مزمن و مداوم که به راحتی از بین نمی‌رود، می‌تواند نشانه‌ای از وجود مشکلی جدی‌تر باشد. بنابراین اگر علائم زیر را داشتید، فورا به پزشک مراجعه کنید:

- سردرد ناگهانی بروز کند و طی چند ثانیه یا چند دقیقه شدیدتر شود.
- سردردی که در انجام فعالیت‌های روزانه اختلال ایجاد کند.
- بعد از انجام فعالیت‌هایی مثل کار با وزنه، ابرویک، دویدن و... دچار سردرد شوید.
- سردردی که دچار آن شده‌اید، نسبت به همیشه بدتر و غیرقابل تحمل‌تر است.
- سردردی که با آسیب سر ایجاد شود.
- به همراه سردرد: اختلال در گفتار، تغییر در بینایی، مشکلات حرکتی در دست‌ها و پاها، از دست دادن تعادل، گیجی یا از دست دادن حافظه دیده شود.
- سردرد شدید باشد و تنها یک چشم قرمز شود.
- در کنار سردرد با مشکلاتی در بینایی مواجه هستید و وزن از دست می‌دهید.
- سردردی که با تشنج، تغییرات شخصیت یا افتادن همراه باشد.
- اگر جزو آن دسته از افرادی هستید که زیاد دچار سردرد می‌شوید و از آن رنج می‌برید، بهتر است به پزشک مراجعه کنید تا سردردتان مورد ارزیابی قرار گیرد. در این صورت است که می‌توانید مطمئن شوید که مشکلی نیست و خطری سلامتتان را تهدید نمی‌کند.

تفاوت ژلوفن و استامینوفن

ژلوفن و استامینوفن از قرص‌های پرمصرفی هستند که برای تسکین درد از آنها استفاده می‌شود. متاسفانه این مسکن‌ها به راحتی در دسترس هستند و در داروخانه‌ها بدون تجویز پزشک می‌توان آنها را تهیه کرد. برخی از ما بدون اینکه فرق داروها را بدانیم، برای تسکین دردهایمان از آنها استفاده می‌کنیم. اشتباهی که گاهی عوارض زیادی را برایمان به دنبال خواهد داشت. در این مطلب قصد داریم شما را با معایب و مزایای دو مسکن ژلوفن و استامینوفن و تفاوت این دو ضددرد آشنا کنیم. ژلوفن و استامینوفن، قرص‌هایی هستند که برای تسکین درد مورد استفاده قرار می‌گیرند. با اینکه هر دو مسکن هستند اما یک سوال پیش می‌آید که این دو قرص چه تفاوتی با هم دارند؟ رایج‌ترین انتخاب افراد در زمان درد، استامینوفن است؛ داروی مفیدی که برای پایین آوردن تب و تسکین درد به سراغ آن می‌روند و برای رفع سرماخوردگی و آنفلوانزا از آن استفاده می‌کنند. شاید ندانید که مصرف بیش از حد استامینوفن بسیار خطرناک است. استامینوفن و ژلوفن را اگر در دوزهای پایین مصرف کنیم، بی‌خطرند، اما مصرف بی‌رویه این دو عوارض زیادی برای بدن دارد.

مزایای استامینوفن: استامینوفن در معده عملکرد بهتری نسبت به ژلوفن دارد. از این دارو برای درمان دردهایی مثل سردردهای خفیف و در رفتگی‌ها استفاده می‌شود. این قرص عوارض جانبی کمتری دارد و مثل ایبوپروفن مصرف طولانی مدت آن، باعث افزایش خطر حمله قلبی نمی‌شود.

معایب مصرف استامینوفن: مصرف بیش از حد این مسکن ضددرد، بسیار خطرناک است و ممکن است شخص را دچار آسیب کبدی غیرقابل برگشت کند.

مزایای مصرف ژلوفن: ژلوفن نیز یک داروی ضدالتهاب غیراستروئیدی است که باعث کاهش درد و تب می‌شود و انواع سردردها، دندان‌درد، کمردرد، آرتروز یا زخم‌های خفیف را درمان می‌کند. ژلوفن برخلاف استامینوفن التهاب را درمان می‌کند و سبب وابستگی و اعتیاد نمی‌شود.

معایب ژلوفن: مصرف بیش از اندازه این قرص موجب حمله قلبی، زخم و خونریزی معده و روده می‌شود. این دارو به کلیه‌ها آسیب می‌زند و باعث فشار خون می‌شود.

نگاهی به فیلم‌های رو پرده پس از اکران عید فطر

تلخ و شیرین زندگی در سالن‌های تاریک

بعد از اکران پر رونق تعطیلات نوروزی و در روزهای پایانی بهار بود که اکران عید فطر آغاز شد. اکرانی که با شش فیلم متنوع توانسته است مخاطبان سینما را به سوی خود جلب کند، اما در کنار فیلم‌های اکران شده در نوبت اکران عید فطر، چند فیلم دیگر نیز حضور دارند و هنوز هم خودنمایی کرده و فروش خوبی دارند. تلخی‌ها و شیرینی‌های فیلم‌های اجتماعی و تراژیک تا کمدی و طنز می‌تواند لحظاتی مارا به دنیای هنر و سرگرمی ببرد. شاید پس از یک هفته کار و تلاش یا در میانه روزهای شلوغ کاری سری به سینما زدن بهترین اوقات را برایمان رقم بزند.

وکیل مدافع

موضوع نماینده مجلس شدن، این بار وارد سینما شده و محور اصلی داستان فیلم وکیل مدافع به کارگردانی سلمی بابائی و ونداد دوشن شده است. شوخی با مسائل حساس سیاسی و اجتماعی و نمایشی طنز گونه از زندگی یک کاندیدای مجلس صحنه‌هایی در فیلم به وجود آورده که دیدن آنها خالی از لطف نیست. البته باید به این مسئله هم اشاره کرد که تقریبا بیش از یک دهه است که فیلم‌های کمدی اگر از کیفیت متوسطی نیز برخوردار باشند، باز هم بیشتر از فیلم‌های دیگر می‌فروشند. فیلم کمدی در این سال‌ها گزینه اصلی و انتخاب نخست سینما رو در ایران است و شاید اقبال کارگردانان سینمای ایران به ساخت فیلم کمدی نیز ریشه در همین استقبال چند ساله ایرانیان از فیلم‌های کمدی باشد. عوامل فیلم وکیل مدافع درباره آن نوشته‌اند: «فیلم وکیل مدافع روایتگر زندگی دامداری است که قرار است نماینده مجلس شود و اما در این میان با مشکلی روبه‌رو می‌شود که ... این فیلم مسائل سیاسی و اجتماعی روز را در قالبی طنز بیان می‌کند. »برخی از بازیگران اصلی فیلم وکیل مدافع عبارتند از: ایمان افشاریان، کوروش تهامی، مجید یاسر، شهرام قائدی و بهناز جعفری.

خانه دیگری

اگر چه فیلم خانه دیگری بین اکران نوروزی و اکران فطر بخش شده است اما می‌توان آن را جزء اکران‌های بعد از نوروز به حساب آورد. خانه دیگری به کارگردانی بهنوش صادقی فیلمی اجتماعی است و تلاش می‌کند تا سر سختی آدم‌های طبقات پایین جامعه را در برابر وضعیت‌های بغرنج مالی و روحی نشان دهد. تاثیرات اجتماعی و فرهنگی معیشت و اقتصاد خانوارها محور اصلی فیلم خانه دیگری است. عوامل فیلم خانه دیگری درباره آن نوشته‌اند: «مرجان می‌بایست ظرف ۱۰ روز، پولی را برای پدرش تهیه کند. او در این مسیر با موانعی روبه‌رو می‌شود که زندگی زناشویی‌اش را نیز تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.» از بازیگران اصلی این فیلم می توان به گوهر خیراندیش، لیلا زارع، پژمان بازغی، امیر صادقی و ناصرهاشمی اشاره کرد.

تولدت مبارک

شاید این دوره اکران سینماها را بتوان زنانه‌ترین فیلم‌های اکران شده در چند سال اخیر دانست. فیلم تولدت مبارک مانند چند فیلم دیگر معرفی شده، ساخته سمیه زارعی‌نژاد، یکی از کارگردانان زن سینمای ایران است. در تولدت مبارک، برای نخستین بار است که اکبر عبدی و محمدرضا فروتن با یکدیگر هم بازی شده اند. این فیلم روایت گر روحیات و آرزوهای دختری نوجوان است که وارد مرحله دیگر از زندگی اش می‌شود. به نظر می‌رسد فیلم می‌تواند برای نوجوانان، خصوصا نوجوانان دختر مورد توجه باشد و البته با بسیاری از والدین جوان نیز ارتباط برقرار کند. از بازیگران اصلی فیلم تولدت مبارک می‌توان به اکبر عبدی، محمدرضا فروتن، محبوبه بیات اشاره کرد.

به دنیا آمدن

محسن عبدالوهاب چنانچه از سابقه اش در دستیاری فیلم‌های بنی اعتماد و فیلم پیشین او، «لطفا مزاحم نشوید» پیداست، به سینمای اجتماعی علاقه بسیار زیادی دارد. حالا هم به دنیا آمدن روایت گر مشکلات زن و شوهری است که دچار بارداری ناخواسته شده‌اند. آنها زمانی متوجه این مسئله شده‌اند که در گیر و دار تصمیمات مهم زندگی شان هستند. در نگاه نخست ممکن است تصور شود که داستان فیلم تکراری است اما نوع روایت‌ها، بازی‌ها و فضای اجتماعی موجود فیلم همه کلیشه‌های پیشین‌اش را شکسته است و مخاطب خود را با شرایط جدید از یک زوج طبقه متوسط روبه‌رو می‌کند. عوامل فیلم به دنیا آمدن درباره این فیلم نوشته‌اند: «زن و شوهری در آستانه میان‌سالگی برای ادامه مسیر زندگی‌شان با یکدیگر دچار مشکل می‌شوند». از بازیگران اصلی فیلم به دنیا آمدن می توان به هدایت هاشمی و الهام کردا اشاره کرد.

نبات

فیلم نبات به کارگردانی پگاه ارضی درباره اینکه جزء اکران‌های نوروزی محسوب می‌شود یا اکران عید فطر وضعیتی مشابه فیلم خانه دیگری دارد. فیلم نبات نیز ساختار و محتوایی اجتماعی دارد و روایت گر مرگ و زندگی است. یکی از شاخص‌ترین نکات فیلم نبات، حضور و بازی شهاب حسینی در آن است؛ بازیگری که عموما ثابت کرده است در فیلم ضعیف و حتی متوسط حاضر نیست به ایفای نقش بپردازد. عوامل فیلم نبات درباره آن آورده‌اند: «سعید مرد چهل و چهار ساله ای که همسرش را سال‌ها پیش در یک سانحه از دست داده با دختر دوازده ساله‌اش نبات زندگی آرام و شیرینی را در تهران سپری می‌کند. با ورود ناگهانی زنی به زندگی نبات، سرنوشت همه آنها دستخوش تغییراتی می‌شود...» از بازیگران اصلی این فیلم می توان به شهاب حسینی و نازنین فراهانی اشاره کرد.

سامورایی در برلین

فیلم سامورایی در برلین به کارگردانی مهدی نادری بعد از حرف و حدیث‌های زیادی پایش به اکران عید فطر باز شد. نادری سوابقی دیگری نیز در کارگردانی دارد که از جمله آنها می توان به دو فیلم بدرود بغداد و افسانه شکارچیان گرگ اشاره کرد. فیلم سامورایی در برلین از درون مایه کمدی بهره می‌برد، بر طنازی بازیگرانش در فروش حساب کرده است. تضاد خشونت چهره و رفتار حمید فرخ نژاد و دیگر همبازی‌های او هنوز هم از مردم خنده می گیرد. شاید اگر سری به سامورایی در برلین بزنید، بتوانید لحظاتی را شاد باشید و بخندید. از بازیگران اصلی این فیلم می توان به حمید فرخ‌نژاد، امیر مهدی ژوله، میرطاهر مظلومی، هومن حاجی عبداللهی، رنه اشتولز، گوهر خیراندیش و میترا حجار اشاره کرد.

هنر و تجربه‌ها را دریابید

چند سالی است که در گروه اکران، فیلم‌هایی با عنوان هنر و تجربه در میانه سان‌های مختلف، جلوی چشممان قرار دارند؛ فیلم‌هایی که فقط داستانی بلند نیستند، بلکه فیلم‌های کوتاه و مستندهای مختلف را نیز شامل می‌شوند. اگر به سینماها سری زدید یا فیلم‌های محبوب‌تان ته کشید، پیشنهاد می‌کنیم، اکران هنر و تجربه را از دست ندهید چه بسا به زودی مشتری پر و پا قرص این فیلم‌ها شوید.

1 **پسران سندباد (فیلم‌بلند داستانی به کارگردانی رضا حائری):** داستان ماریون کاپلان؛ زن عکاسی که چهل سال پیش با مردان دریا همراه می‌شود تا مقاله‌ای درباره سفر کشتی‌های بادبانی که از خلیج فارس به افریقا می‌رفتند، بنویسد. مردان خلیج فارس هیچ زنی را با خود همراه نمی‌کردند چون از پدرانشان شنیده بودند حضور یک زن تنها در کشتی بدشانسی می‌آورد، اما ماریون را با خود بردند.

2 **شهسوار (مستند به کارگردانی علی غلامحمدی):** این مستند داستانی روایت گر زندگی مرحوم غلامرضا تختی است.

3 **ستاره قطبی (فیلم‌بلند داستانی به کارگردانی سودابه مرادیان):** یک عکاس جنگ که دچار سانحه روحی پس از تصادف با «پی تی اس دی» است، در ستیزی گرفتار شده تا رازی را از همسرش پنهان کرده و از بازگشت اجتناب ناپذیرش به خاورمیانه فرار کند.

4 **در جست‌وجوی فریده (مستند به کارگردانی آزاده موسوی و نورش مطلبی):** درباره زنی به نام فریده است که ۴۰ سال پیش در حرم امام رضا(ع) رها می‌شود و بعد از انتقال به شیر خوارگاه توسط زوجی هلندی به فرزندی گرفته و به هلند برده می‌شود.

5 **رزم آرا یک دوسیه مسکوت (مستند به کارگردانی احسان عمادی):** مستند «رزم آرا؛ یک دوسیه مسکوت» روایتی از زندگی و قتل سپهبد حاج علی رزم آرا، اولین نخست‌وزیر نظامی دوران پهلوی است.

6 **بی‌صدا (فیلم‌بلند داستانی به کارگردانی رضا شهابی):** نویسنده ادبی مشهور کشور به خاطر بیماری سرطان خانه‌نشین شده و همسر او ناچار است برای تامین هزینه درمان شوهرش در خانه خود خیاطی کند. کار مداوم و بی وقفه خیاطی باعث بی‌دقتی وی شده و مشکلات خانه را مضاعف می‌کند...

7 **خواب آب (فیلم بلند داستانی به کارگردانی فرهاد مورانقی):** با خراب شدن ماشین زمین‌شناسی جوان در کویر، او که در حال شناسایی سفره‌های آب زیرزمینی است، به آبادی متروکی می‌رسد و به راهنمایی پیرمردی که تنها ساکن آنجاست و از تخصص مرد جوان آگاه شده از دهانه یک چاه به عمق زمین می‌رود. پیرمرد اما راه را بر او می‌بندد و شرط خروج او را یافتن سرچشمه‌ای می‌گذارد که به اعتقادش در عمق زمین پنهان شده است.

چگونه در محیط کار فضای مناسب‌تری برای فعالیت داشته باشیم؟

بی‌تنش به سوی آرامش

بی گمان شما هم تصدیق می‌کنید که هر چه محیط کار آرام‌تر باشد، بهره‌وری در کار بالاتر می‌رود و کارمندان نیز آسیب‌های روحی کمتری می‌بینند و در نهایت رضایت‌شان از کار و فعالیت روزانه افزایش می‌یابد. بنابراین به نفع کارمندان و مدیران هر مجموعه‌ای است که به سمت ایجاد آرامش در محیط کار و دوری از تنش‌های بی مورد غیرکاری و غیرعادی بروند. این مطلب تلاش می‌کند تا راهکارهای کاربردی را برای ایجاد آرامش بیشتر و دوری از تنش، پیش روی‌تان بگذارد.

عصبانیت‌تان را کنترل کنید

به دست آوردن تعادل درونی، رابطه زیادی با کنترل عصبانیت دارد. عصبانیت، یک حس بازدارنده است که حالات جسمانی قابل ملاحظه‌ای را موجب می‌شود و به مرور زمان و با تبدیل‌شدن به یک مشکل بزرگ، مشکل اصلی را پنهان می‌کند. پس سعی کنید عصبانیت‌های بی‌دلیل خود را کنترل کنید و خشم خود را بر سر همکار یا موقعیتی خالی نکنید، چرا که هم آرامش را از خود سلب می‌کنید و هم از دیگران.

زمان را کنترل کنید

نداشتن کنترل و اولویت‌بندی کارها، یکی از شایع‌ترین علل استرس است. بهترین راه برای انجام این کار، داشتن یک دفترچه یادداشت روزانه است. به این ترتیب، استرس روزانه‌تان کم می‌شود و آرامش بیشتری خواهید داشت.

استرس‌تان را کنترل کنید

برای به دست آوردن آرامش در محیط کار، بیاموزید که مثبت فکر کنید. یک نگاه مثبت و توانایی در حفظ آرامش تحت فشار زیاد باعث می‌شود بتوانید به همکاران خود پاسخ مثبت دهید و این به کاهش استرس در گروه شما و محیط کارتان کمک می‌کند.

مثبت باقی بمانید

مثبت باقی ماندن، حتی هنگام بروز اختلاف نظر، باعث می‌شود در جایگاه مناسبی در محل کار قرار بگیرید و نسبت به تنش‌ها و اختلافات کاری احتمالی که ممکن است در آینده پیش بیاید، آماده‌تر باشید. وقتی مدیرتان در مورد اختلاف نظر بین شما و همکارتان در مورد یک موضوع کاری نظر نهایی را داد، رای او را بپذیرید. حتی اگر فکر می‌کنید مدیرتان مرتکب اشتباه شده، تبعات این اشتباه و تصمیم با خود اوست و کسی شما را تخطئه نخواهد کرد، چون قبلا نظرتان را گفته‌اید. ادامه دادن بحث در مورد تصمیمی که نهایی شده، به هیچ عنوان سازنده و کمک‌کننده نخواهد بود. به جای بحث، بهتر است نظرات خود را مکتوب یا مستند کنید تا در موقع لزوم، دیگران را به آن ارجاع دهید. در نهایت ممکن است حقانیت شما اثبات و تصمیم گرفته شده بر اساس رای شما تغییر کند.

به بدن خود استراحت بدهید

تا جایی که امکان دارد از کشیدگی عضلات جلوگیری و از آثار مخربی که استرس بر جسم‌تان دارد، کم کنید. دقت داشته باشید که وقتی تحت استرس هستید، تمام عضله‌های بدنتان سفت می‌شود و حالت طبیعی آن تغییر می‌کند.

این احتمال را بدهید که شما مقصر هستید

یکی از سخت‌ترین موضوعات برای پذیرش در محیط کار این است که قبول کنید در یک اختلاف کاری، شما مقصر هستید. این که شما به مقصر بودن در ایجاد یک اختلاف اعتراف کنید، کاری زمان‌بر است و فروتنی زیادی می‌طلبد. اگر در محیط کارتان برداشت عموم نسبت به شخصیت شما این است که همیشه در متن درگیری‌ها حضور دارید و مقصر هستید، خودتان را برای تغییر راه و روش‌تان آماده کرده و به هنگام بروز تنش، جلوی زبان خود را بگیرید. عذرخواهی کردن به وقت تقصیر، می‌تواند بخش عمده‌ای از مشکل را حل کند و همه چیز را به سر جای اولش بازگرداند.

قطعیت داشته باشید

در محیط کاری سریع و تند امروزی، شفافیت یک کالای نایاب محسوب می‌شود که حتی شناخته‌شده‌ترین شرکت‌ها هم از داشتن آن در روند ارتباطات خود محروم هستند. این عامل سبب عدم قطعیت می‌شود و ایجاد استرس، بروز خطا و اشتباه در ارتباطات و استرس در تمام تیم، دپارتمان یا حتی شرکت را به دنبال دارد. این مشکل، بخصوص در شرکت‌های بزرگتر که سلسله‌مراتب و تشریفات اداری پیچیده‌ای دارند، بدتر است.

فکرتان را کنترل کنید

آیا تا به حال به این فکر کرده‌اید که وقتی گرفتار مشکلی هستید، چقدر احساس نگرانی می‌کنید و برای برطرف کردن آن هر چه بیشتر در جزییات چیزی که شما را نگران می‌کند، فرو می‌روید، حالتان بدتر می‌شود. یک فکر به فکر دیگر منجر می‌شود و باز به فکری دیگر، تا این که به جایی می‌رسید که فوق‌العاده ناراحت می‌شوید. ممکن است شما آدم پرکاری باشید؛ اما یادتان باشد اگر سر خود را با این افکار که چقدر گرفتار هستید، پر کنید تنها خود را وادار می‌کنید که فشار روحی بیشتری را احساس و مشکل را وخیم‌تر کنید.

کشف دلایل اختلاف

قبل از اینکه موضوع اختلاف را بخوبی متوجه شوید، شاید لازم باشد زمانی را به کشف دلایل وقوع آن اختصاص دهید. تلاش برای کشف دلایل اختلاف باعث می‌شود موضوع مورد نظر به شکل ریشه‌ای و دائمی حل شود و حل اختلاف، موضوعی موقت و صوری نباشد. گاهی اوقات دلیل بروز یک اختلاف، چیزهایی که گفته شده یا انجام داده شده نیست؛ بلکه مسائلی است که در ظاهر گفته نشده یا انجام داده نشده است. شاید یکی از طرفین به خاطر نداشتن درک درست از یک موضوع یا سوء تفاهم، آزار دیده باشد. توضیح این‌گونه مسائل برای دیگران سخت و نیازمند یک توضیح شفاف و بازتابنده است، بنابراین قبل از اینکه به دل موضوع اختلاف بزنید، زمانی را به کشف دلایل بروز آن اختصاص دهید.

چند راهکار ساده برای رفع

مشاجرات

مشاجرات خانوادگی که عموما بیهوده و بی‌ریشه هستند، باعث اتلاف انرژی و هزینه‌های زیاد معنوی، روحی و مادی می‌شوند و خانواده‌ها را با چالش‌های دردسرآوری مواجه می‌کنند. نتایجی که از این مشاجرات سطحی و بی جهت به دست می‌آید، صرفا یک اعصاب خراب و جسم صعیف است. شاید این چند راهکار ساده برای خانم‌ها بتواند این مشاجرات را به صفر برساند؛ البته در شماره آینده چند راهکار هم برای آقایان داریم.

- همسرتان را به عنوان یک مرد بپذیرید و برای شناخت دنیای مردانه او دانش و آگاهی خود را افزایش دهید.
- جنبه یا بخش‌هایی از شخصیت شوهرتان را که باعث تمایز او از سایرین می‌شود، مورد توجه و تحسین قرار دهید.
- برای این که همسرتان با شما روراست باشد، سعی کنید او را درک کرده و برای افکار و احساساتش ارزش قائل شوید. اگر حرف‌ها و گفته‌های او مطابق میل شما نیست، از خود واکنش تند نشان ندهید؛ زیرا به این وسیله بذر بی‌اعتمادی در زندگی خود می‌کارید.
- به طور مداوم از شوهرتان انتقاد نکنید؛ زیرا انتقاد پیاپی باعث می‌شود که شوهرتان از شما فاصله بگیرد.
- او را به درک نکردن، عدم صمیمیت و بی‌احساس بودن متهم نکنید؛ زیرا او درک کردن، صمیمیت و با احساس بودن را به شیوه مردانه نشان می‌دهد.
- زمانی که همسرتان با شما صحبت می‌کند، بدقت به حرف‌های او گوش دهید؛ زیرا بی‌توجهی شما به گفته‌های او، بی‌علاقگی شما را نشان می‌دهد.
- همسرتان را به شیوه خودتان دوست نداشته باشید؛ بلکه به وجود او نیز اهمیت بدهید. به عنوان مثال اگر در سالگرد ازدواج‌تان، هدیه‌ای به او می‌دهید، سعی کنید از قبل در مورد هدیه مورد علاقه‌اش اطلاعاتی به دست آورید.
- از همسر خود انتظار نداشته باشید که با تمامی طرح‌ها، ایده‌ها و افکار شما موافق باشد و آنها را تحسین کند. واقع بین باشید و به او اجازه دهید که نظرش را هر چند که برخلاف میل شما باشد، بیان کند.
- برای همسر خود نقش یک زن حساس و شکننده را بازی نکنید؛ زیرا این حالت شما باعث می‌شود که همسرتان فکر کند شما ضعیف و بی‌طاقت هستید و اگر چیزی بگوید، باعث رنجش شما می‌شود. بنابراین سعی می‌کند ارتباط کلامی کمتری داشته باشد که همین امر باعث ناراحتی شما می‌شود.
- سعی کنید در ارتباط با همسرتان، همواره هویت خود را به عنوان یک زن و همسر حفظ کنید. زنی که توجه به روابطش، به قیمت از دست دادن هویتش تمام شود، به خود و روابطش صدمه می‌زند؛ زیرا این مسأله باعث می‌شود که خود را بخشنده‌تر و دوست‌داشتنی‌تر از شوهرش ببیند و فکر کند که همسرش بی‌نهایت خودخواه و ناسپاس است. مردها با زنی به عنوان همسر در ارتباط دائمی باقی می‌مانند که هویت مستقل و قوی خود را حفظ کنند.
- در زندگی زناشویی خویش سعی کنید خود را مسؤول خوشبختی خود بدانید. زنی که مسؤولیت خوشبختی زندگی مشترک را فقط به عهده شوهرش می‌گذارد، یک همسر آزرده و افسرده به بار می‌آورد.
- او را به دوست نداشتن و گریزان بودن از همسر و زندگی متهم نکنید؛ زیرا همسرتان اعتقاد دارد که شریک زندگی‌اش را دوست دارد و از او گریزان نیست. با این کار او را به چیزی متهم می‌کنید که در موردش صدق نمی‌کند و این مسأله موجب کدورت در روابط شما می‌شود.

ایجاد حس مسؤولیت‌پذیری در فرزندان

از راه درست وارد شوید

در دنیای مدرن امروز شاید یکی از دغدغه‌های مهم والدین، مسؤولیت‌پذیری کودکان باشد، حسی که پدر و مادرها باید از همان ابتدای کودکی آن را به فرزندانشان آموزش دهند. به گفته کارشناسان، مسؤولیت نوعی ویژگی شخصیتی است که به‌صورت نگرشی در ساختار روانی و رفتاری فرد شکل می‌گیرد. کسی که مسؤولیت‌پذیری را در کودکی بیاموزد، می‌تواند به فردی موفق تبدیل شود. خانواده و مدرسه، نقش زیادی در ایجاد حس مسؤولیت‌پذیری کودکان دارند. رفتار مسؤولانه از شاخص‌های یک انسان سالم در هر جامعه است که باید به افراد از دوران کودکی آموزش داده شود. بچه‌ها در هر دوره‌ای از زندگی و در مقابل موقعیت و بحران‌ها باید بتوانند مشکلات خود را رفع کنند و از عهده کارهایشان برآیند، اما برای اینکه فرزندان بتوانند به خوبی از پس مسؤولیت‌های خود در زندگی برآیند، باید از دوران کودکی حس مسؤولیت‌پذیری را در آنها تقویت کنیم. واگذاری برخی امور شخصی و حتی کارهای خانه به بچه‌ها با توجه به میزان توانمندی آنها از جمله روش‌های موثر در آموزش و تقویت حس مسؤولیت‌پذیری در کودکان است. وقتی بچه‌ها در کارها مشارکت داده شوند و از آنها کمک گرفته شود، حس مشارکت و همکاری را تجربه خواهند کرد. این مسئله می‌تواند به بروز مهارت‌ها بینجامد و باعث شود که آنها احساس کنند که مهم هستند.

1 مسؤولیت‌پذیری چیست؟

به طور کلی مسؤولیت‌پذیری یعنی قابلیت پذیرش و به عهده گرفتن کاری که از کسی خواسته شده است. البته فراموش نکنیم که مسؤولیت با وظیفه فرق دارد. وظیفه کاری است که به کسی محول شده و آن کار باید حتما انجام شود، اما وقتی از کسی خواسته می‌شود که مسؤولیتی را قبول کند، باید برایش موضوع درخواست کاملا مشخص شود و بداند که دقیقا در برابر به عهده گرفتن مسؤولیت، چه چیزی به دست می‌آورد.

2 ویژگی‌های مسؤولیت‌پذیری

۱- نکته مهم در خصوص مسؤولیت این است که اجباری برای قبول درخواست وجود نداشته باشد. در واقع مسؤولیت، انتخابی آگاهانه است که فرد می‌تواند آن را قبول کند یا نکند.
۲- قبول مسؤولیت نباید با احساس گناه، بدهکاری یا اعمال زور و مبارزه همراه باشد. نمی‌توان کسی را مجبور به انجام کاری کرد.

3 انواع مسؤولیت‌پذیری

به طور کلی دو نوع مسؤولیت‌پذیری داریم؛ مسؤولیت‌پذیری شخصی و اجتماعی.
مسؤولیت‌پذیری شخصی و خانوادگی: این نوع مسؤولیت‌پذیری، وظایف شخصی اولیه‌ای هستند که بیشتر کودکان در سنین پایین انجام می‌دهند که از جمله آنها می‌توان به مسواک زدن، شستن دست و صورت، پوشیدن لباس و... اشاره کرد. پدر و مادرهای زیادی هستند که انجام این وظایف را کافی می‌دانند در حالی که باید به بچه‌ها وظایف دیگری هم محول کرد تا علاوه بر مسؤولیت‌پذیری شخصی و خانوادگی، مسؤولیت‌پذیری اجتماعی را هم یاد بگیرند و در مقابل دیگران احساس مسؤولیت کنند. بهترین شیوه آموزش مسؤولیت‌پذیری به کودکان، الگوبرداری مناسب از والدین و محیط اجتماعی است.
والدین می‌توانند با امر و نهی، آموزش، تشویق و تنبیه مسؤولیت‌پذیری را در فرزندان خود شکل دهند که این شیوه‌ای آگاهانه است، اما در شیوه ناآگاهانه، بچه‌ها با دیدن و الگوبرداری از رفتار و گفتار پدر و مادر خود رفتارهای مسؤولانه را یاد می‌گیرند و این رفتارها را درونی می‌کنند. فراموش نکنید که بهترین راه آموزش مسؤولیت‌پذیری، درونی‌سازی با شیوه تربیتی مناسب از سوی والدین است.

4 آموزش مسؤولیت‌پذیری

همان طور که می‌دانید، یکی از روش‌های موثر آموزش مسؤولیت‌پذیری کودکان، واگذاری کارهای روزمره به آنهاست. کودکان کمک کردن را دوست دارند، ویژگی که می‌توان از آن استفاده کرد و بچه‌ها را مسؤولیت‌پذیر بار آورد. البته با توجه به توانایی و سن فرزندان باید به آنها کار محول کرد. برای ایجاد حس مسؤولیت‌پذیری و محول کردن کار به کودکان باید نکات زیر را در نظر گرفت:
کودکان را دست کم نگیرید: بیشتر خانواده‌ها کارهایی را که کودکان توانایی انجام آنها را دارند، پایین‌تر از حد واقعی در نظر می‌گیرند. آنها حتی ممکن است کارهایی را انجام دهند که خود فرزندان به خوبی می‌توانند از پس آنها به راحتی برآیند، پس مواظب باشید که این اشتباه را مرتکب نشوید.
به سن کودکان توجه کنید: با توجه به سن کودک به او کار واگذار کنید، چون اگر نتواند وظیفه محوله را انجام دهد، ناامید و دلزده می‌شود. اگر کارها به صورتی باشد که کودک از عهده انجام آنها به خوبی برآید، تشویق و ترغیب می‌شود که کارهای بیشتری را انجام دهد. «سادگی» کلید کارهاست: کودکان معمولا به محدوده کوچکی توجه می‌کنند. به همین خاطر کارهایی را به او بسپارید که در یک محدوده کوچک باشد تا خسته نشود.
انتظار از کودکان را مشخص کنید: بهتر است به او نشان دهید که چگونه می‌تواند کاری را که به او سپرده‌اید انجام دهد، یعنی انتظاری را که از کودکان دارید کاملا مشخص کنید.
کارهای کودکان را اصلاح نکنید: اصلاح کردن کارهای کودکان، ناخودآگاه این پیام را به آنها منتقل می‌کند که به اندازه کافی تلاش نکرده‌اند؛ بنابراین به جای توجه به مقدار کاری که انجام داده‌اند، به تلاش‌هایی که کرده‌اند، توجه کنید و از سرزنش آنها بپرهیزید. سرزنش کردن باعث ناامیدی کودکان می‌شود و آنها به این باور می‌رساند که هرگز نمی‌توانند خانواده خود را راضی کنند، به همین خاطر کم کم دست از تلاش برمی‌دارد. به یاد داشته باشید با گذشت زمان، کودک در کارهایش مهارت پیدا می‌کند، بر آنها مسلط می‌شود و از عهده انجام کارها بهتر برمی‌آید.
به جای جمله‌های منفی از جملات مثبت استفاده کنید: جمله‌های منفی نه تنها تاثیر بدی روی کودکان می‌گذارد، بلکه حس ناخوشایندی را هم به آنها منتقل می‌کند. بهتر است در به کارگیری جمله‌ها دقت کنید. با استفاده از جمله‌های مثبت و امیدوارکننده، انجام کارهایی که به کودکان سپرده‌اید، به شکل عادت در خواهد آمد و دیگر نیازی نیست که کارها را مرتب به آنها یادآوری کنید.
عواقب اشتباه یا سهل‌انگاری را قبول کنید: کودکان باید از انتخاب خود درس بگیرند. بنابراین کاری کنید که عواقب سهل‌انگاری یا اشتباهشان را قبول کنند. مثلا اگر کودکی از جمع کردن اسباب‌بازی خود در اتاق پذیرایی امتناع می‌کند، اسباب‌بازی‌ها را برای چند روز از دسترس او دور نگه دارید یا اگر لیوان شیر را می‌ریزد، به او یک دستمال برای تمیز کردن بدهید و...
خونسردی خود را در تمام شرایط حفظ کنید: خشم و عصبانیت فقط کارها را سخت‌تر می‌کند. اگر کودک شما تمایلی ندارد که کاری انجام دهد، یک‌بار دیگر به او کارش را یادآوری کنید. اگر این یادآوری همراه با شوخی باشد، نتیجه بهتری به دنبال خواهد داشت. مثلا با این جمله که «لباس‌های کف اتاق صدایت می‌کنند یا کی می‌خواهی جواب این لباس‌ها را بدهی»، وظایفشان را به آنها گوشزد کنید. به جای خشم و عصبانیت و داد زدن، بهتر است مشخص کنید که این بی‌توجهی‌ها فقط برای یک‌بار قابل تحمل است و در صورت ادامه رویه‌ای دیگری را در پیش خواهید گرفت.
انجام وظیفه پاداش ندارد: کودک باید بداند مثل دیگر اعضای خانواده وظایفی دارد که باید آنها را انجام بدهد، بدون اینکه پاداشی بگیرد. البته تشویق کردن را فراموش نکنید و رفتارهای پسندیده‌اش را جلوی خودش به زبان بیاورید. این کار او را تشویق می‌کند و ترغیب می‌شود که با شور و شوق بیشتری کارهایش را انجام دهد.
پدر و مادر الگوی فرزندان هستند: در شرایطی می‌توانید از فرزندانتان انتظار داشته باشید که وظایفشان را تمام و کمال انجام دهند که خودتان الگوی خوبی برای آنها باشید. پدر و مادرهایی می‌توانند که فرزندانی مسؤولیت‌پذیر بار بیاورند که خودشان مسؤولیت‌پذیر باشند و کارها و وظایفشان را در قبال فرزندان و خانواده نادیده نگیرند و آنها را به بهترین شکل ممکن انجام دهند.

نکات ریز خانه‌داری

از بیج و مهره تا دستمال گردگیری

آگاهی از نکات ریز خانه‌داری در بیشتر مواقع کمک‌حال خانم‌های خانه‌دار بوده است، در ادامه به برخی از این موارد اشاره کرده‌ایم که شاید برایتان جالب توجه باشد.

- اگر گلدانی دارید که ترک خورده و آب را نگه نمی‌دارد، می‌توانید پارافین را ذوب کنید و ته گلدان بریزید. این کار ترک‌های گلدان را پر و از نشتی آب جلوگیری می‌کند.
- برای تمیز کردن بطری‌ها، شیشه‌ها یا تنگ‌ها، پوست تخم‌مرغ، صابون و آب ولرم را داخل آنها بریزید و خوب تکان دهید. در زمان کوتاهی داخل آنها تمیز می‌شود.
- برای اینکه دستمال گردگیری بدون پرزی داشته باشید، می‌توانید آن را داخل آب داغ و کف‌دار قرار دهید و چند قطره تربانتین داخل آن بریزید و بگذارید چند ساعت بماند. سپس آب دستمال را کاملا بگیرید و آن را پهن کنید تا خشک شود. این دستمال بدون پرز به خوبی می‌تواند وسایل شما را برق بیندازند.
- برای از بین بردن سوختگی قابلمه‌های آلومینیومی می‌توانید کمی آب در آن بریزید و پیاز را هم اضافه کنید، سپس بگذارید بجوشد. بعد از مدت کوتاهی می‌بینید که مواد سوخته به راحتی از بین می‌روند.
- پیچ و مهره، واشر و چیزهای ریز را داخل شیشه‌های خالی بریزید تا هر وقت به این چیزها نیاز داشتید، بتوانید از بیرون شیشه آنها را ببینید.
- دو برگ کاغذ خشک‌کن را زیر سطل زباله قرار دهید. این کار باعث جذب ریزش مایعات درون سطل می‌شود و از منتشر شدن بوی بد زباله جلوگیری می‌کند.

درخشش فرزند نفتی در تیم ملی والیبال

پوریا یلی جوان اول ایران

وقتی به موفقیت‌های ورزش کشور چه درعرصه داخلی و چه بین المللی نگاه می کنیم، همواره نام نفت در کنار این موفقیت‌ها قرار داشته و به قول معروف رد پای نفتی‌ها را می‌بینیم. گاهی اوقات این تیم‌های ورزشی نفتی بودند که در مسابقات داخلی یا برون مرزی برای کشور افتخار آفرینی کردند. گاهی اوقات هم کارکنان یا بازیکنان نفتی در قالب تیم ملی خوش درخشیدند. حالا نوبت به فرزندان نفتی رسیده که در قالب تیم ملی برای کشورمان افتخار کسب کنند و شاهد نام نفت در کنار این موفقیت‌ها باشیم. رشته ورزشی والیبال در ایران در چند سال گذشته، پیشرفت زیادی داشته تا جایی که هم اکنون در قاره کهن کشورمان حرف نخست را می‌زند و بر سکوی قهرمانی تکیه زده و باید گفت پرچمدار آسیایی‌ها در این رشته جذاب و تماشایی است.

تیم ملی والیبال کشورمان هم اکنون در مسابقات لیگ ملت‌های والیبال ۲۰۱۹ حاضر است و با درخشش در این رقابت‌ها و حضور در صدر جدول از شانس‌های نخست صعود به مرحله نهایی و حتی قهرمانی به شمار می‌رود. اما اینکه چه شد صحبت از والیبال و نام نفت به میان آمد، باید بگوییم در میان بلند قامتان والیبال کشورمان نام یک فرزند نفتی به چشم می‌خورد که از قضا در این رقابت‌ها درخشش خوبی داشته و جزو مردان تاثیر گذار والیبال ایران است که پله‌های ترقی و پیشرفت را یکی یکی طی کرده است. پوریا یلی، در اول بهمن سال ۱۳۷۷ در قوچان مشهد و در خانواده ای والیبالیست و فرزند رضا یلی از کارکنان شرکت ملی گاز ایران در استان خوزستان است. ورزشی و والیبالی به دنیا آمد.

پوریا یلی فارغ التحصیل هنرستان تربیت بدنی است، ۲۰۹ سانتی متر قد و ۸۱ کیلوگرم وزن دارد و در پست خط زن بازی می کند. او از جوان ترین بازیکنان تیم ملی والیبال ایران به شمار می‌رود.

شروع با خانواده ای والیبالی

پوریا والیبال را به صورت حرفه‌ای و از مقطع ابتدایی زیر نظر پدرش که خود از مربیان این رشته است، شروع کرد، ضمن اینکه مادرش نیز در همین رشته فعالیت دارد. برادر بزرگتر پوریا هم والیبالیست است و در تیم‌های استان خراسان بازی می کند. او سپس والیبال را زیر نظر علی حسن زاده، محمدرضا اسدزاده، حمید علیشاهی، رضا تابعی و مهدی فعال در باشگاه‌های ورزشی، دنبال کرد.

ورود به تیم ملی نوجوانان

در جریان مسابقات نوجوانان کشور در سنندج، (سال ۹۳) وقتی ۱۶ ساله بود، از سوی محمد وکیلی، سرمربی وقت تیم ملی به تیم ملی نوجوانان دعوت شد. او در سال ۹۴ در رقابت‌های قهرمانی نوجوانان جهان به میدان رفت و از بازیکنان تاثیر گذار ایران بود.

باشگاه

از سال ۹۳ با باشگاه ارتعاشات به لیگ برتر ایران آمد و پس از درخشش با تیم ارتعاشات، از سال ۹۶ عضو باشگاه پیکان تهران شد و تاکنون در این تیم تهرانی توپ می‌زند و از بازیکنان تاثیر گذار پیکان به شمار می‌رود.

المپیادهای نفت

پوریا یلی برای بازی در رشته والیبال، فقط به حضور در رده‌های باشگاهی اکتفا نکرد. او در این سال‌ها همواره یک پای ثابت تیم‌های گازی در مسابقت داخلی و المپیادهای ورزشی سراسری نفت در رده فرزندان نفت بوده و با تیم گاز افتخار آفرینی کرده و به قهرمانی رسیده است. در آخرین المپیاد سراسری فرزندان وزارت نفت که به میزبانی امور ورزش شرکت ملی نفت ایران در شیراز برگزار شد، از پوریا یلی به عنوان فرزند نفتی افتخار آفرین در تیم ملی و یک ورزشکار جوان موفق قدردانی و تجلیل شد.

تمجید کارشناس

جلال لطیف زاده از قهرمانان ملی در رشته والیبال و کارشناس ورزش در امور ورزش شرکت ملی نفت ایران درباره پوریا یلی می گوید: «او یکی از بهترین‌های والیبال ایران است که در آینده اسم او را بیشتر خواهید شنید. او را از سن نوجوانی می‌شناسم؛ از وقتی که در مسابقات ورزشی سراسری المپیاد نفت شرکت می کرد. پوریا استعداد بسیار خوبی دارد و با توجه به اینکه رضا یلی پدر او از والیبالیست‌های خوب و قدیمی ایران است، بخوبی توانست در خانواده‌ای والیبالی به بهترین شکل رشد کند و ضمن طی کردن مدارج ترقی، به بازیکن اصلی تیم ملی تبدیل شود و مطمئنا در ادامه زندگی ورزشی اش، آینده درخشانی خواهد داشت.»

او در ادامه می گوید: «وقتی در مسابقات امیدهای کشور در فیروزکوه او را دیدم، با سرمربی آن موقع تیم امید، پیمان اکبری صحبت کردم تا با راحتی از کنار اسم او نگذرد و با توجه به اینکه او در این مسابقات به عنوان پدیده مسابقات معرفی شده، توانست به تیم امید راه پیدا کند.»

الگویی ندارم

پوریا یلی می گوید: «الگویی در والیبال ندارم؛ اما بازیکن محبوبم سو کولوف بازیکن معروف لهستانی است. در ایران هم بازیکن محبوبم شهرام محمودی و رضا قرا هستند و از هر یک از اینها چیزهای جدیدی یاد گرفته‌ام.»

تمجید پدر از پسر

رضا یلی که از والیبالیست‌های قدیمی ایران است و از نخستین مربیان پوریا به شمار می‌رود، یکی از ویژگی‌های فردی پسرش را جسارت او در بازی با حریفان می‌داند: چرا که پوریا از همان دوران کودکی و مدرسه، با توپ و میدان آشنا شده و ترسی از مسابقه با حریفان ندارد که شاید این روحیه جنگندگی در موفقیت ها یش نیز بسیار اثر گذار بوده است. رضا یلی در ادامه می گوید:« نه اینکه چون پسر من است، از او تعریف می کنم؛ بلکه به خوبی پله های ترقی را طی کرده و با ادامه این روش می تواند به یکی از بهترین های ایران تبدیل شود، چرا که پشتکار خوبی دارد.»

تیم ملی بزرگسالان ایران

پوریا یلی از سال ۹۶ با دعوت کولاکوویچ، سرمربی تیم ملی ایران به تیم بزرگسالان دعوت شد. او کم کم توانست از نیمکت‌نشینی به مسابقات لیگ ملت‌های والیبال ۲۰۱۹ برسد و در ترکیب ثابت چند بازی حضور داشته باشد از جمله بازی با ژاپن که از تاثیر گذار ترین بازیکنان ایران در پیروزی مقابل حریف بود.

> پوریا یلی، فارغ التحصیل هنرستان تربیت بدنی است، ۲۰۹ سانتی متر قد و ۸۱ کیلوگرم وزن دارد و در پست خط زن بازی می‌کند. او از جوان‌ترین بازیکنان تیم ملی والیبال ایران به شمار می‌رود

> او از سال ۹۶ با دعوت کولاکوویچ، سرمربی تیم ملی ایران به تیم بزرگسالان دعوت شد و کم کم توانست از نیمکت‌نشینی به مسابقات لیگ ملت‌های والیبال ۲۰۱۹ برسد و در ترکیب ثابت چند بازی حضور داشته باشد؛ از جمله بازی با ژاپن که از تاثیر گذارترین بازیکنان ایران در پیروزی مقابل حریف بود

02

وزنه‌بردار نقره‌ای نفت:

به خاطر بیماری مدال طلا را از دست دادم

وزنه‌بردار باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب، دارنده مدال نقره مسابقات وزنه‌برداری قهرمانی جوانان جهان گفت، به علت کسالتی که بخاطر آب و هوای فیجی برایش پیش آمد، کمی شرایط بدنی‌اش تغییر کرد و طلای یکضربش به نقره تبدیل شد.

افشین طاهری، درخصوص عملکردش در مسابقات وزنه‌برداری قهرمانی جوانان جهان گفت: «سطح مسابقات امسال مثل سال‌های قبل خیلی خوب بود و تیم‌های زیادی شرکت کرده بودند. در دسته ۹۶ کیلو ۷ نفر بودیم که تقریبا به یک اندازه وزنه می‌زدیم و رقابت نزدیکی با هم داشتیم.»

او در ادامه با اشاره به انتخاب وزنه‌ها برای قهرمانی افزود: «سطح نزدیک حریفان به یکدیگر باعث شد، بعضی از وزنه‌برداران برای کسب مدال، وزنه‌های ریسکی را انتخاب کنند که باعث حذف شدن آنها می‌شد.»

طاهری درباره آمادگی خودش در این رقابت‌ها گفت: «من در تمرین‌ها، وزنه‌های خوبی زده بودم. در حرکت یکضرب شانس بیشتری برای طلایی شدن داشتم، اما به علت کسالتی که به خاطر آب و هوای فیجی برایم پیش آمد، کمی شرایط بدنی‌ام به هم ریخت و متاسفانه طلای یکضرب به نقره تبدیل شد. من خودم از این موضوع خیلی ناراحتم، چرا که فقط برای قهرمانی قدم به مسابقات گذاشته بودم.»

دارنده مدال نقره مسابقات وزنه‌برداری قهرمانی جوانان جهان در ادامه تاکید کرد: «بیماری باعث شد بدنم تحلیل برود و درنتیجه در مرحله دوضرب، انرژی کافی برای رقابت بیشتر با رقبا برای من باقی نماند؛ اما خداراشکر در نهایت دست خالی برنگشتم و مانند تمامی اعضای تیم، سهمی در پیروزی و کسب عنوان قهرمانی داشتم. من قول می‌دهم و سعی می‌کنم در آینده نتایج بهتری بگیرم.»

وزنه بردار جوان تیم ملی در پایان گفت: «از مسؤولان باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب و فدراسیون وزنه برداری و مربیان دلسوز برای زحمات زیادی که کشیدند تا بتوانم در این مسابقات موفق باشم، تشکر می‌کنم.»

01

سرمربی نفت اهواز ابقا شد

سرمربی تیم فوتبال امید نفت اهواز در پست خود برای یک فصل دیگر ابقا شد تا هدایت تیم آبی و زردپوشان نفتی را به عهده داشته باشد.

مدیرعامل باشگاه مناطق نفت‌خیز جنوب با تایید این خبر گفت: تمام تلاش ما مهیا کردن شرایطی برای رشد و شکوفایی نیروهای مستعد و توسعه ورزش بخصوص رشته پرطرفدار فوتبال در استان است و در این راه تمامی تلاش خود را به کار خواهیم بست.

هدایت یزدی در گفت‌وگو با «مشعل» در ابتدا با ابراز رضایت از عملکرد تیم فوتبال امید نفت اهواز در مسابقات فصل گذشته لیگ برتر باشگاه‌های کشور گفت: «محمد خمیسی با تیم فوتبال امید نفت اهواز نتایج بسیار خوبی کسب کرد و تیم با بدشانسی درسکوی سوم رقابت‌ها قرار گرفت. تیم فوتبال امید نفت اهواز به ترتیب با چهار و یک امتیاز کمتر نسبت به تیم‌های فولادخوزستان و نساجی مازندران در مکان سوم جدول رده بندی قرار گرفت که با کمی دقت می‌توانستیم در جایگاه بهتری قرار بگیریم. در مجموع با توجه به عملکرد مورد رضایت این مربی در فصل آینده نیز او هدایت تیم فوتبال امید نفت اهواز را برعهده خواهد داشت.

مدیرعامل باشگاه مناطق نفت‌خیز جنوب با اشاره به کاهش بودجه باشگاه براساس شرایط ویژه کشور در دو سال گذشته گفت: «ما نسبت به تیم‌هایی مانند فولادخوزستان، سپاهان اصفهان و ذوب آهن با بودجه کمتری تیم را روانه مسابقات کردیم و لازم است در همین جا از تمامی اعضای تیم امید تقدیر و تشکر کنم.»

وی با اشاره به اینکه تمامی ترکیب تیم‌های باشگاه نفت اهواز از بازیکنان بومی هستند، گفت: «تمام تلاش ما مهیا کردن شرایطی برای رشد و شکوفایی نیروهای مستعد و توسعه ورزش بخصوص رشته پرطرفدار فوتبال در استان است و در این راه تمامی تلاش خود را انجام خواهیم داد.»

یزدی درباره وضعیت تیم‌های جوانان و نوجوان نفت هم گفت: «وضعیت کادر فنی تیم‌های فوتبال نوجوانان و جوانان نفت اهواز نیز برای حضور در لیگ برتر باشگاه‌های کشور بزودی مشخص خواهد شد.

همچنین در فصل گذشته تعدادی از بازیکنان تیم‌های فوتبال نفت اهواز به اردوهای تیم‌ملی در رده‌های پایه و تیم‌ملی دانشجویان راه یافتند.»

03

درخشش جودوکاران نفت مسجدسلیمان در اردوی تیم‌ملی جوانان

جودوکاران تیم نفت مسجدسلیمان با موفقیت و درخشش در مسابقات انتخابی تیم‌ملی جودو جوانان، به مرحله بعدی اردوی تیم دعوت شدند.

رقابت‌های انتخابی تیم‌ملی جودو جوانان در استان تهران برگزار شد که مصطفی ریاحی وعلی مولوی‌مقدم، دو جودو کار تیم نفت مسجد سلیمان به ترتیب در وزن‌های ۶۰- و ۸۱- کیلوگرم با غلبه بر تمامی حریفان خود، راهی مرحله بعدی اردوی تیم‌ملی شدند. اردوی تیم‌ملی جوانان تا اوایل تیر ماه در تهران پیگیری خواهد شد. تیم‌ملی جودو جوانان ایران، خود را برای حضور در مسابقات قهرمانی آسیا آماده می‌کند.

مسجد سلیمان حمایت ویژه مدیران را می طلبد

میداوودی: نفت ظرفیت ماندن در لیگ برتر را دارد

نفت مسجد سلیمان از جمله تیم‌هایی است که بعد از پایان لیگ هجدهم، هنوز تکلیف سرمربی آن برای حضور در لیگ نوزدهم مشخص نیست و باید گفت در بلاتکلیفی به سر می‌برد، همین موضوع باعث شده بازیکنان این تیم هم از آینده خودشان خبر نداشته باشند و نتوانند برنامه‌ریزی کنند. میلاد میداوودی، کاپیتان و مهاجم تیم فوتبال نفت مسجدسلیمان ضمن گلایه از این مسأله، می‌گوید: بیشتر از بازیکنان، تیم از این موضوع ضرر می‌کند. فصل گذشته به سختی در لیگ ماندیم و اگر شرایط به همین ترتیب پیش برود، در فصل جدید کار سخت‌تری پیش‌رو داریم. او از فصلی که گذشت و نیز ماندن تیم در لیگ برتر گفت و علاوه بر این عقیده دارد که حیف است تیم نفت، با این همه طرفدار پرشور، به لیگ دسته پایین‌تر سقوط کند. او از مسؤولان می‌خواهد که از نفت مسجد سلیمان حمایت ویژه‌ای کنند.با میلاد میداوودی گپ و گفتی داشتیم که از نگاه‌تان می‌گذرد.

از لیگ هجدهم برایمان بگو؟

فصل پر فراز و نشیبی داشتیم. بعد از اینکه با اقتدار به لیگ برتر صعود کردیم، خیلی دیرتر از حد معمول کادر فنی مشخص شد و به دنبال آن دیرتر از سایر تیم‌ها تمرین‌ها را شروع کردیم و کادر فنی هم بازیکنان مدنظرشان و آنچه که می‌خواستند را نتوانستند جذب کنند، چون بهترین‌ها به تیم‌های دیگر رفته بودند و از دیگران عقب‌تر بودیم.

به هر حال با تمام مشکلاتی که داشتیم لیگ را شروع کردیم؛ البته شروع خوبی نبود و به همین دلیل خیلی سریع مدیران باشگاه، سرمربی را تغییر دادند. با آمدن مرزبان تیم جان گرفت و توانستیم از انتهای جدول جدا شویم و با ماندن در لیگ که خیلی سخت بود، فصل را خوب تمام کردیم.

مشکل اصلی این فراز و نشیب چه بود؟

مشکل زیاد داشتیم. چون دیرتر از همه شروع کردیم، به لحاظ بدنی از همه عقب تر بودیم. بازیکنان تیم بد نبودند؛ ولی عالی هم نبودیم بالاخره در بعضی پست‌ها ضعف داشتیم. نمی‌توان از تیمی که روز آخر بسته می‌شود، انتظار زیادی داشت؛ اما رفته رفته بهتر شدیم. مشکل اصلی ما مسائل مالی بود که تا الان هم ادامه دارد و همین مشکل خیلی به ما ضربه زد.

در لیگ برتر کمتر از لیگ یک بازی کردی؟

بله همینطوراست، امسال نتوانستم زیاد بازی کنم. متاسفانه من مصدوم شدم و این مصدومیت باعث شد از تیم عقب بمانم و نسبت به فصل قبل کمتر بازی کردم.

امسال ۳ مربی داشتید، چرا این همه تغییر؟

ما فصل را با ویسی شروع کردیم. او زحمت خودش را کشید؛ ولی نتوانست نتیجه بگیرد. با آمدن مرزبان به تیم شوک مثبت وارد شد و خدار را شکر، تیم خیلی بهتر شد. در نیم فصل دوم همه انتظار داشتند که این روند ادامه پیدا کند؛ ولی مشکلات مالی باعث شد نتوانیم بخوبی تیم را تقویت کنیم. از سوی دیگر مصدومیت بازیکنان هم بلای جان تیم شد و متاسفانه مرزبان هم نتوانست انتظارات را بر آورده کند و در خطر سقوط قرار گرفتیم؛ البته باید بگویم که کمی هم بدشانس بودیم. توپ‌هایمان گل نمی‌شد و داوری‌ها هم زیاد خوب نبود. همه این مسائل دست به دست هم داد تا کار به مربی سوم کشیده شود.

مدیران برای بقا، شوک دوم را به تیم وارد کردند و ۵ بازی آخر فیروز کریمی آمد و توانستیم با نتایج به دست آمده، در لیگ باقی بمانیم.

هنوز هم که مربی انتخاب نشده؟

متاسفانه بله، مطمئن باشید مثل فصل قبل متضرر می‌شویم. این پروسه کمی طولانی شد؛ اما امیدوارم مدیران نفت، دیگر زمان را از دست ندهند. در این چند سال حتی در لیگ یک هم همیشه دیر شروع کردیم و در شروع لیگ هم نتایج خوبی نگرفتیم، انشاءالله این بار از همان ابتدای لیگ نتایج خوبی بگیریم و هواداران را خوشحال کنیم. فولاد تمریناتش را شروع کرده و خیلی از تیم‌ها هم بازیکن می‌گیرند؛ اما تکلیف تیم نفت هنوز مشخص نشده و این برای تیمی مثل نفت مسجد سلیمان، اصلا خوب نیست.

برنامه خودت چیست؟ ماندنی هستی؟

قرارداد من به پایان رسیده و بازیکن آزاد هستم. هنوز چیزی برای فصل بعد مشخص نیست و منتظر انتخاب سرمربی هستم. خیلی از بازیکنان هم قرارداد ندارند و منتظرند تا تکلیف کادر فنی نفت مشخص شود. بعد از آن برای فصل آینده بهترین تصمیم را می‌گیرم.

اولویت تو ماندن در نفت مسجد سلیمان است یا می‌روی؟

هنوز سرمربی معرفی نشده شاید سرمربی جدید نفت مسجدسلیمان، مرا نخواهد. بنابراین منتظرم تا همه چیز در تیم نفت مشخص شود؛ البته چند پیشنهاد هم به من شده؛ ولی عجله‌ای ندارم و با بررسی تمام شرایط، بهترین تصمیم را برای فصل بعد می‌گیرم. خودم دوست دارم بمانم؛ تیم نفت، هوادارانش و شهرم را خیلی دوست دارم.

بحث هواداران شد، گویا مسجدسلیمانی‌ها خیلی تیمشان را دوست دارند؟

واقعا هواداران نفت بی نظیر هستند. مردم شهر با فوتبال زنده‌اند. آنها دیوانه وار فوتبال و تیم شهرشان را دوست دارند و برای تشویق و حمایت تیم، همه کار می‌کنند. من از مسؤولان می‌خواهم، به خاطر هواداران هم که شده، به نفت مسجد سلیمان کمک کنند و این تیم را مورد حمایت ویژه خود قرار دهند.

نفت مسجد سلیمان در لیگ برتر باقی می‌ماند؟

من تیم شهرم را خیلی دوست دارم و برای آن از جانم مایه می‌گذارم. اگر ماندنی باشم و من را بخواهند، سعی می‌کنم بهترین بازی را انجام دهم؛ البته همه چیز دست من نیست. برای بقا و نتیجه گرفتن در لیگ باید فاکتورهای زیادی رعایت شود.

اگر به موقع مربی و بازیکنان خوب جذب شوند و تیم مشکلات مالی نداشته باشد، تیم در لیگ نتایج خوبی می‌گیرد و می‌تواند یک فصل خوب را پشت سر بگذارد. نفت ظرفیت خوبی دارد، فقط کمی به حمایت نیاز دارد. اگر حمایت شویم، می توانیم بازهم در لیگ برتر باشیم.

> **من تیم شهرم را خیلی دوست دارم و برای آن از جانم مایه می گذارم. اگر ماندنی باشم و من را بخواهند، سعی می کنم بهترین بازی را انجام دهم؛ البته همه چیز دست من نیست. برای بقا و نتیجه گرفتن در لیگ باید فاکتورهای زیادی رعایت شود**

مناطق نفت‌خیز جنوب قهرمان دارت اهواز

تیم دارت شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، قهرمان رقابت‌های دارت کارکنان سازمان‌ها و ادارات کلانشهر اهواز شد. برای نخستین بار در سطح کشور، کمیته دارت استان خوزستان در شهرستان اهواز، رقابت‌های دارت سریع بین کارکنان ادارات و سازمان‌ها را با حضور ۸ تیم در ۳ سطح مختلف (انفرادی، دوبل دو نفره و تیمی) طی دو روز (۱۸ و ۱۹ خردادماه) به مدت ۷ ساعت برگزار کرد. در این رقابت‌ها تیم‌هایی از سازمان آب و برق، دانشگاه علوم پزشکی، کشت و صنعت سلمان فارسی، نیروگاه رامین، شهرداری، سازمان تامین اجتماعی، شرکت خطوط لوله و شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب حضور داشتندکه در نهایت پس از ۷ ساعت رقابت فشرده (دارت سریع)، نتایج زیر به دست آمد:

در بخش تیمی ۴ نفره:

شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب اول و خطوط لوله سوم شدند

در بخش دوبل دونفره:

شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب به مقام دوم دست پیدا کرد.

درمجموع سه بخش، مناطق نفت‌خیز جنوب، با توجه به امتیازات کسب شده، قهرمان شد.

صعود کوهنوردان شرکت ملی نفت به الیمستان

گروه کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران، با هدف توسعه ورزش همگانی و سلامت کارکنان در پنجمین برنامه کوهپیمایی خود به ارتفاعات الیمستان(قله سنگ درکا امامزاده عبدالله آمل به گزنا سرا تا آبشار) صعود کردند.

۲۲ نفراز کوهنوردان شرکت ملی نفت ایران پس از شش ساعت کوهپیمایی، مسیر ۱۴ کیلومتری را طی کرده و به قله و در کنار آبشار رسیدند.

آبشار زیبا گزنا سرا، در نزدیکی روستای سنگ درکا، در ۲۵ کیلومتری جنوب غرب آمل و در دامنه کوه وردوی در رشته کوه البرز واقع است. کوه وردوی، سرچشمه رودهای گزناسرا، انگتارود و آلش رود است.

کوهنوردانی که دراین صعود موفق به اخذ حکم صعود شدند، عبارتنداز: محسن صداقت، فریدون ابو قداره، رضا قاسمی، مهدی باقرپور، مصطفی حسینی عدل، موسی‌الرضا کریمیان، محسن حدادی، عبدالله امامی، ناصر امامی، یونس قیصریان، محمدعلی پورحشمتی، مسعود محمد اصغری، صفرعلی کشاورز، مهدی دیانی، اصغر رحیم‌نژاد، بهروز نوروزی، محمدعلی شیخلو، مجید خسروانی، فرامرز فرجی، حمید غفاری، بهنام جداییان (مربی) وحسین باقرزاده (سرپرست گروه)

وزنه‌بردار نفت امیدیه در تیم ملی

وزنه‌بردار خوش آتیه باشگاه نفت امیدیه، به اردوی تیم ملی نوجوانان وزنه‌برداری ایران دعوت شد.

سید مجتبی موسویان، وزنه‌بردار نوجوان تیم نفت امیدیه که در مسابقات کشوری خوش درخشیده بود، از سوی کادرفنی تیم ملی وزنه‌برداری کشورمان به اردوی تیم ملی دعوت شد.

نخستین مرحله از اردوی آماده سازی تیم ملی نوجوانان وزنه‌برداری کشورمان با حضور ۱۹ وزنه‌بردار در قالب دو گروه از ۲۷ خردادماه شروع شد و تا ۸ تیر ماه به میزبانی کمپ تیم‌های ملی وزنه‌برداری واقع در ورزشگاه آزادی (مجموعه پنج سالن) ادامه دارد.

بهسازی میزهای بیلیارد مجموعه ورزشی شهرک نفت اهواز

سالن میزهای بیلیارد مجموعه ورزشی شهرک نفت اهواز، برای استفاده کارکنان و ورزشکاران این رشته، پس از پیگیری‌ها و نظارت مستمر بهسازی و ترمیم شد.

مدیرعامل باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب، با تایید این خبر در مراسم بازگشایی این سالن گفت: «بهسازی و ترمیم میزهای بیلیارد مجموعه ورزشی شهرک نفت اهواز، پس از پیگیری‌ها و نظارت مستمر، به مرحله نهایی رسیده و عملیات بهسازی آن تمام شده است.

یزدی هدف از این موضوع را، رضایتمندی کارکنان و بازیکنان این رشته ورزشی دانست و گفت: «برنامه آماده سازی سالن و ترمیم میزهای بیلیارد به منظور ایجاد شور و نشاط بیشتر و برگزاری هرچه باشکوه‌تر برنامه‌های این رشته مفرح ورزشی، برنامه‌ریزی و اجرا شد. این رشته ورزشی از سال‌های دور به عنوان یک ظرفیت در بین کارکنان نفت از اهمیت بالایی برخوردار بوده و باید تمامی امکانات و تمهیدات به روز این رشته مهیا می‌شد. »

رشته بیلیارد سابقه‌ای طولانی درمناطق نفت‌خیز جنوب دارد وقهرمانان صاحب نامی از این باشگاه تا به حال معرفی شده اند. مراسم بازگشایی با حضور تعدای از پیشکسوتان این رشته انجام شد.

به بهانه ۲۶ ژوئن، روز جهانی مبارزه با مواد مخدر

علل روانی گرایش به اعتیاد

مشعل | اعتیاد به مواد مخدر در جوامع بشری انواع مختلفی دارد. کشور ما به دلیل شرایط جغرافیایی، اقتصادی و اجتماعی ویژای که دارد، از سالیان دور تا امروز، درگیر مشکلات اعتیاد به مواد مخدر است. آثار اعتیاد به مواد مخدر بر فرد، اعضای خانواده و جامعه پیرامونی آنها متفاوت است و هر کدام به طور جداگانه باید مورد بررسی قرار گیرد. معتادان از لحاظ عاطفی نابالغ، عصیانگر و بیقرار هستند و رفتاری خصومت‌زا دارند. آنها در موقعیت‌های مختلف، بخصوص در زمانی که به مصرف مواد مخدر نیاز دارند، تعادل روحی و جسمی خود را از دست می‌دهند و دست به کارهای خطرناک و جنون آمیزی علیه خود و اطرافیانشان می‌زنند. بسیاری از کارشناسان، اعتیاد به مواد مخدر را حاصل شرایط درونی و حتی وراثتی، خانوادگی و تربیتی دانسته و بسیاری دیگر، عوامل بیرونی، اجتماعی و اقتصادی را در گرایش به مواد مخدر اثر گذار می‌دانند. مطالعات نشان می‌دهد که به ترتیب متغیرهای افسردگی، طلاق والدین، معاشرت با افراد ناباب، سیگار کشیدن و در نهایت شکست تحصیلی، بیشترین تاثیر را در گرایش گروه‌های مختلف، بخصوص جوانان به مصرف مواد مخدر دارد. بعضی عوامل گرایش به مصرف مواد مخدر، ریشه‌های درونی و روانی دارد که در ادامه به برخی از این عوامل که شناخت آنها در پیشگیری و کاهش اثرات آن تاثیر گذار خواهد بود، اشاره می کنیم؛ عواملی که می تواند به کمک زندگی همه ما بیاید؛ چرا که نمی توان گفت این بلای خانمان سوز، فقط مختص دیگران است و ما هیچگاه دچار آن نخواهیم شد.

نارضایتی های اجتماعی و خانوادگی

بسیاری از کارشناسان معتقدند، نارضایتی‌های خانوادگی و اجتماعی، بخصوص زمانی که فرد دچار کمبود، شکست یا محدودیت‌هایی در اهداف خود می‌شود، می‌تواند به سرخوردگی، انزوا و تمایل او به مصرف مواد مخدر برای تسکین آلام روحی منجر شود. این نوع نگرش، ارتباط زیادی با نوع تربیت و جهان بینی فرد دارد. هر اندازه فرد موفقیت‌های بیشتری در زندگی داشته باشد یا خود را در مسیر موفقیت قرار دهد و در جامعه و خانواده خود احساس شکست، سرخوردگی و اندوه نداشته باشد، آسیب ذکر شده نیز کمتر خواهد بود. به همین دلیل، لازم است که هم در مورد خودمان و هم در مورد اطرافیان، اعضای خانواده و دوستانمان به این موضوع توجه داشته باشیم و در مواقع شکست، آسیب‌های خانوادگی، اجتماعی و شغلی، هوای هم را داشته و یکدیگر را تنها نگذاریم.

کمبودها، از دست دادن اعضای خانواده و شکست های عاطفی

یکی از مهمترین دلایل گرایش افراد به استعمال مواد مخدر، وجود تنهایی و انزوای استرس زاست. کمبودها، شکست‌های عاطفی و خانوادگی یا از دست دادن یکی از اعضای خانواده، از اصلی ترین عوامل تنهایی و انزوا ذکر شده است. معمولا افراد در این زمان‌ها، نوعی خلأ را در درون خود و زندگی‌شان احساس می کنند که نمی توانند آن را با چیز دیگری پر کنند. به همین دلیل به سراغ مواد مخدر می‌روند تا با تصوری نادرست، اصطلاحا کمتر متوجه خلأ روحی خود شوند. برخی افراد که اعضای خانواده خود را از دست داده یا طلاق‌های یکطرفه داشته‌اند، زمینه مساعدی برای گرایش به مصرف مواد مخدر دارند. بنابراین لازم است خودتان یا اعضای خانواده و دوستانتان در این شرایط تنها نمانید و بدانید که این مواد در همه انواع آن، همان بخش‌های با ارزش باقی مانده زندگیتان را هم نابود می‌کند.

وسوسه های نمره بهتر و شب های امتحان سخت

برخی جوانان و نوجوانان برای تمرکز بر امتحان‌های خود و یا به دنبال وسوسه ایجاد هوش بیشتر در فهمیدن درس‌ها، مطالعه مضاعف و در نهایت به دست آوردن نمره‌های بهتر، از قرص‌ها و مواد هیجان آور استفاده می کنند تا آینده ای روشن را برای خود رقم بزنند، اما غافل از این که این مواد بسیار بیشتر از آنچه فکرش را می کنند، زندگیشان را به نابودی می کشاند. نوجوانان در سنی هستند که حرف شنوی کمتری از اعضای خانواده خود دارند و در عین حال بشدت تحت تاثیر گروه همسالان و قهرمانان زندگیشان قرار می گیرند. لازم است والدین، فرزندانشان را بدون تعارف، از خطرها و عواقب مصرف مواد اعتیاد آور آگاه کنند و در مقابل، نوجوانان و جوانان نیز باید بتوانند با والدین خود به عنوان یک دوست حرف بزنند و اهداف و آرمان هایشان را با آنها مطرح کنند، در غیر این‌صورت تمایل به گروه‌های دوستانه، در آسیب‌های ذکر شده و اعتیادآور، در اولویت آنها قرار می گیرد.

اعتیاد با زمینه های افسردگی در کمین است

به نظر بسیاری از روانشناسان، افسردگی بیماری عصر جدید است. آنها معتقدند که بسیاری از افراد جامعه، حتی بدون آنکه بدانند، دچار سطحی از این بیماری هستند، در حالی که خود فرد متوجه نیست، اما اثرات آن بر زندگی اش نمود کاملی دارد. وجود افسردگی مقطعی و مزمن، یکی از زمینه‌های اصلی برای گرایش به مواد مخدر، بخصوص مخدرهای صنعتی است. آنها برای گریز از اندوه و به دست آوردن شادی به سوی مواد مخدر می‌روند. در حالی که باید با مشاهده علائم افسردگی به پزشکان متخصص مراجعه کنند و تحت درمان با داروهای مناسب قرار بگیرند، برخی دیگر نیز خود درمانی را شروع کرده و یا به توصیه دوستان و اطرافیان، داروهایی را مصرف می کنند که در این بین ممکن است گرفتار قرص‌های روانگردان یا سایر مواد مخدر صنعتی شوند. از این رو باید توجه داشته باشیم که افسردگی کوتاه مدت یا بلند مدت، عارضه ای است که ممکن است برای بسیاری از ما در هر زمانی به وجود بیاید. پس لازم است در مواجهه با این بیماری، به جای خود درمانی، به پزشک متخصص مراجعه کنیم و مراقب دام‌های پنهان و گسترده مواد مخدر باشیم.

■ چه بشنویم؟

آلبوم «ناگفته»، یکی از پرفروش‌های بازار موسیقی کلاسیک این سال‌هاست که شهرام ناظری و پسرش، حافظ ناظری و گروه‌شان، چند نوبت کنسرت پر فروش با آن داشتند. در این آلبوم از نوازندگان غیرایرانی در ضبط قطعات استفاده شده که زیبایی این اثر را دو چندان کرده است.

■ شاعرانه‌ها

خزان گلشن

خجل شدم ز جوانی که زندگانی نیست — به زندگانی من فرصت جوانی نیست
من از دو روزه هستی به جان شدم بیزار — خدای شکر که این عمر جاودانی نیست
همه به گریه ابر سیه گشودم چشم — دراین افق که فروغی ز شادمانی نیست
به غصه بلکه به تدریج انتحار کنم — دریغ و درد که این انتحار آنی نیست
نه من به سیلی خود سرخ می کنم رخ و بس — به بزم ما رخی از باده ارغوانی نیست
ببین به جلدسگ پاسبان چه گرگانند — به جان خواجه که این شیوه شبانی نیست
زبلبل چمن طبع شهریار افسوس — که از خزان گلشن شور نغمه خوانی نیست

شهریار

■ چه ببینیم؟

شبی که ماه کامل شد

«شبی که ماه کامل شد»، فیلمی به کارگردانی نرگس آبیار، نویسندگی مرتضی اصفهانی و نرگس آبیار و تهیه‌کنندگی محمدحسین قاسمی محصول سال ۱۳۹۷ است. این فیلم در جشنواره فجر سال گذشته، به نمایش درآمد و با نامزدی در ۱۳ حوزه، توانست ۶ سیمرغ بلورین بهترین فیلم، بهترین کارگردانی، بهترین بازیگر نقش اول مرد، بهترین بازیگر نقش اول زن، بهترین بازیگر نقش مکمل زن و بهترین چهره‌پردازی را به خود اختصاص دهد. «شبی که ماه کامل شد» این روزها در حال اکران است و می توانید آن را در سینماها ببینید.

■ داستان کوتاه

باسرعت حرکت نکنید

روزی مردی ثروتمند در اتومبیل جدید و گران قیمت خود با سرعت فراوان از خیابان کم رفت و آمدی می گذشت. ناگهان از بین دو اتومبیل پارک شده در کنار خیابان، یک پسر بچه پاره آجری به سمت او پرتاب کرد. پاره آجر به اتومبیل او برخورد کرد. مرد پایش را روی ترمز گذاشت و سریع پیاده شد و دید که اتومبیلش صدمه زیادی دیده است. به طرف پسرک رفت تا او را بسختی تنبیه کند. پسرک گریان، با تلاش فراوان بالاخره توانست توجه مرد را به سمت پیاده رو، جایی که برادر فلجش از روی صندلی چرخدار به زمین افتاده بود، جلب کند. پسرک گفت: «اینجا خیابان خلوتی است و بندرت کسی از آن عبور می کند. هر چه منتظر ایستادم و از رانندگان کمک خواستم، کسی توجه نکرد. برادر بزرگم از روی صندلی چرخدارش به زمین افتاده و من زور کافی برای بلند کردنش ندارم. برای اینکه شما را متوقف کنم، ناچار شدم از این پاره آجر استفاده کنما.»

مرد متاثر شد و به فکر فرو رفت. برادر پسرک را روی صندلی اش نشاند، سوار ماشینش شد و به راه افتاد.

نتیجه داستان: در زندگی چنان با سرعت حرکت نکنید که دیگران مجبور شوند برای جلب توجه شما، پاره آجر به طرفتان پرتاب کنند!

■ چه بخوانیم؟

هنرجنگ

سون جو (سان تزو) مؤلف کتاب «هنر جنگ»، نفوذی بیکران بر کتاب‌های باستانی چین، در زمینه استراتژی نظامی دارد. این کتاب، بیش از ۲۵۰۰ سال پیش در چین نوشته است؛ اما امروز همچنان از اعتبار و شایستگی بسیار بالایی برخوردار است. افسران آمریکایی در طول جنگ جهانی دوم، این کتاب را بدقت می خواندند. ژاپنی‌ها برای دهه‌های متوالی به مطالعه آن می پرداختند و گفته می‌شود که افسران چینی در قرن بیستم آن را از حفظ بودند؛ اما امروز این کتاب دستمایه کار مدیران است و یکی از پرفروش ترین کتاب در زمینه مدیریت و کسب و کار محسوب می‌شود. مدیران و صاحب نظران متعددی بر این کتاب حاشیه و تفسیر نوشته‌اند. «هنر جنگ» برای تمامی مدیران و علاقه‌مندان به مسائل نظامی جالب و سودمند خواهد بود. این کتاب در وهله اول کاملا نظامی و جنگی است که خیلی ساده، خلاصه و اصولی، تاکتیک‌ها و تکنیک‌های جنگ را توضیح می‌دهد، تکنیک‌هایی که پس از خواندنشان، این حس را در خواننده به وجود می‌آورند که چقدر ساده هستند و همه این روش‌ها را می‌دانند و می‌شناسند؛ اما هنر «هنر جنگ» در این است که علاوه بر آن که این روش‌ها را دسته بندی و جزء به جزء و فصل به فصل در خود جمع کرده، راه‌های استفاده از روش‌های حتی متناقض را بیان کرده است. مزیت دیگر این کتاب، آوردن مثال‌ها و شواهدی است که بعد از نوشته شدن کتاب، در جهان واقعی و میدان رزم رخ داده و کاملا با پندهای کتاب یکسان است؛ اما بدون شک، مزیت اصلی کتاب در این است که تمام دستورهای بیان شده را می‌توان در هر زمینه و در هر رشته دیگری به کار بست و از آنها برای کسب موفقیت استفاده کرد.

«هنر جنگ»، به ما می‌آموزد که به «احتمال» اینکه دشمن حمله خواهد کرد، تکیه نکنیم، بلکه به آمادگی خود برای مواجه شدن با آن تکیه کنیم.

روی شانس حمله نکردنش حساب نکنیم؛ بلکه خود را غیرقابل حمله کنیم. «صدبار پیروزی باصد نبرد هنر نیست، مطیع و مقهور کردن ارتش دشمن، بدون نبرد با آنها هنر اصلی است.»

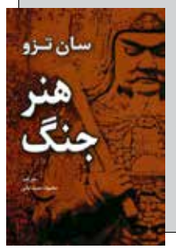

جامعه شناسی چگونه به جامعه امروز کمک می‌کند

مشعل | اگر علوم را به علوم انسانی، طبیعی، زیستی و فنی دسته‌بندی کنیم، علوم انسانی در چه جایگاهی قرار می‌گیرد؟ علوم طبیعی بیشتر برای کنترل انسان بر محیط بیرونی است، اما علوم انسانی در جهت فهم و کنترل رفتار عملی، ذهنی و فکری انسان است. در طبقه‌بندی قدمت علوم، علوم اجتماعی متعلق به دوران متأخر است. علوم اجتماعی (به معنای واقعی علم) از نیمه دوم قرن ۱۸ و ۱۹ و بیشتر در قرن ۲۰ شکل گرفت. وقتی به دهه‌های اخیر نیمهٔ دوم قرن ۲۰ توجه می‌کنیم، می‌بینیم که علوم اجتماعی اهمیت بیشتری پیدا کرده است که دلیل آن هم توجه انسان‌ها به نیازهای روانی و معنوی خود بوده است.

بسیاری از کارشناسان، جامعه شناسی را در میان سایر علوم انسانی، شاخه‌ای غیر کاربردی و خارج از حوزه علم و دارای مفاهیمی خشک و غیر قابل انعطاف می‌دانند و پس از سال‌ها حتی در مورد علم بودن جامعه شناسی، بحث زیادی مطرح است. با این وجود جامعه‌شناسی حداقل به واسطه حوزه پژوهشی قابل توجهی که در جوامع امروزی دارد، می‌تواند کاربردهای زیادی داشته باشد. پژوهش‌های جامعه شناسانه به دنیای امروز، کمک بزرگی می‌کنند؛ زیرا به واسطه آن دولت‌ها، کمپانی‌های بزرگ و حتی محققان می‌توانند برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و شهری انجام دهند و امکان سنجی نیازهای یک شهر را به این پژوهش‌ها بسپارند. در عین حال می‌توانند بسیاری از آسیب‌های جامعه انسانی را که در لایه‌های پنهان شهر و روابط انسان‌ها باقی مانده، در بررسی‌های میدانی و در ارتباط با آنها و زندگیشان به دست بیاورند و حتی محاسبات و آماری را آن ارائه کنند. آمارهای میدانی و سرشماری‌های سالانه و دوره‌ای، تنها حجمی از اعداد هستند که جامعه‌شناسان می‌توانند با کنار هم گذارشتن و بررسی آنها به نتایجی متفاوت دست پیدا کنند. به عنوان نمونه با بررسی گروه‌های سنی ازدواج و طلاق در جامعه، متوجه شده‌اند که تعداد ازدواج‌های گروه‌های سنی ۲۵ تا ۳۰ سال کاهش داشته و به یک گروه سنی بالاتر رفته و این یعنی سن ازدواج در بیشتر شهرهای ایران در حال افزایش است.

وظیفه منطقی کردن موضوعات اجتماعی برای مردم

یکی از موارد اختلاف بین جامعه شناسان و حوزه‌های دیگر علوم انسانی، این است که جامعه شناسی در موارد بسیاری، وظیفه منطقی کردن موضوعات غیر قابل قبول و یا جدید را برای جامعه داشته است. اینگونه تعبیر شده که جامعه شناسان یا مهندسان اجتماعی بنا بر نیاز دولت‌ها، سازمان‌های دولتی یا خصوصی و یا بنا بر نیاز اجتماعی که احساس می‌شود، شناخت یا مجموعه‌ای از داده‌ها و مفاهیم را در قالب‌های مختلف قابل درک به مخاطبان عام خود تزریق می‌کنند. در چنین مواردی معمولا رسانه و تبلیغات و سایر ابزارهای انتقال مفاهیم جمعی به کمک جامعه‌شناسان می‌آید تا مفهوم مورد نظر منتقل شود. نمونه‌های این موضوع را معمولا در دوران انتخابات بیشتر کشورها مشاهده می‌کنیم که چطور موضوعات مورد تاکید دولت‌ها یا طبقه بالاتر در قالب تصاویر، کلمات و ... به مردم القا می‌شود و در کوتاه مدت اثرگذاری خود را دارد. در چنین مواردی است که گفته می‌شود علوم اجتماعی، ارتباط نزدیکی با علوم سیاسی پیدا کرده و در عین حال هنوز هم در یک شاخه کلی یعنی علوم انسانی قرار دارد.

وقتی جامعه شناسی پیشگیری می کند

جامعه شناسی در بسیاری از موارد، خواسته یا ناخواسته هنجارهای فرهنگی، ارزش‌ها، آداب و رسوم و بسیاری از رسوم اخلاقی و رفتاری را تعیین و مشخص کرده است. مواردی که افراد بدون آنکه بدانند در رفتار، گفتار و آداب زندگی خود جای داده‌اند و در جامعه رواج پیدا کرده است. در بسیاری از موارد جامعه شناسی، سرچشمه دگرگونی‌های اجتماعی و فرهنگی شده و یا این که دگرگونی‌های فرهنگی را توضیح می‌دهد و توجیه می‌کند. در دنیای امروز که موارد زیادی از فناوری و تغییرات و تحولات جمعیتی و رفتارهای اجتماعی و در عین حال نیازهای جدید وجود دارد، لازم است جامعه شناسی هم هوشیارانه این تحولات را در نظر داشته باشد. علاوه بر این، تحولات در محیط طبیعی انسان‌ها، بسیاری از نیازها و رفتارهای جمعیتی و اجتماعی را تغییر می‌دهد. به عنوان نمونه پدیده خشکسالی، در طول زمان، زمینه مهاجرت‌های گسترده را در کشورمان به وجود آورده است. این پدیده به همان اندازه که مشکلات و آسیب‌هایی در روستاها و شهرهای کوچک ایجاد کرده، زمینه ساز آسیب‌های اجتماعی بیشتر در شهرهای بزرگ شده است.

جامعه شناسی با بررسی‌های آماری و میدانی در چنین پدیده‌هایی می‌تواند به کمک تصمیم‌گیران دولتی و کلان بیاید تا کلیت ساختار سیاسی بتواند برای این جمعیت‌های انسانی و نیازهایشان، برنامه ریزی کوتاه و بلند مدت داشته باشد.

مخاطب عام و خاص برای علوم اجتماعی

یک نکته را نباید از نظر دور داشت که علوم اجتماعی در همه زمان‌ها و مکان‌ها، به عنوان یک علم و شاخه تخصصی، دارای یک مخاطب عام و یک مخاطب خاص است و نوع برخورد و ارتباط گرفتن با این دو گونه از مخاطب هم تفاوت‌های زیادی با هم دارد. همه شهروندان در یک شهر بزرگ، به عنوان مخاطبان عام برای علوم اجتماعی قلمداد می‌شوند؛ اما جامعه‌شناسان در بسیاری از مفاهیم، حواس‌شان به مخاطبان خاص‌تری است؛ زیرا اثرگذاری مفاهیم مورد نظرشان روی این گروه‌های خاص بیشتر اهمیت دارد.

این گروه‌های خاص، گاه به عنوان گروه‌های مرجع معرفی می‌شوند. به عنوان نمونه در برخی موضوعات اجتماعی ورود، معرفی و قبول مفاهیم از سوی دانشجویان، باعث پذیرش بیشتر موضوع از سوی خانواده‌ها و سایر گروه‌های اجتماعی می‌شود. معمولا جامعه شناسان با تاکید بر گروه‌های خاص، تلاش می‌کنند تا هدف‌های بنیانی فرایند اجتماعی شدن را منتقل کنند؛ مواردی شامل مهارت‌های ضروری، ارزش‌ها و اعتقادات اساسی جامعه که برای حیات اجتماعی هر فردی لازم است.

اپلیکیشن‌های کاربردی

Gboard

یکی از اپلیکیشن‌هایی که در لیست برترین برنامه‌های اندرویدی قرار دارد Gboard است. ویژگی‌هایی از قبیل جست‌وجو و ارسال GIF در پیام رسان‌های مختلف، ارسال استیکر، امکان استفاده از Google translate، امکان جست‌وجو در گوگل و اشتراک‌گذاری لینک نتایج جست‌وجو، جست‌وجوی ایموجی (Emoji)، تایپ صوتی و تایپ سریع با استفاده از قابلیت Swype (تایپ سریع تنها با لمس صفحه)، Gboard را تبدیل به یکی از پرکاربردترین کیبوردها و اپلیکیشن‌های برتر اندروید کرده است.

Solid Explorer File Managemen

با این برنامه براحتی می‌توانید فایل‌هایتان را بر اساس فضای خالی گوشی‌تان مدیریت کنید. این برنامه دارای ویژگی‌هایی همچون ایجاد پسورد برای فایل‌ها، مخفی‌سازی آنها و سایپورت حسگر اثرانگشت است. همچنین با استفاده از قابلیت اتصال به اکانت‌های فضای ابری همچون Google drive و Dropbox می‌توانید از اطلاعات مهم خود پشتیبان بگیرید.

داستان عکس

سیلاب اوایل سال جدید در استان خوزستان، موجب شد تا ۹۰ درصد تالاب شادگان، آبگیری و در مقایسه با سال گذشته پرندگان بیشتری به این تالاب بیایند و جمعیت فلامینگوها نیز افزایش یابد. فلامینگوها در قسمت جنوبی تالاب شادگان و در جاهایی که آب شور وجود دارد، زیست می‌کنند. اکنون فصل جوجه آوری فلامینگوهاست و سواحل جنوبی تالاب شادگان محل جوجه‌آوری فلامینگوها شده است. بر اساس سرشماری اخیر اداره حفاظت محیط زیست شادگان ۶ هزار و ۲۰۰ قطعه فلامینگو در تالاب شادگان سرشماری شده و پیش‌بینی می‌شود حدود ۷ هزار قطعه فلامینگو در تالاب شادگان سرشماری شود. تاکنون حدود ۲۰ درصد از جوجه‌ها نیز حلقه‌گذاری شده‌اند.

عکس: موسی مدحجی – ایسنا